

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Број: 01-2/87
Датум: 20.7.2017.
БЕОГРАД

На основу члана 154. Статута Универзитета у Београду - Шумарског факултета бр. 01-1764/1 од 15.3.2012. год. и Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, а на основу предлога Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету бр. 2548/1 од 27.6.2017. год, Наставно-научно веће Факултета, на седници одржаној 20.7.2017. год, доноси

О Д Л У К У

Усваја се Извештај о самовредновању Шумарског факултета за школску 2015/2016 год.

Одлуку доставити: Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета, декану, писарници.

Председник
Наставно-научног већа
Проф. др РАТКО РИСТИЋ

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ -
ШУМАРСКОГ ФАКУЛТЕТА
за 2015-16. год.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета
Универзитета у Београду - Шумарског факултета

Јун 2017.

СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ
КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ
ПРОГРАМА

**Процена испуњености Стандарда 1:
«СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА»**

а) Опис тренутне ситуације

Стратегија обезбеђења квалитета Универзитета у Београду – Шумарског факултета одражава у потпуности мисију и вредности факултета, и директно је повезана са стратешким и оперативним плановима рада. Прву верзију Стратегије обезбеђења квалитета усвојио је Савет Факултета на седници одржаној 26.03.2008. године, и она је била важећа до 2011. године. У фебруару 2011. године Савет Факултета усваја нову Стратегију обезбеђења квалитета која је важила до 2016. године. Прва верзија Стратегије обезбеђења квалитета је била спровођена преко Процедуре за обезбеђење квалитета, која је такође биле усвојена 2008. године, а затим заједно за усвајањем нове Стратегије, ревидиране су и Процедуре у марту 2011. године. За све време важења Стратегије су биле доступне јавности.

На предлог Декана Факултета, Савет Факултета на седници одржаној 29.02.2016. године усваја нову унапређену Стратегију обезбеђења квалитета ([прилог 1.1.](#)). По усвајању, сада важеће, Стратегија обезбеђења квалитета је објављена на веб страници факултета <http://www.sfb.bg.ac.rs/fakultet/samovrednovanje-i-provera-kvaliteta/> Усвојена Стратегија обезбеђења квалитета јасно дефинише 1) намену Стратегије, 2) дефиниције основних појмова, 3) задатак, 4) стратешке циљеве у односу на обезбеђење квалитета, 5) основне принципе обезбеђења квалитета, 6) полазне основе за реализацију Стратегије, и 7) овлашћења и одговорности у спровођењу Стратегије унутар институције Факултета. На предлог Декана факултета, Савет Факултета је усвојио и документ „Мере и субјекти обезбеђења квалитета на Универзитету у Београду-Шумарском факултету“ ([прилог 1.2.](#)). Стратегија обезбеђења квалитета спроводи се према акционом плану који је усвојен на седници Савета Факултета 25.03.2011. године ([прилог 1.3.](#)). Акциони план је израђен у виду табеле, у којој су дефинисане активности, одговорни за њихово спровођење, рокови, циљеви које треба достићи, показатељи достигнућа циљева и ресурси који су потребни за остварење циљева. Акциони план је направљен на основу резултата анкета студената и мишљења интерних рецензента који су оцењивали квалитет наставног процеса на свим студијским програмима Факултета.

Прихватавши Стратегију обезбеђења квалитета, носиоци обезбеђења квалитета (органи управљања и декан, стручна тела и други видови организовања рада на Факултету, студенти и ненаставно особље), прихватили су, између осталог, мисију, циљеве и мере за обезбеђење квалитета које су у Стратегији дефинисане.

Мере за обезбеђење квалитета су утврђене за одређене области обезбеђења квалитета (студијске програме, реализовање наставе, наставно особље, истраживања и веза између образовне и научноистраживачке делатности, уџбеници и литература, библиотека, информациони ресурси, простор и опрема, ненаставно особље, процес управљања, обавезно самовредновање, вредновање од стране студената и спољашњу проверу квалитета). Унутар мера за обезбеђење квалитета дефинисани су и субјекти обезбеђења квалитета.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања.

Универзитет у Београду-Шумарски факултет је остварио циљеве и испунио стандарде постављене Стандардом 1, јер: (1) има Стратегију обезбеђења квалитета која садржи све потребне елементе; (2) Стратегија обезбеђења квалитета је усвојена од стране одговарајућих стручних и управних тела Факултета; (3) Стратегија је била доступна јавности све време; (4) Стратегија је ревидирана када се указала потреба за тим; (5) за спровођење стратегије су биле уведене процедуре Система квалитета, које су гарантовале доследност и следљивост активности на спровођењу стратегије; (6) има усвојен Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета, који садржи све потребне елементе; 7) има усвојен документ који јасно дефинише Мере и субјекте обезбеђења квалитета на факултету.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа) Стандарда 1

SWOT АНАЛИЗА О ПРЕДНОСТИ О СЛАБОСТИ О МОГУЋНОСТИ О ОПАСНОСТИ	ПРЕДНОСТИ: - Постоји одговарајућа стратегија обезбеђења квалитета +++ - Постоји акциони план + - Постоје имплементиране процедуре за обезбеђење квалитета ++ - Стратегија за обезбеђење квалитета и процедуре се периодично ревидирају ++	СЛАБОСТИ: - Акциони план није обухватио све потребне активности + - За претходне године није усвајан акциони план + - Менаџмент факултета се не ангажује довољно у изради акционог плана +
МОГУЋНОСТИ: - Комисије за квалитет имају више знања и искуства и додатно су појачане новим члановима +++ - Менаџмент факултета жели да побољша управљање квалитетом ++ - Култура квалитета на Факултету је сваке године све виша ++	Стратегија појачања: - Комисије за квалитет треба да направе додатне процедуре обезбеђења квалитета. - Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета треба да уведе контролу спровођења стратегије квалитета и на основу резултата контроле да ревидира акциони план.	Стратегија уклањања слабости: - Комисија за квалитет треба да направи свеобухватнију верзију акционог плана. - Повећати учешће чланова менаџмента квалитета у оперативним пословима спровођења стратегије.
ОПАСНОСТИ: - Преоптерећеност чланова Комисија за квалитет другим обавезама ++ - Комисије за квалитет немају довољну техничку подршку + - Мали број запослених је едукован у области управљања квалитетом ++	Стратегија превенције: - Ослободити чланове Комисија за квалитет дела других обавеза. - Спровести едукацију запослених о управљању квалитетом и упознати их са важношћу спровођења контроле квалитета на факултету.	Стратегија елиминације: - Заменити чланове менаџмента који се недовољно ангажују. - Увести спољашњу рецензију акционог плана.

ц) Предлози за побољшање и планиране мере:

- Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на факултету треба да направи додатне процедуре обезбеђења квалитета.
- Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на факултету треба да уведе контролу спровођења стратегије и на основу резултата контроле ревидира акциони план, који је усвојен још 2011. године.
- Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на факултету треба да направи свеобухватнију верзију акционог плана.
- Повећати учешће чланова менаџмента квалитета у оперативним пословима спровођења стратегије.
- Ослободити чланове Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на факултету дела других обавеза.
- Спровести едукацију запослених о управљању квалитетом.
- Заменити чланове менаџмента који се недовољно ангажују.
- Увести екстерну рецензију акционог плана.

д) Показатељи и прилози за стандард 1

[Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом
усвајању](#)

**Процена испуњености Стандарда 2:
«СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ
КВАЛИТЕТА»**

а) Опис тренутне ситуације

На Универзитету у Београду-Шумарском факултету документом «Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета» ([прилог 2.1.](#)), постављени су стандарди квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета. Овај документ је на предлог Комисије за унапређење и обезбеђење квалитета, Наставно-научно веће Факултета усвојило на седници одржаној 28.03.2012. године. Документ има 12 процедура које су сачињене према областима обезбеђења квалитета наведеним у инструкцијама Комисије за акредитацију, као и усвојеним Правилником о обезбеђењу квалитета студијских програма шумарског факултета ([прилог 2.4.](#)), Правилником о изменама и допунама правилника о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета ([прилог 2.5.](#)), Правилником о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената Шумарског факултета ([прилог 2.6.](#)), Правилником о изменама и допунама правилника о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената Шумарског факултета ([прилог 2.7.](#)), Правилника о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета ([прилог 2.8.](#)) и Правилником о изменама и допунама правилника о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета ([прилог 2.9.](#)). Свака процедура посебно дефинише СТАНДАРДЕ и ПОСТУПКЕ за обезбеђење квалитета:

1. Систем (организациона структура) обезбеђења квалитета
2. Квалитет студијског програма Факултета
3. Квалитет наставног процеса
4. Квалитет научноистраживачког и стручног рада
5. Квалитет наставника и сарадника
6. Квалитет студената
7. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информативних ресурса
8. Квалитет управљања и пословођења Факултетом и квалитет ненаставне подршке
9. Квалитет простора и опреме
10. Квалитет финансирања
11. Улога студената у самовредновању и провери квалитета
12. Системско праћење и периодична провера квалитета

Документ «Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета» је по усвајању 2012. године постављен на сајт Факултета и доступан је јавности на веб страници <http://www.sfb.bg.ac.rs/fakultet/samovrednovanje-i-provera-kvaliteta/> Ради реализације унапређења квалитета и континуираног побољшања поступака за унапређење квалитета Наставно-научно веће Факултета је усвојило «Годишњи план рада Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе» ([прилог 2.2.](#)) и Правилник о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета ([прилог 2.10.](#)). Комисије за квалитет, према предвиђеном плану рада, достављају на усвајање Научно-наставном већу годишње извештаје о свом раду. Извештај Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе у школској 2015/2016 је усвојен 26.04.2017. године ([прилог 2.3.](#)).

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања.

Универзитет у Београду-Шумарски факултет је остварио циљеве и испунио захтеве постављене стандардом 2, јер: (1) има документ којим су постављени стандарди квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета под називом «Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета»; (2) документ «Годишњи план рада Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе» је усвојен од стране Научно-наставног већа Факултета; (3) Комисије за обезбеђење квалитета Шумарског факултета су о свом раду извештавале сваке године Научно-наставно веће, које је извештаје усвојило; (4) има Правилник о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета који је усвојило Научно-наставно веће; (5) има Правилник о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената Шумарског факултета; (6) има Правилник о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета; (7) усвојена документа садрже све потребне елементе према упутству Комисије за акредитацију; (8) поменути документи су доступни јавности све време.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа) Стандарда 2

SWOT АНАЛИЗА О ПРЕДНОСТИ О СЛАБОСТИ О МОГУЋНОСТИ О ОПАСНОСТИ	ПРЕДНОСТИ: - Постоји већ ревидиран документ који прецизно дефинише стандарде и поступке за обезбеђења квалитета +++ - Постоји прецизан план рада и процедура за праћење квалитета ++ - Сва усвојена документа везана за обезбеђење квалитета су доступна јавности на веб-страници Факултета +++ - Стандарди су усклађени са стандардима Националног савета и Комисије за акредитацију +++	СЛАБОСТИ: - Стандарди и поступци за проверу квалитета процеса оцењивања не могу се у потпуности имплементирати ++ - Стандарди за унапређење студијских програма нису довољно усклађени са стандардима развијених европских земаља + - Део стандарда је тешко спроведив због недовољног финансирања из буџета републике +++
МОГУЋНОСТИ: - Комисије за квалитет су повисиле своје стандарде за израду докумената везаних за квалитет +++ - Управа Факултета је обећала техничку подршку комисијама за квалитет ++ - Култура квалитета запослених је на вишем нивоу него раније ++	Стратегија појачања: - Комисије за квалитет треба да направе додатно разрађене процедуре обезбеђења квалитета. - Комисије за квалитет треба да уведу контролу спровођења процедура квалитета и на основу резултата контроле ревидирају план рада и процедура обезбеђења квалитета.	Стратегија уклањања слабости - Комисије за квалитет треба да ревидира стандарде и поступке за проверу квалитета процеса оцењивања. - Ускладити стандарде за унапређење студијских програма са стандардима развијених европских земаља. - Улагати у обезбеђење квалитета из сопствених средстава.
ОПАСНОСТИ: - Преоптерећеност чланова Комисија за квалитет другим обавезама ++ - Средства за рад на пословима обезбеђења квалитета нису предвиђена у буџету Факултета + - Мали број запослених је вољан да се ангажује у области управљања квалитетом +++	Стратегија превенције: - Ослободити чланове Комисија за квалитет дела других обавеза. - Предвидети средства за рад на пословима обезбеђења квалитета у буџету Факултета. - Спровести едукацију запослених о управљању квалитетом.	Стратегија елиминације: - Заменили чланове Комисије за квалитет који су преоптерећени или који се недовољно ангажују. - Увести ангажовање на пословима квалитета као обавезан услов за напредовање у академској хијерархији.

ц) Предлози за побољшање и планиране мере:

- Комисије за квалитет треба да направе додатно разрађене процедуре обезбеђења квалитета.
- Комисије за квалитет треба да уведу контролу спровођења процедура квалитета и на основу резултата контроле ревидирају план рада и процедура обезбеђења квалитета.
- Комисије за квалитет треба да направе стандарде и поступке за проверу квалитета процеса оцењивања.
- Ускладити стандарде за унапређење студијских програма са стандардима развијених европских земаља.
- Улагати у обезбеђење квалитета из сопствених средстава.
- Ослободити чланове Комисија за квалитет дела других обавеза.
- Предвидети средства за рад на пословима обезбеђења квалитета у буџету Факултета.
- Спровести едукацију запослених о управљању квалитетом.
- Заменили чланове Комисије за квалитет који се недовољно ангажују.
- Увести ангажовање на пословима квалитета као обавезан услов за напредовање у академској хијерархији.

д) Показатељи и прилози за стандард 2

[Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета на Универзитету у Београду-Шумарском факултету.](#)

[Прилог 2.2. Усвојени годишњи план рада Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Универзитету у Београду-Шумарском факултету.](#)

[Прилог 2.3. Усвојен годишњи извештај Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Универзитету у Београду -Шумарском факултету](#)

[Прилог 2.4. Усвојени Правилник о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета](#)

[Прилог 2.5. Усвојени Правилник о изменама и допунама правилника о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета](#)

[Прилог 2.6. Усвојени Правилник о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената Шумарског факултета](#)

[Прилог 2.7. Усвојени Правилник о изменама и допунама правилника о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената Шумарског факултета](#)

[Прилог 2.8. Усвојени Правилник о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета](#)

[Прилог 2.9. Усвојени Правилник о изменама и допунама правилника о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета](#)

[Прилог 2.10. Усвојен Правилник о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на Универзитету у Београду-Шумарском факултету.](#)

**Процена испуњености Стандарда 3:
«СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА»**

а) Опис тренутне ситуације

Универзитет у Београду-Шумарски факултет има систем обезбеђења квалитета који се састоји од усвојених процедура, регулаторних одредби Статута Шумарског факултета и одлука Наставно-научног већа које се односе на Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета, Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе, документе система квалитета и извештаје Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе. Универзитет у Београду-Шумарски факултет је формирао две Комисије за обезбеђење квалитета, и то Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета одлуком Наставно-научног већа од 28.03.2012.год. ([прилог 3.1.](#)) и Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе одлуком Наставно-научног већа од 26.01.2012. год. ([прилог 3.5.](#)). Процес формирања система, као и његово функционисање су потпуно транспарентни не само за запослене на Факултету, него и за општу јавност, јер се налазе доступни без ограничења на веб-страници Универзитета у Београду-Шумарског факултета, <http://www.sfb.bg.ac.rs/fakultet/samovrednovanje-i-provera-kvaliteta/>. Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета има девет чланова, 4 наставника, 2 асистента, 1 представника ненаставног особља и 2 представника студента. Састав и надлежност Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на Шумарском факултету утврђени су Статутом Шумарског факултета и Правилником о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на Шумарском факултету који је усвојило Наставно-научно веће, ([прилог 3.7.](#)). Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету има надлежности да:

- развија, спроводи и предлаже Наставно-научном већу програм самовредновања на Факултету,
- промовише културу квалитета на факултету,
- планира и анализира поступке вредновања целокупног система високог образовања и научноистраживачког рада на Факултету,
- припрема предлог Стратегије за обезбеђење квалитета и сачињава акционе планове за спровођење стратегије,
- прати остварење Стратегије за обезбеђење квалитета на факултету и предлаже мере и активности у циљу побољшања квалитета,
- анализира и обједињује материјале и документацију у вези самовредновања и акредитације студијских програма и Факултета, а које добија од Одсека, односно од радних тела која су формирана на сваком одсеку,
- учествује у осталим активностима неопходним за спровођење поступка акредитације Факултета.

Актуелни сазив Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету важећи је од седнице одржане 03.02.2017. године, када су у складу са Правилником о раду Комисије, именовани председник, заменик и секретар Комисије ([прилог 3.4.](#)).

Иницијатор већине предлога за обликовање система квалитета је Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету, а у формулисању коначног облика система учествују: Декан Факултета, Продекан за наставу Факултета, Продекан за научноистраживачки рад и међународну сарадњу Факултета, Продекан за финансије Факултета, Савет Факултета, Наставно-научно веће Факултета, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе, Председници Већа одсека, Шефови катедара, Студент продекан, Студентски парламент, наставници и сарадници, и сви запослени и студенти на Факултету. Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на факултету редовно прати квалитет и спровођење Стратегије Факултета, Акционог плана и спроводи периодичне анкете студената, наставног особља и запослених на Факултету, а на највише три године самоевалуацију целе установе и свих студијских програма. Евалуација се спроводи преко одређивања интерних рецензената за сваки студијски програм и за сваки стандард квалитета; интерни рецензенти прикупљају потребне податке и документа.

Комисија констатује слабе тачке и формулише предлоге корективних мера, које затим шаље Наставно-научном већу на усвајање. Када предлоге корективних мера усвоји Наставно-научно веће, спроводи их Декан Факултета са својим продеканима и саветницима. Сви документи које у току прикупљања и анализе података направи Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета се стављају на увид свим запосленима на Факултету и студентима, тако да они могу кроз директну комуникацију са Комисијом или кроз своје учешће у раду Наставно-научног већа да утичу на одлуке и сам систем квалитета у свим деловима.

Извештаји о спровођењу стратегије и о анализи стандарда за обезбеђење квалитета се усвајају на исти начин: предлоге формира Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, они се стављају на увид свим заинтересованим запосленим и студентима, и на крају их усваја Наставно-научно веће.

Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе има седам чланова, 4 наставника, 1 представника ненаставног особља и 2 представника студента. Састав и надлежност Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Шумарском факултету утврђени су Статутом Шумарског факултета и Правилником о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на Шумарском факултету који је усвојило Наставно-научно веће, ([прилог 3.8.](#)). Актуелни сазив Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе важећи је од седнице одржане 21.01.2016. године и том приликом су именовани председник, заменик и секретар Комисије ([прилог 3.6.](#)).

Комисија за праћење квалитета наставе спроводи сваке године евалуацију процеса наставе, и обавезно анкетира студенте према униформној анкети која је саставни део процедуре „Контрола наставног процеса“. Када прикупе податке и обаве анкете ([прилог 3.2.](#)), интерни рецензенти сачињавају извештаје, који се потом разматрају на седницама Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета.

На Универзитету у Београду-Шумарском факултету праћење квалитета анкетама се спроводи периодично једном до два пута годишње попуњавањем одговарајућих образаца 1÷7, које спроводи Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе и Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на факултету. На факултету су оформљени следећи обрасци за спровођење провере квалитета:

- Образац 1а - Анкета о вредновању педагошког рада наставника
Универзитета у Београду-Шумарског факултета
- Образац 1б - Анкета о вредновању педагошког рада сарадника
Универзитета у Београду-Шумарског факултета
- Образац 2а - Индивидуални статистички извештај о вредновању
педагошког рада наставника Универзитета у Београду-
Шумарског факултета
- Образац 2б - Индивидуални статистички извештај о вредновању
педагошког рада сарадника Универзитета у Београду-
Шумарског факултета
- Образац 3 - Упитник о вредновању наставног процеса, студијских
програма и услова рада од стране наставног особља факултета
Универзитета у Београду-Шумарски факултет
- Образац 4 - Упитник о вредновању наставе, студијских програма и
услова рада од стране дипломаца Универзитета у Београду-
Шумарског факултета
- Образац 5 - Упитник о вредновању испита Универзитета у Београду-
Шумарског факултета
- Образац 6 - Упитник о вредновању дипломираних студената од
стране послодаваца Универзитета у Београду-
Шумарског факултета
- Образац 7 - Анкета студената о процени квалитета наставног процеса,
рада органа управљања и рада стручних служби
Универзитета у Београду-Шумарског факултета

Студенти Шумарског факултета, поред изјашњавања о квалитету студијских програма, наставе, оцењивања и студентских и стручних служби преко образаца 1а, 1б, 4, 5, и 7 имају могућност предочавања предлога, у циљу увођења корективних мера за побољшање квалитета наставног процеса, достављањем својих мишљења, сугестије и примедби током целе године у кутију за студентске предлоге, која је постављена у холу факултета.

Наставно-научно веће Факултета је 26.04.2017. усвојило Извештај Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе о поштовању усвојених процедура ([прилог 3.3.](#)), који анализира испуњења или одступања од усвојених процедура оцењивања у школској 2015/2016. години на следећи начин:

1. Анализом извештаја наставника о методама оцењивања, критеријумима оцењивања и односу поена остварених у предиспитним обавезама и на завршном испиту;
2. Анализом извештаја Службе за наставу о оценама и пролазности студената и општој пролазности и упису из године у годину.

Универзитету у Београду-Шумарски факултет има усвојене документе где су јасно дефинисане Процедуре и корективне мере у случају одступања од усвојених процедура оцењивања ([прилог 3.9.](#)) и Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе ([прилог 3.10.](#)). Ови документи значајно доприносе квалитету анализе поштовања процедуре оцењивања и извођења наставног процеса на Универзитету у Београду-Шумарском факултету.

На Универзитету у Београду-Шумарском факултету су процеси одлучивања, компетенције и одговорности органа управљања, органа пословођења, надлежности стручних органа, наставника и сарадника, као и надлежности студената у вези са обезбеђењем квалитета, јасно дефинисани у Статуту ([прилог 10.1.](#)), процедурама система квалитета и одлукама стручних органа. Са поменутих процесима и надлежностима су упознати сви запослени и студенти преко веб сајта Факултета, <http://www.sfb.bg.ac.rs>.

У Статуту Шумарског факултета је члановима 161, 161а и 161б регулисан рад Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и поступак самовредновања. Дефинисано је да Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету предлаже процедуре које регулишу учешће и задатке наставног особља, ненаставног особља и студената у обезбеђењу квалитета. Такође, члановима 161а и 162 Статута регулисано је учешће студената у обезбеђењу квалитета и доношењу стратегије и процедура система квалитета. Учесће катедри и њихових чланова у обезбеђењу квалитета регулисано је чланом 13 и 18 Статута.

Посебно добра страна система квалитета Шумарског факултета је што су кроз процедуру „Квалитет студијског програма“ у процесу одлучивања у вези са студијским програмима укључени и наставници и студенти.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања.

Универзитет у Београду-Шумарски факултет је остварио циљеве и испунио захтеве постављене стандардом 3, јер: (1) има Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета и документ којим су постављени стандарди квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета под називом „Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања; (2) Статут Шумарског факултета јасно дефинише састав, рад и надлежности Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, као и односе Комисије са пословодним и стручним телима Факултета, наставницима, сарадницима, осталим запосленим и студентима; (3) сва документа везана за систем квалитета су доступна запосленима, студентима и јавности све време; (4) систем обезбеђења квалитета је у потпуности имплементиран, о чему сведоче годишњи извештаји Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе о спроведеним контролама наставног процеса, као и трогодишњи извештаји о самоевалуацији; (5) сваке године је спроведено анкетаирање студената по питањима важним за квалитет наставе и осталих домена рада Факултета, анкете су анализиране и узете у обзир приликом утврђивања корективних мера; (6) документа система квалитета садрже све потребне елементе према упутству Комисије за акредитацију високошколских установа.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа) Стандарда 3

SWOT АНАЛИЗА О ПРЕДНОСТИ О СЛАБОСТИ О МОГУЋНОСТИ О ОПАСНОСТИ	ПРЕДНОСТИ: □ Постоји Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета која редовно заседа и ради на имплементацији система квалитета +++ □ Надлежности органа управљања, пословођења, Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, наставника, сарадника, студената и стручних тела су јасно дефинисане Статутом Факултета +++ □ Сва усвојена документа везана за обезбеђење квалитета су доступна јавности на веб-страници Факултета ++ □ Корективне и превентивне мере доноси Наставно-научновеће на основу анализе процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета ++	СЛАБОСТИ: □ Нису довољно развијени и имплементирани стандарди и поступци за проверу квалитета процеса оцењивања ++ □ Нису регулисане обавезе да запослени и студенти учествују у активностима везаним за квалитет, као ни мере за стимулацију учешћа, већ је све на добровољној бази ++ □ Студенти показују мало интересовање за активно ангажовање у оквирима система квалитета ++ □ У Статуту нису предвиђене казнене одредбе уколико запослени одбију да се ангажују у активностима везаним за обезбеђење квалитета +
МОГУЋНОСТИ: □ Према постојећем Закону о високом образовању промена Статута Факултета је процес који је кратак и ефикасан +++ □ Управа Факултета је заинтересована за унапређење система обезбеђења квалитета +++ □ Култура квалитета запослених је на вишем нивоу него раније ++	Стратегија појачања: □ Комисија за квалитет треба да направи нову ревизију докумената система квалитета, како би их ускладила са новим захтевима □ Изменити Статут Факултета у делу који се односи на систем квалитета и прецизније регулисати надлежности свих субјеката квалитета	Стратегија уклањања слабости □ Комисија за квалитет треба да направи стандарде и поступке за проверу квалитета процеса оцењивања □ Изменити Статут Факултета и унети одредбе које регулишу начин стимулације учешћа запослених и студената у пословима квалитета □ Изменити Статут Факултета и унети казнене одредбе које се односе на избегавање учешћа запослених и студената у пословима квалитета.

ОПАСНОСТИ:	Стратегија превенције:	Стратегија елиминације:
□ Средства за рад на пословима обезбеђења квалитета нису предвиђена у буџету Факултета + □ Мали број запослених и студената је вољан да се ангажује у области управљања квалитетом +++ □ Захтеви Комисије за акредитацију из године у годину расту ++	□ Предвидети средства за рад на пословима обезбеђења квалитета у буџету Факултета □ Јавно похвалити и наградити запослене и студенте који су се ангажовали на пословима обезбеђења квалитета	□ Заменити чланове Комисије за квалитет који се недовољно ангажују □ Увести ангажовање на пословима квалитета као обавезан услов за напредовање у академској хијерархији

ц) Предлози за побољшање и планиране мере:

- Комисија за квалитет треба да направи нову ревизију докумената система квалитета, како би их ускладила са новим захтевима.
- Изменити Статут Факултета у делу који се односи на систем квалитета и прецизније регулисати надлежности свих субјеката квалитета.
- Комисија за квалитет треба да уведе контролу спровођења процедура квалитета и на основу резултата контроле ревидира процедуре обезбеђења квалитета.
- Комисија за квалитет треба да унапреди стандарде и поступке за проверу квалитета процеса оцењивања.
- Изменити Статут Факултета и унети одредбе које регулишу начин стимулације учешћа запослених и студената у пословима квалитета.
- Изменити Статут Факултета и унети казнене одредбе које се односе на избегавање учешћа запослених и студената у пословима квалитета.
- Предвидети средства за рад на пословима обезбеђења квалитета у буџету Факултета.
- Јавно похвалити и наградити запослене и студенте који су се ангажовали на пословима обезбеђења квалитета.
- Заменити чланове Комисије за квалитет који се недовољно ангажују.
- Увести ангажовање на пословима квалитета као обавезан услов за напредовање у академској хијерархији.

д) Показатељи и прилози за стандард 3

Прилог 3.1. Одлука Наставно-научног већа о образовању Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета на Шумарском факултету.

Прилог 3.2. Спроведене анкете.

Прилог 3.3 Документи о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера, саставни део Извештаја Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе о поштовању плана и распореда наставе на Факултету.

Прилог 3.4. Записник са 1. седнице Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету – конституисање Комисије.

Прилог 3.5. Одлука Наставно-научног већа о образовању Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Шумарском факултету.

Прилог 3.6. Записник са 1. седнице Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе – конституисање Комисије.

Прилог 3.7. Правилник о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на Шумарском факултету.

Прилог 3.8. Правилник о раду Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Шумарском факултету.

Прилог 3.9. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања.

Прилог 3.10. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Процена испуњености Стандарда 4:
«КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА»

а) Опис тренутне ситуације

Квалитет студијских програма на Шумарском факултету Универзитета у Београду обезбеђује се кроз: праћење и проверу циљева студијских програма и радног оптерећења студената (на основу анализе потребног времена за савладавање појединих предмета и на основу анкете студената); прилагођавање садржаја и структуре студијских програма потребама делатности за које се стичу дипломе на Шумарском факултету; као и кроз осавремењивање садржаја и сталног прикупљања информација о квалитету програма од дипломираних студената и одговарајућих организација из окружења.

На основу важећих правних аката (Правилник о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета ([прилог 4.9](#)), Правилник о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета ([прилог 4.10](#)), Дозволе за рад ([прилог 4.11](#) и [прилог 4.11.3](#)), Уверења о акредитацији високошколске установе 2008 ([прилог 4.11.1](#)) и Уверења о акредитацији високошколске установе 2013 ([прилог 4.11.2](#))), на Шумарског факултета Универзитета у Београду акредитовани су следећи студијски програми:

• **2008. године акредитовано је седам (7) студијских програма:**

- *Основне академске студије:*
 1. Шумарство
 2. Прерада дрвета
 3. Пејзажна архитектура и хортикултура
 4. Еколошки инжењеринг у заштити земљишта и водених ресурса
- *Дипломске академске студије* Шумарског факултета
- *Специјалистичке академске студије* – Трговина дрветом и производима од дрвета
- *Докторске студије*

• **2013. године акредитовано је једанаест (11) студијских програма:**

- *Основне академске студије:*
 1. Шумарство
 2. Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета
 3. Пејзажна архитектура
 4. Еколошки инжењеринг у заштити земљишта и водених ресурса
- *Основне струковне студије* - Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета
- *Мастер академске студије*
 1. Шумарство
 2. Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета
 3. Пејзажна архитектура
 4. Еколошки инжењеринг у заштити земљишта и водених ресурса
- *Специјалистичке академске студије* – Трговина дрветом и производима од дрвета
- *Докторске студије*

Листа студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем одобрених и уписаних студената приказана је у [прилогу 4.3](#). Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних и изборних предмета појединачних студијских програма доступна је на сајту факултета ([прилог 4.1](#)).

Веза између наставе, исхода учења и провере знања на Шумарском факултету Универзитета у Београду омогућава да укупан процес учења буде транспарентнији и за студенте садржајнији. У погледу наставе уочљива је динамичка равнотежа између наставних метода, са једне стране и провере знања, са друге. Пракса је показала да студенти уче оно за шта верују да ће бити предмет провере знања, а не све оно што спада у наставни програм. Стога је на студијским програмима Шумарског факултета приоритет развој наставе којој је циљ разумевање наставног градива ([прилог 4.1](#)).

Додела ЕСПБ бодова деловима програма на студијским програмима на Шумарском факултету Универзитета у Београду заснована је на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. Наставно особље, за сваки студијски програм посебно, је утврдило исходе учења за сваки појединачан део програма (предмет), описало наставне активности и извршило процену оптерећења које је у просеку потребно студенту да би савладао све предвиђене активности. Предлози су прикупљени, анализирани и повезани, а процењено оптерећење изражено је ЕСПБ бодовима. Коришћење оваквог начина додељивања ЕСПБ бодова деловима програма (предметима) омогућило је да сви наставници буду укључени у поступак расподеле бодова, а такође је омогућена највећа могућа слобода у развоју сваке компоненте програма у складу са исходима учења и одговарајућим оптерећењем ([прилог 4.2](#) -Табеле 4ШОС, 4ПДО, 4ПАХО, 4ЕИО, 5М, 5СПД, 5Д). Одлуком Савета установљена је новчана вредност једног ЕСПБ бода по нивоима студија на Шумарском факултету Универзитета у Београду ([прилог 4.13](#)).

Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе сваког семестра спроводи евалуацију процеса наставе ([прилог 4.14](#)), а Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета спроводи на сваке три године самоевалуацију целе установе и свих студијских програма ([прилог 4.10](#)). Евалуација се спроводи за сваки студијски програм. Резултати евалуације детаљно се анализирају на ресорним одсецима, а затим на Наставно-научном већу Факултета.

Факултет континуирано прибавља мишљење дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења путем анкета, са циљем унапређења и побољшања квалитета ([прилог 4.37](#)), као и мишљења послодаваца о стеченим квалификацијама дипломаца ([прилог 4.8](#)).

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходнодефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Шумарски факултет Универзитета у Београду је остварио циљеве и испунио захтеве постављене стандардом 4 с обзиром да су: 1) сви студијски програми акредитовани; 2) циљеви студијских програма усклађени са исходима учења и доступни јавности; 3) методе наставе орјентисане ка исходима учења; 4) усаглашена ЕПСБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења; 5) поступци праћења квалитета студијског програма путем анкетања студената редовни; 6) повратне информације од стране послодавца о свршеним студентима и њиховим компетенцијама позитивне и 7) повратне информације о квалитету студијског програма од стране дипломираних студената ажурне. Наведени подаци подржани су потребним прилозима у оквиру овог стандарда и додатним прилозима за сваки студијски програм:

1) Студијски програм основних академских студија Шумарство од школске 2008/09 до 2013/2014. године

На основу стандарда за акредитацију студијских програма и усвојене процедуре за обезбеђење квалитета студијских програма на Шумарском факултету, увидом у постојећу документацију, може се закључити да је студијски програм **основних академских студија Шумарство** Шумарског факултета целовит, мулти-дисциплинаран усклађен са принципима Болоњског процеса и научно утемељен.

1. Исходи (циљеви) образовања у оквиру акредитованог студијског програма основних академских студија Шумарство су у потпуности засновани на исходима учења и приказани у Табели 1 Ш ОС ([прилог 4.2](#)).

2. Исходи учења на Шумарском факултету, студијском програму Шумарство, су базирани на дескрипторима, односно захтевима и препорукама, како на европском, тако и светском оквиру квалификација. Поред тога, активно се прате захтеви међународних и националних струковних удружења.

3. На студијском програму Шумарство успостављен је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Настава је оријентисана ка учењу студената, а систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења који опредељују садржај наставног програма и његову организацију како је приказано у Табели 2 Ш ОС ([прилог 4.2](#)).

4. Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму Шумарство испуњена је у потпуности и приказана у Табели 3 Ш ОС ([прилог 4.2](#)). Минималан проценат повезаности је 25 а максималан је 88.

5. Одсек за Шумарство остварује периодичну и структурирану комуникацију са послодавцима (путем анкетирања) на основу којих проверава да ли се постигнути резултати студената и дипломираних инжењера поклапају са планираним исходима учења. Процењује се да је поклапање постигнутих резултата са планираним исходима учења у највећем обиму остварена, с обзиром да је расположива оцена по овом параметру 4,38 ([прилог 4.8](#)).

6. Активности учења које су потребне за достизање очекиваних исхода учења исказане у сатима и кроз удео наведених активности у укупној вредности ЕСПБ за предмете (на примеру једног предмета) из сваке категорије предмета акредитованог студијског програма основних академских студија Шумарство, приказане су у Табели 4 ШОС ([прилог 4.2](#)). Из категорије Научно – стручних предмета приказан је предмет Дендрологија, за који је према броју ЕСПБ неопходно 210 сати за достизање очекиваних исхода учења. Из категорије Теоријско – методолошких предмета приказан је предмет Математика за који је према броју ЕСПБ неопходно 150 сати за достизање очекиваних исхода учења, односно да овладају знањима, која ће им омогућити да лакше усвоје наставно градиво у наредним годинама студија. Из области Академско - опште образовних предмета приказан је предмет Петрографија са геологијом за који је неопходно 60 часова за самосталан рад и у директном контакту са наставним особљем 60 часова. Из категорије Стручно – апликативних приказан је предмет Шумарска ентомологија за који је према броју ЕСПБ неопходно 210 сати.

7. На студијском програму Шумарство, сходно Правилнику о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета, радила се процена оптерећења студената које је неопходно за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ). Резултати праћења и прикупљања повратних информација од студената током 2011. године прегледно су приказани у Табели 5 ШОС ([прилог 4.2](#)). У наведеној табели је документована и додела бодова деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. Из спроведене студентске анкете може се закључити да је број ЕСПБ бодова адекватан, сем у случају два предмета, нешто већи број студената је предложио повећање броја ЕСПБ, и то, да се уместо 4 додели 5 ЕСПБ.

8. Релевантност студијског програма Шумарство, за национално тржиште рада, као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју приказани су у Табели 6 ШОС ([прилог 4.2](#)). Анализом анкета послодаваца, дипломирани инжењери Шумарства, на националном нивоу, на питања о задовољству са нивоима теоријског и практичног знања (оцена: 4,45), ниво практичног знања у струци (оцена: 4,45), ниво организационих вештина (оцена: 4,10), ниво економских вештина (оцена: 4,22) и спремности за рад (оцена: 4,67).

2) Студијски програм основних академских студија Прерада дрвета од школске 2008/09 до 2013/2014. године

На основу стандарда за акредитацију студијских програма и усвојене процедуре за обезбеђење квалитета студијских програма на Шумарском факултету, увидом у постојећу документацију, може се закључити да је студијски програм **основних академских студија Прераде дрвета** Шумарског факултета целовит, мултидисциплинаран, усклађен са принципима Болоњске декларације и научно утемељен.

1. Исходи (циљеви) образовања у оквиру акредитованог студијског програма основних академских студија Прераде дрвета су у потпуности засновани на исходима учења и дати су у Табели 1 ПДО ([прилог 4.2](#)).

2. Исходи учења на Шумарском факултету, студијском програму Прераде дрвета, су базирани на дескрипторима, односно захтевима и препорукама, како на европском, тако и светском оквиру квалификација. Поред тога, активно се прате захтеви међународних и националних струковних удружења. На студијском програму Прераде дрвета, остварена је мобилност студената и слушање сличних студијских програма разменом на универзитетима Европе, УСА и Канаде.

3. На студијском програму Прераде дрвета, успостављен је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Настава је оријентисана ка учењу студената, а систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења који опредељују садржај наставног програма и његову организацију како је приказано у Табели 2 ПДО ([прилог 4.2](#)).

4. Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму Прераде дрвета испуњена је у потпуности и приказана у Табели 3 ПДО ([прилог 4.2](#)). Минималан проценат повезаности је 25, а максималан је 50.

5. Одсек за Прераду дрвета остварује периодичну (путем семинара за послодавце који се одржавају на Факултету) и структурирану комуникацију са послодавцима (путем анкетирања) на основу којих проверава да ли се постигнути резултати студената и дипломираних инжењера поклапају са планираним исходима учења. Процењује се да је поклапање постигнутих резултата са планираним исходима учења у највећем обиму остварена, с обзиром да је просечна оцена по овом параметру 3,68 како је приказано у Табели 3 ПДО ([прилог 4.8](#)).

6. Активности учења које су потребне за достизање очекиваних исхода учења исказане у сатима и кроз удео наведених активности у укупној вредности ЕСПБ за предмете (на примеру једног предмета) из сваке категорије предмета акредитованог студијског програма основних академских студија Прераде дрвета приказане су у Табели 4 ПДО ([прилог 4.2](#)). Из категорије Научно – стручних предмета приказан је предмет Својства дрвета, за који је према броју ЕСПБ неопходно 210 сати за достизање очекиваних исхода учења. Из категорије Стручно – апликативних предмета приказан је предмет Хидротермичка обрада дрвета за који је према броју ЕСПБ неопходно 210 сати за достизање очекиваних исхода учења односно за савладавање свих знања и вештина за самосталан рад на руковођењу сушарама и инсталацијама за термичку обраду. Из категорије Теоријско – методолошких предмета приказан је предмет Математика за који је према броју ЕСПБ неопходно 150 сати за достизање очекиваних исхода учења односно за савладавање свих знања и вештина за самосталан рад на руковођењу сушарама и инсталацијама за термичку обраду дрвета. Из области Академско - опште образовних предмета приказан је предмет Основи економије за који је неопходно 60 часова за самосталан рад, као и у директном контакту са наставним особљем.

7. На студијском програму Прераде дрвета, сходно Правилнику о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета, радила се процена оптерећења студената које је неопходно за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ). Резултати праћења и прикупљања повратних информација од студената током 2011. године

прегледно су приказани у Табели 5 ПДО ([прилог 4.2](#)). У наведеној табели је документована и додела бодова деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. На основу мониторинга, односно приказане студентске анкете, на овом студијском програму не може да се изведе неки посебан закључак из два разлога: недовољан број анкетираних студената и недовољно података у анкетним листовима.

8. Релевантност студијског програма Прераде дрвета за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју приказани су у Табели 6 ПДО ([прилог 4.2](#)). Власници приватних фирми исказали су (усменим путем на семинару који је одржан на Факултету, телефоном и попуњавањем анкетних листића) велику жељу за сарадњом са Факултетом и потребу да запосле инжењере Прераде дрвета. Анализом свих анкета послодаваца на питања о задовољству са нивоима теоријског и практичног знања, организационих и економских вештина и спремности за рад на локалном, државном и међународном нивоу дипломирани инжењери Прераде дрвета оцењени су у просеку са врло добром оценом 3,68.

3) Студијски програм основних академских студија Пејзажна архитектура и хортикултура од школске 2008/09 до 2013/2014. год.

На основу стандарда за акредитацију студијских програма и усвојене процедуре за обезбеђење квалитета студијских програма на Шумарском факултету, увидом у постојећу документацију, може се закључити да је студијски програм **основних академских студија Пејзажна архитектура и хортикултура** Шумарског факултета целовит, мултидисциплинаран, усклађен са принципима Болоњске декларације и научно утемељен.

1. Исходи (циљеви) образовања у оквиру акредитованог студијског програма основних академских студија Пејзажна архитектура и хортикултура су у потпуности засновани на исходима учења како је дато у Табели 1 ПАХ ОС ([прилог 4.2](#)).

2. Исходи учења на Шумарском факултету, студијском програму Пејзажна архитектура и хортикултура, су базирани на дескрипторима квалификација, односно захтевима и препорукама Светске федерације пејзажних архитеката (IFLA) за образовање у овој научној области (<http://iflaonline.org/>), као и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Такође се активно прате захтеви међународних и националних струковних удружења (<http://www.upa.org.rs/>). На студијском програму Пејзажна архитектура и хортикултура остварена је мобилност студената и слушање дела студијског програма у САД ([прилог 4.23](#)).

3. На студијском програму Пејзажна архитектура и хортикултура успостављен је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Настава је оријентисана ка учењу студената а систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења који опредељују садржај наставног програма и његову организацију како је приказано у Табели 2 ПАХОС ([прилог 4.2](#)).

4. Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму Пејзажна архитектура и хортикултура испуњена је у потпуности и дата у Табели 3 ПАХ ОС ([прилог 4.2](#)). Минималан проценат повезаности је 28,6 (углавном за не матичне предмете), а максималан је 100.

5. Одсек за Пејзажну архитектуру и хортикултуру остварује периодичну (путем семинара за послодавце који се одржавају на Факултету) и структурирану комуникацију са послодавцима (путем анкетања) на основу којих проверава да ли се постигнути резултати студената и дипломираних инжењера поклапају са планираним исходима учења. Процењује се да је поклапање постигнутих резултата са планираним исходима учења у највећем обиму остварена, с обзиром да је оцена по овом параметру дата у Табели 6 ПАХ ОС и износи 4,47 ([прилог 4.2](#)).

6. Активности учења које су потребне за достизање очекиваних исхода учења исказане у сатима и кроз удео наведених активности у укупној вредности ЕСПБ за

предмете (на примеру једног предмета) из сваке категорије предмета акредитованог студијског програма основних академских студија Пејзажна архитектура и хортикултура приказане су у Табели 4 ПАХ ОС ([прилог 4.2](#)). Из категорије Научно – стручних предмета приказан је предмет Декоративна дендрологија, за који је према броју ЕСПБ неопходно 360 сати за достизање очекиваних исхода учења. Из категорије Теоријско – методолошких предмета приказан је предмет Економика и организација у ПАиХ за који је према броју ЕСПБ неопходно 180 сати за достизање очекиваних исхода учења односно за савладавање свих знања и вештина за самосталан рад на руковођењу предузећем из области пејзажне архитектуре и хортикултуре и израду бизнис плана. Из области Академско - опште образовних предмета приказан је предмет Цртање за који је неопходно 90 часова за самосталан рад, а у директном контакту са наставним особљем 75 часова. Један од најважнијих Стручно – апликативних предмета је Теренска настава 1 кроз коју студенти у укупном времену од 90 сати упознају морфологију и еколошке карактеристике биљака на терену као и процес производње украсних биљака у погонима.

7. На студијском програму Пејзажна архитектура и хортикултура, сходно Правилнику о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета, радила се процена оптерећења студената које је неопходно за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ). Резултати праћења и прикупљања повратних информација од студената током 2011. године прегледно су приказани у Табели 5 ПАХ ОС ([прилог 4.2](#)). У наведеној табели је документована и додела бодова деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. На основу мониторинга, односно приказане студентске анкете, на овом студијском програму издвојен је само један предмет за кога су студенти истакли да нема адекватан број ЕСПБ. За све остале предмете су студенти потврдили број ЕСПБ бодова адекватан оптерећењу студената. За Теренске наставе студенти су потврдили број ЕСПБ бодова адекватан оптерећењу студената, али су предложили повећање и броја сати и броја ЕСПБ што указује на исказану потребу за већим бројем сати Теренске наставе о чему ће се водити рачуна приликом следеће акредитације.

8. Релевантност студијског програма Пејзажна архитектура и хортикултура за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју приказани су у Табели 5 ПАХОС ([прилог 4.2](#)). Власници приватних фирми исказали велику жељу за сарадњом са Факултетом и потребу да запосле инжењере Пејзажне архитектуре и хортикултуре. Анализом свих анкета послодаваца на питања о задовољству са нивоима теоријског и практичног знања, организационих и економских вештина и спремности за рад на локалном, државном и међународном нивоу дипломирани инжењери Пејзажне архитектуре и хортикултуре оцењени су високом оценом 4,47.

4) Студијски програм основних академских студија Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса од школске 2008/09 до 2013/2014. године

На основу стандарда за акредитацију студијских програма и усвојене процедуре за обезбеђење квалитета студијских програма на Шумарском факултету, увидом у постојећу документацију, може се закључити да је студијски програм **основних академских студија Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса** Шумарског факултета целовит, мултидисциплинаран, усклађен са принципима Болоњског процеса и научно утемељен.

1. Исходи (циљеви) образовања у оквиру акредитованог студијског програма основних академских студија Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса у потпуности засновани на исходима учења како је приказано у Табели 1 ЕИ ОС ([прилог 4.2](#)).

2. Исходи учења на Шумарском факултету, студијском програму Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, су базирани на дескрипторима,

односно захтевима и препорукама, како на европском, тако и светском оквиру квалификација. Поред тога, активно се прате захтеви међународних и националних струковних удружења.

3. На студијском програму Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса успостављен је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Настава је оријентисана ка учењу студената а систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења који опредељују садржај наставног програма и његову организацију, дато у Табели 2 ЕИ ОС ([прилог 4.2](#)).

4. Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса испуњена је у потпуности и приказана у Табели 3 ЕИ ОС ([прилог 4.2](#)). Минималан проценат повезаности је 20 а максималан је 100.

5. Одсек за Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, остварује периодичну и структурирану комуникацију са послодавцима (путем анкетаирања) на основу којих проверава да ли се постигнути резултати студената и дипломираних инжењера поклапају са планираним исходима учења. Процењује се да је поклапање постигнутих резултата са планираним исходима учења у највећем обиму остварена, с обзиром да је оцена по овом параметру дата у Табели 6 ЕИ ОС врло добра и износи 4,20 ([прилог 4.2](#)).

6. Активности учења које су потребне за достизање очекиваних исхода учења исказане у сатима и кроз удео наведених активности у укупној вредности ЕСПБ за предмете (на примеру једног предмета) из сваке категорије предмета акредитованог студијског програма основних академских студија Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, приказане су у Табели 4 ЕИ ОС ([прилог 4.2](#)). Из категорије Научно – стручних предмета приказан је предмет Бујични токови и ерозија II, за који је према броју ЕСПБ неопходно 210 сати за достизање очекиваних исхода учења. Из категорије Теоријско – методолошких предмета приказан је предмет Основи социологије за који је према броју ЕСПБ неопходно 60 сати за достизање очекиваних исхода учења, односно да овладају знањима, која ће им омогућити да лакше усвоје наставно градиво у наредним годинама студија, као и да буду у стању да се снађу у друштвеним односима производње и промета роба и услуга. Из области Академско - опште образовних предмета приказан је предмет Математика за који је неопходно 60 часова за самосталан рад, а у директном контакту са наставним особљем 90 часова. Један од најважнијих Стручно – апликативних предмета је Теренска настава, која се изводи у оквиру појединачних предмета, али и као посебни предмети. Приказана је Теренска настава 3, кроз коју се, у времену од 120 сати, студенти практично упознају са основним проблемима и повезаности наставних дисциплина из: речне хидраулике, ерозионих појава и облика ерозионих процеса, као и карактеристика и типова бујичних токова и бујичних сливова, уз практично решавање проблема са речним наносом. На одређеним објектима упознају се са практичном применом механизације за извођење радова на изградњи техничких објеката у коритима бујичних токова, биолошких и биотехничких радова у бујичним сливима, као и радова у оквиру конзервације земљишта, шумских мелиорација и мелиорација земљишта.

7. На студијском програму Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, сходно Правилнику о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета, радила се процена оптерећења студената које је неопходно за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ). Резултати праћења и прикупљања повратних информација од студената током 2011. године прегледно су приказани у Табели 5 ЕИОС ([прилог 4.2](#)). У наведеној табели је документована и додела бодова деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. На основу мониторинга, односно приказане студентске анкете, на овом студијском програму није издвојен ни један предмет за кога су студенти истакли да нема адекватан број ЕСПБ. Међутим, на основу урађене анализе, однос

ЕСПБ, у групи научно-стручних и стручно-апликативних предмета, је уз мање корекције одговарајући. За групе теоријско-методолошких и академско-општеобразовних предмета, потребно је, за следећу акредитацију, повећати број ЕСПБ, а у оквиру њих оставити више времена за самостални рад студената. Генерално, предметима из области фундаменталних наука, потребно је посветити већу пажњу.

8. Релевантност студијског програма Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, за национално тржиште рада, као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју приказани су у Табели 6 ЕИОС ([прилог 4.2](#)). Анализом анкета послодаваца, дипломирани инжењери Еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса, на националном нивоу остварили су просечну оцену 4,20, а на питања о задовољству са нивоима теоријског и практичног знања (оцену: 4,53), ниво практичног знања у струци (оцену: 4,24), ниво организационих вештина (оцену: 4,13), ниво економских вештина (оцену: 3,69) и спремности за рад (оцену: 4,41).

5) Студијски програм специјалистичких академских студија од школске 2008/09 до 2013/2014. године

Увидом у постојећу документацију (Стандарди за акредитацију студијских програма и усвојене Процедуре за обезбеђење квалитета студијских програма на Шумарском факултету Универзитета у Београду) може се закључити да је студијски програм **специјалистичких академских студија Трговина дрветом и производима од дрвета** усклађен са принципима Болоњске декларације, научно и практично утемељен, динамичан и мултидисциплинаран. Студијски програм садржи листу обавезних и изборних предмета у укупном обиму од 60 ЕСПБ бодова.

1. Исходи (циљеви) образовања у оквиру акредитованог студијског програма **специјалистичких академских студија Трговина дрветом и производима од дрвета** су засновани на исходима учења што је приказано у Табели 1 СПД ([прилог 4.2](#)).

2. Исходи учења на студијском програму **специјалистичких академских студија Трговина дрветом и производима од дрвета** су базирани на дескрипторима квалификација, односно захтевима и препорукама Европске федерације за образовање у овој научној области, као и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Такође, се активно прате захтеви међународних и националних струковних удружења (Привредна Комора Србије - Удружење за шумарство и индустрију за прераду дрвета, целулозе и папира, <http://www.pks.rs/ONama.aspx?id=249>).

3. На специјалистичком академском студијском програму **Трговина дрветом и производима од дрвета** успостављен је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Настава је оријентисана ка практичним аспектима унутрашњег и спољнотрговинског промета дрвета и производа од дрвета са високим учешћем практичне наставе и самосталног истраживачког рада од стране студената. Овакав концепт наставе се показао као веома ефикасан у погледу степена обучености студената за самостално обављање свих послова који се односе на продају и промет дрвета и производа од дрвета. У том смислу и систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења и стечених знања приказаних у Табели 2 СПД ([прилог 4.2](#)).

4. Обухваћеност програмских исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму **специјалистичких академских студија Трговина дрветом и производима од дрвета** испуњена је у потпуности и приказана у Табели 3 СПД ([прилог 4.2](#)). Минималан проценат повезаности је 67 а максималан је 100.

5. Активности учења које су потребне за достизање очекиваних исхода учења исказане су у сатима и кроз удео наведених активности у укупној вредности ЕСПБ за наведени предмет, за сваки предмет јединственог програма **специјалистичких академских студија Трговина дрветом и производима од дрвета**. Исте су приказане у Табели 4 СПД ([прилог 4.2](#)).

6. У Табели 5 СПД ([прилог 4.2](#)) је документована расподела бодова по деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. На студијском програму **специјалистичких академских студија Трговина дрветом и производима од дрвета**, сходно Правилнику о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета и Правилнику о оцени педагошког рада наставника и сарадника, једном се радила процена оптерећења студената које је неопходно за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ). Резултати праћења и прикупљања повратних информација од студената који су положили испите, с обзиром да је само неколико студената уписало и завршило ове студије према Болоњском начину школовања, нису репрезентативни због малог узорка. На Шумарском факултету, у будућем раду, прикупљање повратних информација од студената биће приоритетни задатак у циљу провере оптерећења студената за постизање исхода учења у формалном смислу.

7. Релевантност студијског програма **специјалистичких академских студија Трговина дрветом и производима од дрвета** за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнути резултати инжењера-специјалиста за област Трговине дрветом и производима од дрвета у свом професионалном развоју се могу оценити као веома задовољавајући. Оваква оцена произилази из чињенице да се на студијски програм **специјалистичких академских студија Трговина дрветом и производима од дрвета** уписују и исти завршавају инжењери који су већ запослени у својим компанијама и који се професионално додатно усавршавају за самостално обављање најсложенијих послова унутрашњег и спољнотрговинског промета производа у својим компанијама. Примери високих позиција инжењера-специјалиста из Трговине дрветом и производима од дрвета у Јавним предузећима за газдовање шумама у Србији као и у домаћим и страним компанијама које се баве прерадом дрвета, производњом намештаја и трговином то најбоље потврђују. У прилог свему наведеном је и чињеница да је студијски програм **специјалистичких академских студија Трговина дрветом и производима од дрвета** постао и регионално препознатљив јер су исти похађали и завршили инжењери шумарства и прераде дрвета из Босне и Херцеговине и Црне Горе.

6) Студијски програм мастер академских студија

Јединствени студијски програм мастер академских студија Шумарство у периоду 2008-2014. године

На основу испуњености стандарда Националног савета за високо образовање, стандарда за акредитацију студијских програма мастер студија и усвојене процедуре за обезбеђење квалитета студијских програма на Шумарском факултету Универзитета у Београду може се закључити да је јединствени студијски програм мастер академских студија Шумарство научно утемељен и да има јасно дефинисане интегративне исходе учења. Према принципима Болоњске декларације свака школска година садржи обавезне и изборне предмете / студијске садржаје у укупном обиму од 60 ЕСП бодова. Јединствени студијски програм мастер академских студија Шумарство има четири области и 17 изборних група који су дефинисани по јединственим критеријумима Универзитета. У периоду **2008-2014. године** годишње је уписивано између 47 и 143 студената, што чини 24,5-74,5% од одобреног броја ([прилог 4.3](#)).

1. Исходи (циљеви) образовања у оквиру јединственог акредитованог студијског програма мастер академских студија Шумарство су засновани на исходима учења што је приказано у Табели 1 М ([прилог 4.2](#)).

2. Исходи учења на студијском програму Шумарство другог нивоа студија, су базирани на дескрипторима квалификација, односно захтевима и препорукама Европске федерације за образовање у овој научној области, на одговарајућем Европском оквиру квалификација и на основу препорука добијених од стране

Европских и светских универзитета ([прилог 4.20](#)). Такође и на основу препорука добијених од стране конзорцијума TEMPUS пројекта 2005-2009 (CD_JEP-19106-2004: LENNE – Landscape Education for a New Neighborhood of Europe), првенствено узимајући у обзир тематске области на којима се базира Le:Notre. Чланови конзорцијума су били и Светска федерација за пејзажну архитектуру IFLA (<http://iflaonline.org/>) и Европски савет школа пејзажне архитектуре ECLAS (<http://www.eclas.org/>), па су и стандарди које ова два тела дају такође била узета у обзир. На основу анализа и сугестија наведених институција формиран су план и програм рада.

3. На студијском програму Шумарство мастер академских студија успостављен је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Настава је оријентисана ка учењу студената, а систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења који опредељују садржај наставног програма и његову организацију, како је приказано у Табели 2М ([прилог 4.2](#)).

4. Обухваћеност програмских исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму Шумарство мастер академских студија испуњена је у потпуности, а приказана у Табели 3М ([прилог 4.2](#)).

5. Активности учења које су потребне за достизање очекиваних исхода учења исказане у сатима и кроз удео наведених активности у укупној вредности ЕСПБ за наведени предмет, за сваку изборну групу јединственог програма мастер академских студија Шумарство, приказане су у Табели 4 М ([прилог 4.2](#)).

6. У Табели 5М ([прилог 4.2](#)) је документована додела бодова деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. На јединственом студијском програму Шумарство мастер академских студија, сходно Правилнику о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета и Правилнику о оцени педагошког рада наставника и сарадника, редовно се проверава процена оптерећења студената које је неопходно за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ).

7. Проценат дипломираних студената у односу на број уписаних по генерацијама (2008/09, 2009/10, 2010/11, 2011/12 и 2012/13 генерација, закључно са 30.09.2016. године) приказан је у табели ([прилог 4.4](#)) Од укупноуписаних 576 студената на јединственом студијском програму Шумарство мастер академских студија на Шумарском факултету у наведеном периоду укупно је дипломирало 338 студената или 58,68%. Просечно трајање академских мастер студија за поменути период је било између једне године и 2 године и 3 месеца. Резултати праћења и прикупљања повратних информација од студената који су положили испите о степену оптерећења које је неопходно за постизање задатих исхода учења, за сад нема.

8. Релевантност јединственог студијског програма Шумарство мастер академских студија за тржиште рада и постигнућа мастер дипломираних инжењера у каснијем професионалном развоју за сада нису анализирани. С обзиром да је у посматраном периоду укупно дипломирало 338 студената на јединственом студијском програму Шумарство мастер академских студија на Шумарском факултету може се претпоставити значајан позитиван утицај на стручни ниво појединих струка које се профилишу на Шумарском факултету.

Студијски програм мастер академских студија од школске 2014/2015. године

Осавремењивањем садржаја курикулума новом акредитацијом 2013. године на Шумарском факултету акредитована су четири студијска програма мастер академских студија са више модула и изборних група:

- 1) Шумарство,
- 2) Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета,
- 3) Пејзажна архитектура,
- 4) Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водених ресурса.

Студијски програм мастер академских студија Шумарског факултета траје једну годину (два семестра) на којима студенти стичу 60 ЕСПБ. У школској 2014/15. години уписано је 120 а дипломирало 57 студената. У школској 2015/16. години уписано је 119 а тренутно дипломирало само 9 студената ([прилог 4.3](#) и [прилог 4.4](#)).

7) Јединствени студијски програм докторских академских студија Шумарство

Јединствени студијски програм докторских академских студија Шумарствоу периоду 2008-2014. године

На основу испуњености стандарда Националног савета за високо образовање, стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија и усвојене процедуре за обезбеђење квалитета студијских програма на Шумарском факултету Универзитета у Београду може се закључити да је јединствени студијски програм **докторских академских студија Шумарство у периоду 2008-2014. године** научно утемељен и да има јасно дефинисане интегративне исходе учења. Према принципима Болоњске декларације свака школска година садржи обавезне и изборне предмете/студијске садржаје у укупном обиму од 60 ЕСП бодова. Јединствени студијски програм докторских академских студија Шумарство има четири области и 10 изборних група које су дефинисане по јединственим критеријумима Универзитета. У периоду 2011/12 – 2015/16. године годишње је уписивано између 16 и 24 студента, што чини 64,0-96,0% од одобреног броја ([прилог 4.3](#)).

1. Исходи (циљеви) образовања у оквиру јединственог акредитованог студијског програма докторских академских студија Шумарство су засновани на исходима учења што је приказано у Табели 1 Д ([прилог 4.2](#)).

2. Исходи учења на студијском програму Шумарство трећег нивоа студија, су базирани на дескрипторима квалификација, односно захтевима и препорукама Европске федерације за образовање у овој научној области, на одговарајућем Европском оквиру квалификација и на основу препорука добијених од стране Европских и светских универзитета ([прилог 4.21](#)). Такође и на основу препорука добијених од стране конзорцијума TEMPUS пројекта 2005-2009 (CD_JEP-19106-2004: LENNE–LandscapeEducationforaNewNeighborhoodofEurope) (<http://data.sfb.bg.ac.rs/sftp/katedra.za.pp/Projekti/TEMPUS%20LENNE/TL%20-%20A1%20Poster.pdf>), првенствено узимајући у обзир тематске области на којима се базира Le:Notre, тематска мрежа коју чини преко 200 високошколских установа из Европе и света (<http://www.le-notre.org/public/about-lenotre.php>). Конзорцијум пројекта су чинили и професори са неколико Европских универзитета ([прилог 4.22](#)). Чланови конзорцијума су били и IFLA (<http://iflaonline.org/>) и ECLAS (<http://www.eclas.org/>), па су и стандарди које ова два тела дају, такође била узета у обзир. На основу анализа и сугестија наведених институција формиран је план и програм рада.

3. На студијском програму Шумарство докторских академских студија успостављен је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Настава је оријентисана ка учењу студената, а систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења који опредељују садржај наставног програма и његову организацију као што је приказано у Табели 2 Д ([прилог 4.2](#)).

4. Обухваћеност програмских исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму Шумарство докторских академских студија испуњена је у потпуности и приказана у Табели 3 Д ([прилог 4.2](#)).

5. Активности учења које су потребне за достизање очекиваних исхода учења исказане у сатима и кроз удео наведених активности у укупној вредности ЕСПБ за наведени предмет, за сваку изборну групу јединственог програма докторских академских студија Шумарство, приказане су у Табели 4 Д ([прилог 4.2](#)).

6. У Табели 5 Д ([прилог 4.2](#)) је документована додела бодова деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. На јединственом студијском програму Шумарство докторских академских студија, сходно Правилнику о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета и Правилнику о оцени педагошког рада наставника и сарадника, редовно се проверава процена оптерећења студената које је неопходно за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ). Проценат студената који су докторирали у односу на број уписаних по генерацијама (2008/09 - 2013/14 закључно са 30.09.2016. године) приказан је у табели ([прилог 4.4](#)). Од укупно уписаних 129 студената на јединственом студијском програму Шумарство докторских академских студија на Шумарском факултету у наведеном периоду укупно је докторирало 23 студента или 17,3%. Просечно трајање студија је трајало између 4 године и 9 месеци и 7 година. Резултати праћења и прикупљање повратних информација од студената који су положили испите о степену оптерећења које је неопходно за постизање задатих исхода учења, за сад нема.

7. Релевантност јединственог студијског програма Шумарство докторских академских студија за тржиште рада и постигнућа доктора наука у каснијем професионалном развоју за сада нису анализирани. С обзиром да је у посматраном периоду укупно докторирало 50 студента на јединственом студијском програму докторских академских студија на Шумарском факултету, закључно са 30.09.2016. године, може се претпоставити позитиван утицај на научни и стручни ниво појединих струка које се профилишу на Шумарском факултету. Релевантност јединственог студијског програма Шумарство докторских академских студија за тржиште рада и постигнућа доктора у каснијем професионалном развоју за сада не могу бити анализирани.

Јединствени студијски програм докторских академских студија Шумарство од школске 2014/2015. године

Осавремењивањем садржаја курикулума новом акредитацијом 2013. године на Шумарском факултету организован је јединствени студијски програма докторских академских студија са четири модула (Шумарство, Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета, Пејзажна архитектура, Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса), са укупно 15 подмодула који су дефинисани по јединственим критеријумима Универзитета. Студијски програм докторских академских студија траје три године (шест семестара) на којима студент стиче 180 ЕСПБ. У школској 2014/2015. години укупно је уписано 17 студената, што чини 94,4% од одобреног броја, у школској 2015/16. години уписано је 16 студената ([прилог 4.3](#)).

Детаљна анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања на Шумарском факултету Универзитета у Београду

4.1. Факултет као високошколска установа редовно и систематски проверава студијске програме

Шумарски факултет Универзитета у Београду, у складу са Статутом Шумарског факултета и Законом о високом образовању редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа опште-академских, научно-стручних и стручно-апликативних дисциплина;

– радно оптерећење студената мерено ЕСПБ и
 – исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања ([прилог 4.38](#)).

Акредитовани студијски програми Шумарског факултета по нивоима студија 2008. године представљени су у следећој табели:

Р.б.	Ниво и назив студијског програма	Уверење о акредитацији (прилог 4.11.1)
1.	1.1. Основне академске студије	
2.	1.1.1. Шумарство	Уверење о акредитацији бр.612-00-660/2/2008-04
3.	1.1.2. Прерада дрвета	Уверење о акредитацији бр.612-00-660/14/2008-04
4.	1.1.3. Пејзажна архитектура и холтикултура	Уверење о акредитацији бр.612-00-660/12/2008-04
5.	1.1.4. Еколошки инжењеринг у заштити земљишта и водних ресурса	Уверење о акредитацији бр.612-00-660/16/2008-04
6.	1.2. Студије II степена	
7.	1.2.1. Дипломске академске студије	Уверење о акредитацији бр.612-00-660/4/2008-04
8.	1.2.2. Специјалистичке студије	Уверење о акредитацији бр.612-00-660/6/2006-04
9.	1.3. Студије III степена	
10.	1.3.1. Јединствени програм докторских академских студија	Уверење о акредитацији бр.612-00-660/8/2008-04

Акредитовани студијски програми Шумарског факултета по нивоима студија 2013. и 2014. године представљени су у следећој табели:

Р.б.	Ниво и назив студијског програма	Уверење о акредитацији (прилог 4.11.2)
1.	1.1. Студије I степена	
2.	1.1.1. Шумарство	бр.612-00-02007/2013-04
3.	1.1.2. Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета	бр.612-00-02007/2013-04
4.	1.1.3. Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса	бр.612-00-02007/2013-04
5.	1.1.4. Пејзажна архитектура	бр.612-00-02007/2013-04
	1.1.5. Основне струковне студије – Технологија намештаја и производа од дрвета	бр.612-00-02007/2013-04
6.	1.2. Студије II степена	
7.	1.2.1. мастер академске студије-Шумарство	бр.612-00-02007/2013-04
8.	1.2.2. мастер академске студије- Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета	бр.612-00-02007/2013-04
9.	1.2.3. мастер академске студије-Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса	бр.612-00-02007/2013-04
10.	1.2.4. мастер академске студије- Пејзажна архитектура	бр.612-00-02007/2013-04
11.	1.2.5. мастер академске студије – Шумарска политика и економика (заједнички студијски програм Шумарских факултета Универзитета у Београду, Сарајеву, Бањалуци, Скопљу и Тирани)	бр.612-00-00732/2014-04
12.	1.2.6. Специјалистичке академске студије –Трговина дрветом и производима од дрвета	бр.612-00-02007/2013-04
13.	1.3. Студије III степена	
14.	1.3.1. Јединствени програм докторских академских студија- Шумарство	бр.612-00-02007/2013-04

На Шумарском факултету Универзитета у Београду нису акредитовани нови студијски програми али су акредитоване Измене и допуне одобреног, односно акредитованог студијског програма основних, мастер и докторских академских студија, специјалистичких академских студија Трговина дрветом и производима од дрвета, основних струковних студија Технологије намештаја и производа од дрвета ([прилог 4.30](#)). у циљу његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке према Члану 42., ставу 2. Закона о високом образовању. Формално правна процедура према Статуту Шумарског факултета за одобравање нових студијских програма или измене и допуне према Члану 42., ставу 2. Закона о високом образовању подразумева покретање поступка са Катедре, која је основна организациона јединица. Предлог Катедре затим разматра надлежно Веће одсека. Предлог Већа одсека се прослеђује Наставно-научном већу Факултета. Након усвајања предлога од стране Наставно-научног већа Предлог се упућује надлежним органима у Ректорату. Даља формално правна процедура се спроводи према Закону о високом образовању и процедури коју је донео Сенат Универзитета у Београду.

4.2. Факултет као високошколска установа има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија

Процедуре за одобравање, праћење и контролу успешности студијских програма и одговорност за њихово унапређење на Шумарском факултету Универзитета у Београду су дефинисани Статутом Факултета (Члан 79) и Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета ([прилог 4.31](#)). Стандарди за обезбеђење квалитета студијских програма су: Праћење и провера циљева и структуре студијских програма и њихове усклађености са основним задацима и циљевима Факултета; Адекватна структура и садржај студијских програма у односу на опште-академске, научно-стручне и стручно-апликативне дисциплине; Праћење и провера радног оптерећења студената у оквиру студијских програма уз уважавање мишљења студената о студијским програмима израженим кроз анкете, посредством Студентског парламента или других представника студената и осавремењавање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету студијских програма од екстерних заинтересованих страна и сродност студијских програма са студијским програмима одговарајућих факултета у Европи. Поступци за обезбеђење квалитета студијских програма су: Поштовање Закона о високом образовању којим је утврђен садржај студијског програма и поштовањем Стандарда за акредитацију студијских програма које је донео Национални савет за високо образовање и којима је утврђена структура студијских програма. Студијски програм се доноси према Правилнику Универзитета у Београду о доношењу студијских програма; Факултет обезбеђује квалитет студијских програма праћењем и провером њихових циљева, садржаја и структуре, као и кроз осавремењавање курикулума студијских програма и њихову упоредивост са курикулумима студијских програма одговарајућих страних високошколских установа и Факултет обезбеђује учешће студената у оцењивању квалитета студијских програма.

Имајући у виду пролазност по годинама и студијским програмима ([прилог 4.7](#)), припремају се процедуре за праћења радног оптерећења студената. За ту сврху по сваком предмету се мери активно време студента на припреми полагања испита. Посебно су изражене анализе, у виду Извештаја Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе, на седницама Наставно-научног већа и ресорних већа одсека, са аналитиком о успешности испитних рокова ([прилог 2.2](#)).

4.3. Факултет као високошколска установа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма

Постоји периодична и структурирана комуникација са послодавцима ([прилог 4.8](#)) представницима Националне службе за запошљавање и другим организацијама о квалитету студијских програма.

У циљу доношења одговарајућих закључака на основу повратних информација о исходима и компетенцијама дипломираних студената анализирају се Извештаји о резултатима спроведене анкете за послодавце на катедрама, одсецима и Наставно-научном већу. Акценат се ставља на процену релевантности студијских програма за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју.

Постоји могућност одласка студента на студијске праксе у земљи и иностранству ([прилог 4.32](#)), а у складу са Правилником о мобилности студената који је усвојио Сенат Универзитета у Београду ([прилог 4.33](#)) и мобилност студената и завршавање дела студијског програма у иностранству ([прилог 4.23](#)). Сходно Правилнику на Шумарском факултету, у септембру 2011. године, именован је референт који је задужен за координацију и мобилност студената, наставног и ненаставног особља ([прилог 4.34](#)).

4.4. Високошколска установа обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма

На Шумарском факултету Универзитета у Београду обезбеђено је учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма. Статутом Шумарског факултета (Члан 147., став 2) утврђено је да су 4 студента које бира Студентски парламент Факултета чланови Савета (органа управљања Факултета) у чијем делокругу рада је доношење општих аката Факултета који се, између осталог, односе на осигурање квалитета студијских програма у складу са законом, другим прописима и Статутом ([прилог 4.12](#) и [прилог 4.12.1](#)). Статутом Шумарског факултета (Члан 153) утврђено је да су 4 студента које бира Студентски парламент Факултета чланови Наставно-научног већа (највишег стручног органа Факултета) у чијем делокругу рада је, између осталог, одлучивање о питањима наставе, научне и стручне делатности Факултета; предлагање студијских програма, укључујући студијске програме за стицање заједничке дипломе као и ближе уређење правила студија које се изводе на Факултету ([прилог 4.35](#)). Сходно усвојеним изменама Статута Факултета оформљене су Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и праћење и унапређење квалитета наставе у којима су по 2 представника студената које је изабрао Студентски парламент Факултета ([прилог 4.36](#)). У делокругу рада наведених комисија, између осталог, су и праћење и анализа студијских програма и квалитета наставе на Факултету; анализа ефикасности студирања и евалуацију стицања ЕСПБ бодова; као и предлагање мера и активности за унапређење квалитета наставе и реформе студијских програма.

У складу са Правилником о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника који је усвојио Сенат Универзитета у Београду на седници одржаној 16. јуна 2010. године (објављен у Гласнику Универзитета у Београду, број 157 од 23. септембра 2010. године) Шумарски факултет који је у саставу Универзитета има обавезу спровођења вредновања свих наставника и сарадника који реализују наставу на студијским програмима (Члан 3, став 1). Организовање и спровођење поступка вредновања наставника и сарадника на Факултету спроводи Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе (Члан 3, став 2). Вредновање наставника и сарадника спроводи се путем анкете на обрасцима који су саставни део Правилника (Члан 4, став 1). Анкета се спроводи сваке године у семестру у коме се завршава настава из датог предмета. Анкета је валидна ако је учествовало најмање 30 % од укупног броја студената који су уписали тај предмет. Ако је у анкетирању учествовало мање студената – анкета се понавља (Члан 5). Анкета је анонимна.

Сагласно Правилнику Наставно-научно веће Факултета је усвојило Правилник о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника ([прилог 4.14](#)). Према овој Процедуре Факултет (декан), на предлог већа одсека и Наставно-научног већа, на почетку школске године одређује Комисије за спровођење поступка студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника за сваку годину студија и студијски програм која ће спровести анкету за ту школску годину. Комисију чине један наставник, један сарадник и студент кога одреди Студентски парламент. Комисија прикупља све анкетне листове, сачињава записник који садржи: број подељених анкетних листова, број попуњених и празних листова и друге релевантне податке и бави се аналитиком добијених резултата. Такође, и периодична евалуација студијских програма која је предвиђена Правилницима о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета и о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета ([прилог 4.9](#) и [прилог 4.10](#)) подразумева обавезно учешће студената које бира Студентски парламент Факултета.

4.5. Факултет као високошколска установа обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа

Редовна и периодична евалуација студијских програма обезбеђена је Правилником о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета и Правилником о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета ([прилог 4.9](#) и [прилог 4.10](#)). Наведеним правилницима дефинисано је да се на основу повратних информација од релевантних установа и организација проверавају и коригују, најмање једном у три године, циљеви студијских програма, радно оптерећење студената на основу анализе потребног времена за савладавање појединих предмета (на основу анкета студената), прилагођавају садржај и структура студијских програма потребама делатности за које се стичу дипломе на Шумарском факултету. Постоји повратна спрега којом се активно унапређује исход и стручност студената анализом повратних информација о исходима и компетенцијама из анкета које се попуњавају приликом пријављивања дипломског рада и релевантних установа и организација (послодаваца).

У складу са Чланом 6. Правилника о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета, извршено је упоређивање садржаја курикулума студијских програма са одговарајућим међународним садржајима. Наставници и одговарајући Одсеци су дали предлоге за усавршавање курикулума студијских програма, који су разматрани на ресорним одселима и Наставно-научном већу. Измене садржаја курикулума предмета су усвојене у циљу подстицања и примене нових знања и вештина у практичне сврхе.

Постоји „Репрезентативна листа страних високошколских установа у односу на коју се Факултет референцира“ као и настава, пројектовани на основу наставних планова и програма угледних универзитета ([прилог 4.20](#) и [прилог 4.21](#)).

4.6. Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе

Постоји сталан механизам којим се проверава квалитет студијског програма (анкете студената у оба семестра). Он се аналитички разматра на седницама Наставно-научног већа, под тачком дневног реда: Питања из наставе – Извештај Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе ([прилог 2.3.](#)).

Извештај се израђује према усвојеним Процедурама и корективним мерама у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Сходно овом сегменту Извештаја који се односи на подстицање студената на стваралачки начин

размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе, резултати анкете студената које су вршене за летњи и зимски семестаршколске 2013/14, 2014/15 и 2015/16. године, показује благи пораст оцена за наставнике и сараднике по свим тврдњама. Уколико се упореде оцено, може се закључити да сарадници имају боље укупне просечне оцено по свим тврдњама. Најслабије оцењена тврдња и код професора и код сарадника је „Подстицање студената на активност, критичко размишљање и креативност“ и износи 4,25 односно 4,45 док су најбоље оцењене тврдње редовног одржавања предавања и вежби, 4,74 односно 4,84. Тврдња која се односи на професионалност и етичност, као и објективност и непристрасност у оцењивању, показује да је оцена за професоре врло добра и износи у просеку 4,43 док је код сарадника одлична и износи у просеку 4,54. На основу наведених анкета студената може се закључити да наставници и сарадници углавном (врло добро) подстичу студенте на активност ([прилог 2.3.](#)). Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе постигнућа наставника или сарадника изнад основног прага разликује, уз примену критеријума за оцењивање и исказа који указују на то, шта наставник или сарадник морају да покажу како би постигли више оцено.

Критеријуми за оцењивање подстицања студената на активност					
Изузетан 4,91-5,0	Одличан 4,51-4,90	врло добар 3,51-4,50	Добар 2,51-3,50	Довољан 2,01-2,50	Незадовољава 2,0 (и ниже)
Наставници и сарадници изузетно подстичу студенте на активност	Наставници и сарадници подстичу студенте на активност	Наставници и сарадници углавном подстичу студенте на активност	Наставници и сарадници имају пропусте у подстицању студената на активност	Наставници и сарадници имају велике пропусте у подстицању студената на активност	Наставници и сарадници не подстичу студенте на активност

4.7. Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни на увид јавности, нарочито у електронској форми, и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма

На Шумарском факултету постоје јасно дефинисани услови и поступци за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања. Они су доступни јавности, и у електронској форми, и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма.

Према Правилнику о поступку израде и одбране завршног рада на основним академским студијама на Шумарском факултету у Београду ([прилог 4.15](#)) предвиђено је да списак тема (из групе научно-стручних односно стручно-апликативних предмета - члан 5) завршног рада одређује Катедра и доставља га Служби за наставу која га објављује на почетку школске године, на огласној табли и сајту Факултета ([прилог 4.16](#)). Правилник налаже да студент поднесе Захтев на прописаном обрасцу Служби за наставу и наведе жељену тему (са списка предложених тема, али може предложити и нову тему која није на списку). Служба за наставу уредан захтев доставља секретару одговарајуће Катедре, а коначан наслов теме студент у договору са предметним наставником утврђује у току последње године студија, а најкасније до почетка последњег семестра. Студент преко Службе за наставу подноси захтев да му се одобри одбрана завршног рада и прилаже три штампана примерка (за чланове Комисије) и један у електронском облику који се чува у библиотеци. Веће Одсека, на предлог

Катедре, одређује Комисију која оцењује квалитет завршног рада као и успешност одбране завршног рада. Одбрана завршног рада је јавна и одржава се у службеним просторијама Факултета. Време и место одбране завршног рада објављује се на огласној табли факултета. Завршни рад се оцењује и та оцена заједно са оценама по основу положених испита је основа за израчунавање остварене просечне оцене на основним академским студијама. Успешна одбрана завршног рада доноси ЕСПБ бодове (број бодова варира у зависности од студијског програма), а рад се оцењује оценом од 6 до 10.

Према Правилнику о поступку и изради и одбрани мастер рада на мастер академским студијама Члановима 3 до 15 ([прилог 4.17](#) и [прилог 4.17.1](#)) Наставно-научно веће Факултета, односно Већа Одсека на предлог одговарајуће Катедре, одобрава тему рада и одређује ментора и Комисију за оцену и одбрану мастер рада. Комисија оцењује квалитет мастер рада и успешност одбране рада. Право да приступи изради мастер рада и поднесе захтев да се одреде тема рада и ментор има студент који је испунио наставне обавезе које према студијском програму претходе изради мастер рада, односно студент који је уписао други семестар. Захтев се подноси Служби за наставу на прописаном обрасцу и садржи студијски програм (наставни предмет) у оквиру ког студент жели да напише мастер рад. Студент у захтеву може назначити и проблематику коју жели да обради у мастер раду. Служба за наставу заводи поднети захтев у посебну књигу евиденције. У Служби се проверава да ли су испуњени услови за приступање изради мастер рада и уредан захтев доставља се секретару одговарајуће Катедре. Захтев за израду мастер рада разматра на предлог Катедре Веће Одсека и усваја тему рада, ментора и Комисију. Студент подноси Служби за наставу захтев на прописаном обрасцу да му се одобри одбрана мастер рада. Уз захтев прилаже четири примерка рада у писаном облику и један у електронском облику. Служба за наставу доставља секретару Катедре три примерка мастер рада (за чланове Комисије), Библиотеци Факултета један писани примерак и један у електронском облику ради стављања мастер рада на увид јавности и каснијег чувања у библиотечком фонду. Извештај о подобности мастер рада за одбрану Комисија доставља, преко Катедре, Служби за наставу, најкасније у року од 30 дана од пријема мастер рада на читање. Мастер рад са Извештајем Комисије, изузев ако је рад враћен на дораду, ставља се на увид јавности 15 дана ([прилог 4.18](#)). Обавештење о стављању рада на увид јавности објављује се на огласној табли Факултета и на сајту Факултета. Одбрана мастер рада је јавна, а одржава се у службеним просторијама Факултета. Оглашава се на огласној табли Факултета најкасније пет дана пре одбране. О одбрани мастер рада саставља се записник у два примерка који потписују сви чланови комисије ([прилог 4.19](#)). Успешна одбрана дипломског рада доноси 15 бодова, а рад се оцењује оценом од 6 до 10.

Студент подноси Служби за наставу захтев на прописаном обрасцу да му се одобри одбрана специјалистичког рада. Уз захтев прилаже четири примерка рада у писаном облику и један у електронском облику. Служба за наставу доставља секретару Катедре три примерка мастер рада (за чланове Комисије), Библиотеци Факултета један писани примерак и један у електронском облику ради стављања специјалистичког рада на увид јавности и каснијег чувања у библиотечком фонду. Извештај о подобности специјалистичког рада за одбрану Комисија доставља, преко Катедре, Служби за наставу, најкасније у року од 30 дана од пријема специјалистичког рада на читање. Специјалистички рад са Извештајем Комисије, изузев ако је рад враћен на дораду, ставља се на увид јавности 15 дана ([прилог 4.24](#)). Обавештење о стављању рада на увид јавности објављује се на огласној табли Факултета и на сајту Факултета. Одбрана специјалистичког рада је јавна, а одржава се у службеним просторијама Факултета. Оглашава се на огласној табли Факултета најкасније пет дана пре одбране. О одбрани специјалистичког рада саставља се Записник у два примерка који потписују сви чланови комисије и исти се доставља Служби за наставу ([прилог 4.25](#)). Успешна одбрана специјалистичког рада доноси 10 ЕСПБ бодова, а рад се оцењује описно (одбранио или није одбранио).

Према правилнику о докторским студијама ([прилог 4.26](#) и [прилог 4.27](#)) у складу са Упутством за формирање репозиторијума докторских дисертација које је донео Сенат Универзитета у Београду и Листом стручних, академских и научних назива из Правилника који је донео Национални Савет, дефинисано је да по публикавању научног рада у међународном часопису са SCI листе и одобрењу ментора, студент израђену докторску дисертацију доставља у 11 укорићених штампаних примерака, као и идентичну електронску верзију, Наставно-научном већу Факултета, преко Службе за наставу и студентска питања. Факултет стручној служби Универзитета доставља укорићен штампани примерак докторске дисертације, заједно са идентичном електронском верзијом (за потребе похрањивања у Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду). Штампана и електронска верзија докторске дисертације са обрасцима изјава и понуђених лиценци се обликују према Упутству за формирање репозиторијума докторских дисертација које је донео Сенат Универзитета у Београду. Када Комисија за оцену докторске дисертације поднесе реферат, декан на интернет страници и на огласној табли Факултета, а по потреби и у средствима јавног информисања, оглашава информацију да је реферат о докторској дисертацији поднет и да сва заинтересована лица могу у просторијама Факултета у року од 30 дана од дана објављивања, прегледати поднету докторску дисертацију и реферат, те уложити свој писани приговор на дисертацију, односно на реферат ([прилог 4.28](#)). Одбрана докторске дисертације је јавна и објављује се на огласној табли Шумарског факултета. О усменој одбрани докторске дисертације води се записник, који потписују чланови Комисије за одбрану ([прилог 4.29](#)).

b) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Предности	Слабости
• Потпуна усклађеност студијског програма са исходима учења студената+++ • Потпуна усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења за достизање потребних исхода учења+++ • Редовно праћење квалитета студијског програма од стране студената++ • Континуирано спровођење едукације наставника и сарадника++ • Потпуна доступност информација о студијским програмима и исходима учења на веб-сајту Факултета+ • Потпуна доступност информација о завршном раду (тези) и стручној пракси на веб-сајту Факултета++ • Спровођење методе "проблем оријентисана настава" на свим студијским програмима+	• На веб-сајту Факултета недостају предавања, испитна питања, циљеви и информатори за све предмете++ • Недовољно спровођење методе "проблем оријентисана настава" на свим студијским програмима+ • Редовнија анкета послодаваца о квалификацијама дипломираних студената++ • Недовољна усаглашеност студијских програма са савременим трендовима и са захтевима тржишта рада++ • Мали број потписаних уговора о сарадњи са међународним универзитетима и научним центрима који омогућавају мобилност наставног особља и студената кроз разне пројекте++ • Дужина трајања студија+ • Као последица економске кризе, незаинтересованост приватног сектора за бољу сарадњу+
Могућности	Опасности
• Сарадња са страним високошколским установама++ • Специјализација кадрова и онлајн едукација за наставнике+ • Редовна информисаност наставника за нове методе наставе, усавршавање и сл.++ • Повећан квалитет наставе и пролазност++ • Могућност електронског учења и учења на даљину за студенте+ • Могућност онлајн евалуације++ • Повећање броја наставника и сарадника+ • Доступност садржаја и материјала на сајту факултета+ • Сарадња са привредом и приватним сектором и циљу извођења практичне наставе++ • Усавршавање квалитета наставе уз уважавање мишљења послодавца, редовних и дипломираних студената++ • Куповина нових техничких уређаја++	• Недовољна мотивисаност наставника за нове методе наставе++ • Недовољна мотивисаност студената за самостални и истраживачки рад, модернији приступ студирања++ • Недовољна мотивисаност редовних и дипломираних студената да искажу своја мишљења о квалитету студијских програма+ • Недовољна мотивисаност послодавца да искажу своја мишљења о квалификацијама дипломираних студената+

ц) Предлози за побољшање и планиране мере:

- Квалитет студената приказати листом објављених радова.
- Континуирано праћење реализације студијских програма у свим њиховим аспектима.
- Увести годишњу оцену квалитета дипломираних студената од стране послодаваца, и лонгитудиналну анализу студената који су завршили Факултет у циљу провере колико се стечене компетенције користе у пракси, и проценат запослености, као и радна места на која се запошљавају наши студенти односно кретања у струци.
- Успоставити анкете за послодавце, представнике Националне службе за запошљавање и друге одговарајуће организације како би се систематски добијале повратне информације од истих у погледу квалитета студијског програма као и стечених компетенција студената али и оних компетенција за које сматрају да су важне на тржишту рада.
- У анкетирање студената укључити и питања везана за курикулум студијског програма – у којој мери подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, и на примену тих знања и вештина у практичне сврхе.
- Укључивање Шумарског факултета Универзитета у Београду Темпус пројекат CONGRAD у којем учествују високообразовне институције Немачке, Чешке, Финске, Шпаније, Србије, Босне и Херцеговине и Црне Горе. Циљ Пројекта је прикупљање информација о: задовољству условима студирања, анализи успешности старих студијских програма у односу на нове, повезаности просечне оцене током студија са дужином студирања, компетенцијама које су стечене током студија, а значајне су за успех на радном месту, трајању процеса запошљавања и фазама тога процеса, секторима у којима су дипломци запослени, њиховим тренутним позицијама, повезаности студијских програма са тржиштем рада и о процесу преласка дипломираних инжењера на тржиште рада. Ови подаци су корисни за унапређење Стратегије Факултета у погледу промоције факултета код будућих студената, уписне политике, самоевалуације, унапређења студијских програма и грађења стратегије запошљавања.

ЗАКЉУЧАК Стандарда 4: „КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА“

Квалитет студијских програма на Универзитета у Београду-Шумарском факултету обезбеђује се кроз праћење и проверу циљева студијских програма и радног оптерећења студената, а на основу анализе потребног времена за савладавање појединих предмета, као и на основу анкете студената, прилагођавања садржаја и структуре студијских програма потребама делатности за које се стичу дипломе на Шумарском факултету, као и кроз осавремењивање садржаја и сталног прикупљања информација о квалитету програма од дипломираних студената и одговарајућих организација из окружења.

Шумарски факултет Универзитета у Београду је остварио циљеве и испунио захтеве постављене стандардом 4 с обзиром да су: 1) сви студијски програми акредитовани; 2) циљеви студијских програма усклађени са исходима учења и доступни јавности; 3) методе наставе орјентисане ка исходима учења; 4) усаглашена ЕПСБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења; 5) поступци праћења квалитета студијског програма путем анкетирања студената редовни; 6) постоје повратне информације од стране послодавца о свршеним студентима и њиховим компетенцијама 7) повратне информације о квалитету студијског програма од стране дипломираних студената ажурне. Осавремењивањем садржаја курикулума на свим нивоима студија на Универзитету у Београду-Шумарском факултету при новој акредитацији 2018. године очекује се да у знатној мери буду отклоњени уочени недостаци претходне акредитације, па је потребно спроводити предложени мониторинг. Наведени подаци подржани су прилозима.

д) Показатељи и прилози за стандард 4

[Прилог 4.1 - Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета појединачних студијских програма](#)
[Прилог 4.2 – Табеле студијских програма](#)
[Прилог 4.3 –Листа студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената](#)
[Прилог 4.4 – Проценат дипломираних студената у односу на број уписаних по генерацијама](#)
[Прилог 4.5 – Просечно трајање студија по генерацијама](#)
[Прилог 4.6 – Стопа одустајања студената од даљег студирања](#)
[Прилог 4.7 – Број студената који су уписали наредну школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове](#)
[Прилог 4.8 – Задовољство послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца](#)
[Прилог 4.9 – Правилник о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета](#)
[Прилог 4.10 – Правилник о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета](#)
[Прилог 4.11 – Дозвола за рад Шумарском факултету Универзитета у Београду](#)
[Прилог 4.11.1 – Уверење о акредитацији Шумарског факултета 2008.године](#)
[Прилог 4.11.2 – Уверење о акредитацији Шумарског факултета 2013.године](#)
[Прилог 4.11.3 – Решење о допуни и изменама дозволе за рад 2014.године](#)
[Прилог 4.12 – Статут Шумарског факултета](#)
[Прилог 4.12.1 – Измене и допуне Статута Шумарског факултета](#)
[Прилог 4.13 – Одлуке ННВ Шумарског факултета о новчаној вредности ЕСПБ бода](#)
[Прилог 4.14 – Правилник о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника](#)
[Прилог 4.15 Правилник о поступку израде и одбране завршног рада основних академских студија](#)
[Прилог 4.16 – Списак тема завршних радова](#)
[Прилог 4.17 – Правилник о поступку израде и одбране мастер рада на мастер академским студијама](#)
[Прилог 4.17.1 – Измене и допуне Правилника о поступку израде и одбране мастер рада на мастер академским студијама](#)
[Прилог 4.18 – Одлука о стављању мастер рада на увид јавности](#)
[Прилог 4.19 – Записник са јавне одбране мастер рада](#)
[Прилог 4.20 – Референтна листа европских и светских универзитета за мастер студије](#)
[Прилог 4.21– Референтна листа европских и светских универзитета за докторске студије](#)
[Прилог 4.22 – Листа Универзитета чланова Конзорцијума ТЕМПУС пројекта](#)
[Прилог 4.23 – Потврда о мобилности студената на студије у иностранство](#)
[Прилог 4.24 – Одлука о стављању на увид јавности израђен специјалистички рад](#)
[Прилог 4.25 – Записник са јавне одбране специјалистичког рада](#)
[Прилог 4.26 – Правилник о докторским студијама из 2014.године](#)
[Прилог 4.27 – Правилник о докторским студијама из 2016.године](#)
[Прилог 4.28 –Одлука о стављању на увид јавности израђену докторску дисертацију](#)
[Прилог 4.29 – Записник са јавне одбране докторске дисертације](#)
[Прилог 4.30 – Измене и допуне акредитованих студија](#)
[Прилог 4.31 –Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета](#)
[Прилог 4.32 – Правилник о обављању теренске наставе, школске праксе, производне праксе и стручне екскурзије](#)
[Прилог 4.33 –Правилник о мобилности студената и преношењу ЕСПБ бодова](#)
[Прилог 4.34 –Одлука о именовању ЕСПБ координатора](#)
[Прилог 4.35 –Одлука о члановима представника студената Наставно-научног већа](#)
[Прилог 4.36 – Одлука о представницима студената у Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе](#)
[Прилог 4.37 – Упитник о вредновању наставе, студијских програма и услова рада од стране дипломаца](#)
[Прилог 4.38 – Позив на копије додатака диплома](#)

Процена испуњености Стандарда 5: «КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА»

а) Опис тренутне ситуације

Квалитет наставног процеса на акредитованим студијским програмима Шумарског факултета обезбеђен је кроз професионални рад наставника и сарадника, поштовањем усвојених планова и програма рада по предметима, укључивањем практичних примера у наставу, као и праћењем квалитета наставе и предузимањем потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Садржај курикулума свих студијских програма који се изводе на Шумарском факултету, као и наставне методе за њихову примену, одговарају постизању циљева тих студијских програма и њихових исхода учења.

Однос различитих типова наставе (предавања, вежбе, лабораторијске вежбе, практикуми, презентације, пројекти, семинари, практична настава, консултације, колоквијуми, семинарски радови и доборовољни рад), коју изводе наставници и сарадници ангажовани на свим студијским програмима, је уравнотежен с обзиром на исходе учења (прилог уравнотежености различитих типова наставе дат је за одсек ПАХ [прилог 5.4](#)). Захтеви за изборе и напредовање наставника и сарадника (Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду), имплицирају континуирани рад и стицање научних и истраживачких компетенција. У сарадњи са Ректоратом Универзитета у Београду повремено се организују едукације, за наставнике и сараднике Шумарског факултета, које обезбеђују стицање нових педагошких компетенција. У школској 2015/2016 години Универзитет у Београду организовао је програм обуке у оквиру пројекта TRAIN (Teching and Research for Academic Newcomers) у оквиру кога су наставници Шумарског факултета похађали различите модуле ([прилог 5.3](#)).

Правилником о студијама и студирању на Шумарском факултету Универзитета у Београду обезбеђује се правовремена израда и усвајање на Наставно-научном већу Плана извођења наставе ([прилог 5.5](#)) и распореда наставе и њихова доступност на веб страници/ама Факултета ([прилог 5.6](#)). Посебним Процедурама и поступцима који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе ([прилог 5.2](#)) на Шумарском факултету, које је усвојило Наставно-научно веће Факултета, обезбеђена је контрола редовности и регуларности извођења наставе на свим предметима акредитованих студијских програма. Извештај о активностима продекана за наставу приказан је у [прилогу 5.16](#).

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Шумарски факултет задовољава захтеве овог стандарда с обзиром да: (1) наставници и сарадници у извођењу наставе поступају професионално и коректно се односе према студентима; (2) распоред наставе на свим студијским програмима је познат пре почетка наставе, усклађен је са потребама студената и доследно се спроводи; (3) настава је интерактивна, са пуно практичних примера и подстиче самосталност студената; (4) курикулуми предмета, на свим акредитованим студијским програмима и нивоима студија, су на веб страници Факултета; као и униформне презентације изборних предмета у којима су: циљеви наставе, тематске јединице, методе наставе, начин оцењивања, потребна литература, структура предмета и подаци о

наставницима и сарадницима; (5) Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе, продекан за наставу и председници већа одсека контролишу редовност и регуларност извођења наставе на предметима свих студијских програма, а на основу поднетих извештаја а према Процедурама и поступцима који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе предузимају се корективне мере и (6) Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе систематски прати квалитет наставе, анализира га и предлаже корективне мере.

Детаљан приказ анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања на Шумарском факултету Универзитета у Београду

5.1. Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима

Наставници и сарадници Шумарског Факултета који реализују студијске програме пролазе процес избора у звања, који подразумевају проверу научних и стручних квалификација. Избор се врши према Правилнику о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду, који је израђен у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета, Статутом Факултета и резултатима Анкете која се стално врши ([прилог 5.1](#)). Поред тога што се при избору узимају у обзир различити критеријуми, како би наставници и сарадници који раде на Факултету задовољавали највише стандарде, наставницима и сарадницима се обезбеђује обука, на Факултету ([прилог 5.3](#)). На крају сваког семестра спроводи се анонимна Анкета квалитета наставе ([прилог 5.1](#)), у којој се анализира параметар професионалност и етичност наставника и сарадника у комуникацији са студентима. Једном у три године спроводи се анонимна Анкета о вредновању испита након положених испита ([прилог 5.1](#)), у којој се анализира и параметар Оцена студената о објективности наставника и сарадника приликом оцењивања. Анкете се спровode према Правилнику о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника БУ ([прилог 5.7](#)) и Правилнику о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета. Резултате Анкета према Процедурама и корективним мерама у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања анализира Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе. Извештаји Комисије се разматрају на ресорним одсецима, а затим и на Наставно-научном већу ([прилог 5.8](#) , [прилог 5.9](#)).

На основу анализе резултата Анкета комисија је донела следеће генералне закључке:

На основу свих процедура и поступака, као и дописа председника Већа одсека, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе потврђује поштовање плана рада и распореда часова на Шумарском факултету Универзитета у Београду.

На основу свих процедура и поступака, као и дописа председника Већа одсека, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе потврђује, изузев у врло ретким појединачним случајевима, поштовање усвојених процедура оцењивања на Шумарском факултету Универзитета у Београду.

5.2. План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе

Сви студијски програми, са предметима и студијским садржајима, на Шумарском факултету су дефинисани у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета. Њихови програми су објављени у Информатору Факултета ([прилог 5.10](#)) који се студентима приликом уписа даје у штампаном облику.

У циљу:

- 1) побољшања квалитета образовања студената,
- 2) усклађивања плана и распореда наставе са потребама и могућностима студената,
- 3) пружања помоћи Факултету у управљању и побољшавању квалитета наставе и
- 3) постизања транспарентности поступка контроле поштовања плана и распореда наставе

утврђене су процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе, као и субјекти надлежни за спровођење поступака и примену одговарајућих мера у случају да се настава не одржава према плану и распореду наставе.

Настава се на Факултету организује и изводи по семестрима, у складу са Планом извођења наставе који припрема продекан за наставу у сарадњи са председницима већа одсека. План извођења наставе усваја Наставно-научно веће Факултета и он се објављује на интернет страници пре почетка одговарајуће школске године, сагласно члану 65. Статута Факултета.

Распоред часова (предавања и вежби) се даје по годинама студија и студијским програмима. Распоред часова израђује Комисија за распоред, а објављује га Студентска служба најкасније пет дана пре почетка наставе на интернет страници и огласној табли Факултета (члан 6. Правилника о студијама и студирању на Шумарском факултету).

Поступак провере поштовања плана и распореда наставе обухвата контролу одржавања наставе према плану и распореду и проверу уредности извођења наставе. Контрола одржавања наставе има за сврху унапређење укупног квалитета наставног процеса.

Контрола уредности извођења наставе спроводи се на следеће начине:

1. Контрола од стране председника Већа одсека и продекана за наставу;
2. Путем Анкета за оцену педагошког рада наставника и сарадника и
3. Кутије за студентске предлоге, сугестије и примедбе.

Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе анализира, према утврђеним процедурама, све параметре и доставља Извештај ресорним одсецима и декану. У циљу отклањања неправилности декан предузима следеће мере:

- обавља разговор са наставником или сарадником и налаже писменим путем наставнику или сараднику да свој рад усклади са утврђеним планом и распоредом наставе;
- ако се неправилност понови и после писменог упозорења, декан објављује утврђене неправилности на седници Наставно-научног већа и интернет страници Факултета;

- ако се неправилност понови и после објављивања, декан покреће дисциплински поступак у складу са Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности запослених.

У прилогу је Извештај Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе према наведеним процедурама ([прилог 5.9](#)).

5.3. Настава на Факултету је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања

Настава на Шумарском факултету се више година унапређује, како обукама наставника и сарадника, тако и унапређењем опреме и средстава који се користе у настави. За наставнике и сараднике се организују различите обуке како би стекли вештине извођења интерактивне наставе, као и обуке за извођење наставе коришћењем студија случаја. Све учионице су опремљене основним средствима за извођење наставе, али и са најмодернијим средствима, пројекторима и могућношћу коришћења интернета. Факултет поседује и две рачунарске учионице са најсавременијим рачунарима, за обуку, али и софтвером који се користи у настави.

Од школске 2010/2011 године уведени су руководиоци студијских програма, на свим нивоима студија, у циљу пружања помоћи и побољшања квалитета образовања студената. Одлуком Наставно-научног већа од школске 2011/2012 године ([прилог 5.11](#)) студенти који остваре просек преко 8,50 у претходној школској години, могу за наредну школску годину добити одлуку о убрзаном студирању, која подразумева полагање испита у свим испитним роковима.

Резултате Анкете студената у погледу подстицања студената на активност и податке из Обрасца А, према Процедурама и корективним мерама у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања, параметар да ли се оцењује способност студената да примене знање анализира Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе. Извештаји Комисије се разматрају на ресорним одсецима, а затим и на Наставно-научном већу ([прилог 5.9](#)).

5.4. Факултет као високошколска установа обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада

Шумарски факултет Универзитета у Београду, сагласно члану 65. Статута Факултета и Правилнику о студијама и студирању (Члан 5), обезбеђује да се пре почетка јесењег семестра одговарајуће школске године, од стране Наставно-научног већа, усваја план рада који се објављује на интернет страници Факултета како би се студенти упознали са правима и обавезама, на почетку школске године, везаним за организацију наставе и испита.

На интернет страници Факултета ([прилог 5.12](#)) су курикулуми предмета свих студијских програма, за све нивое студија. На тај начин студентима су доступне информације о:

- називу предмета, години на којој се слуша, броју ЕСПБ бодова, условима за упис;
- циљевима предмета;
- садржају и структури предмета;
- плану и распореду извођења наставе (предавања и вежбе);
- начину оцењивања на предмету;
- уџбеницима, односно обавезној и допунској литератури, као и
- подаци о наставницима и сарадницима на предмету.

Такође, у складу са Правилником о студијама и студирању (Члан 9), предметни наставници су дужни да у првој недељи наставе упознају студенте са садржајем предмета, динамиком извођења, методама рада, предиспитним обавезама студената, начином одржавања испита, начином оцењивања, структуром укупног броја поена и начином формирања оцено, литературом и другим неопходним информацијама.

У априлу месецу 2012. године, на сајту Факултета ([прилог 5.13](#)) су истакнуте презентације изборних предмета. Одлуку је донео продекан за наставу, с обзиром на чињеницу да је у претходне две школске године у терминима презентације изборних предмета био мали одзив студената. У том циљу, наставници су на униформним слајдовима представили предмет и навели све неопходне информације (из претходног става овог сегмента Извештаја) које студентима омогућавају адекватан избор предмета.

5.5. Факултет као високошколска установа систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима и предузима корективне мере уколико дође до одступања

На Шумарском факултету Универзитета у Београду врши се систематско праћење спровођења Плана наставе према Процедурама и поступцима који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе (детаљно приказаних у сегменту 5.2. овог Извештаја). Према Статуту Факултета и Члану 2. Правилника о студијама и студирању Факултет организује и изводи студије у току школске године која, по правилу, почиње 1.октобра и траје 12 календарских месеци. Школска година има, по правилу, 42 радне недеље, од чега 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите. Школска година дели се на јесењи и пролећни семестар, од којих сваки има, по правилу, 15 наставних недеља и шест недеља за консултације, припрему испита и испите. Настава се организује и изводи по семестрима, у складу са Планом извођења наставе ([прилог 5.5](#)) који доноси Наставно-научно веће Факултета пре почетка наставе.

Шумарски факултет примењује неколико начина праћења спровођења плана наставе:

1. Контролом уредности извођења наставе коју спроводе председник Већа одсека и продекан за наставу, без најаве, два пута у семестру. На основу контроле саставља се извештај о одржаној настави. Извештај садржи податке о датуму контроле, броју одржаних часова и броју неодржаних часова (уз навођење сале, предавања и вежби које нису одржане према распореду). Извештај се разматра на ресорном Већу одсека,
2. На основу резултата Анкете студената у погледу поштовања плана и распореда наставе (питања: да ли се настава редовно одржавала-предавања, да ли се настава редовно одржавала-консултације и да ли се настава редовно одржавала-вежбе) која указује на то да ли се настава увек изводила према званичном распореду. Извештај о резултатима анкете, на питања о поштовању плана и распореда наставе, припрема Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе и доставља га ресорном Већу одсека и
3. На основу студентских примедби које се достављају анонимно у Кутију за предлоге, сугестије и примедбе која се налази у холу Факултета. На крају семестра Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе из кутије, саставља регистар дописа и доставља их ресорном Већу одсека.

Председник Већа одсека упознаје наставника или сарадника са Извештајима и упозорава га на утврђене неправилности. У случају одступања од плана рада, председник Већа одсека упозорава наставника или сарадника на обавезу поштовања предвиђеног плана и предлаже корективне мере одговарајућој катедри. Уколико се након два упозорења утврди да наставник или сарадник не поштују план и распоред наставе, председник Већа одсека је дужан да о томе достави декану извештај. Декан у циљу отклањања неправилности предузима мере предвиђене Процедурама и поступцима који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Друга фаза корективних мера се спроводи када се наставе неправилности у извођењу наставе. У овом случају се предузимају мере у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета.

5.6. Факултет као високошколска установа систематски прати, оцењује квалитет наставе на појединачним предметима и предузима корективне мере за његово унапређење;

Факултет упозорава наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања и вежби на потребу побољшања и обезбеђују им потребно усавршавање

Шумарски факултет Универзитета у Београду прати и оцењује квалитет наставе, анонимном анкетом, на крају сваког семестра. Анкета се спроводи у термину наставе за сваки предмет и за сваког наставника и сарадника који изводе предавања и вежбе. Како би се спровела Анкета ([прилог 5.1](#)), Факултет (декан), на предлог већа одсека и Наставно-научног већа, на почетку школске године одређује Комисије за спровођење поступка студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника за сваку годину студија и студијски програм која ће спровести анкету за ту школску годину. Комисију чине један наставник, један сарадник и студент кога одреди Студентски парламент. Комисија прикупља све анкетне листове, сачињава записник који садржи: број подељених анкетних листова, број попуњених и празних листова и друге релевантне податке.

Подаци из попуњених анкетних листова се обрађују и уносе у индивидуални статистички извештај, у два примерка, на обрасцу који је саставни део Правилника о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника (Члан 7, став 3). На крају се даје преглед укупне просечне оцено наставника или сарадника која се узима у обзир у поступку избора у звање. Анкета обухвата следеће параметре:

Наставник:

- да ли се настава редовно одржавала-предавања;
- да ли се настава редовно одржавала-консултације;
- разумљивост и начин излагања материје;
- усаглашеност плана предавања и обима материје;
- подстицање студената на активност;
- предавања помажу да лакше савлада материју;
- обим и квалитет препоручене литературе;
- наставник даје корисне информације за будући рад студената;
- наставник одговара на питања и води рачуна о коменатрима;
- професионалност и етичност наставника у комуникацији са студентима;
- објективност и непристрасност у оцени знања студената и
- општи утисак.

Сарадник:

- да ли се настава редовно одржавала- вежбе;
- да ли се настава редовно одржавала-консултације;
- подстицање студената на активност;

- вежбе помажу да лакше савлада материју;
- сарадник даје корисне информације за будући рад студената;
- сарадник одговара на питања и води рачуна о коменатрима;
- професионалност и етичност наставника у комуникацији са студентима;
- објективност и непристрасност у оцени знања студената и
- општи утисак.

Резултати Анкете ([прилог 5.1](#)) се обрађују стандардном статистичком анализом. Резултати се представљају за све предмете на нивоу Факултета, за сваког наставника посебно преко средње вредности, за сваког наставника посебно за сваки критеријум, за сваки предмет посебно на основу вредновања наставника и сарадника који изводе тај предмет, за предмете по годинама студирања и за сваку годину.

До промене Правилника о евалуацији педагошког рада наставника и сарадника резултате је продекан за наставу представљао на седници Наставно-научног већа Факултета ([прилог 5.14](#)), као телу које према Статуту расправља и одлучује о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе. Поред Наставно-научног већа, Већа одсека су анализирали успех студената и квалитет извођења наставе и давала предлоге за побољшање.

Након промене Правилника о евалуацији педагошког рада наставника и сарадника, а у складу са Одлуком Наставно-научног већа о Процедурама за спровођење поступка вредновања педагошког рада наставника и сарадника на Шумарском факултету Универзитета у Београду ([прилог 5.15](#)), Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе разматра са деканом резултате спроведених анкета. Декан Факултета је дужан да обави разговор са наставником или сарадником који је добио ниску оцену за свој рад, а после два упозорења декана уколико исти наставник или сарадник и даље добија ниске оцене (испод 2,50), Наставно-научно веће факултета разматра његов рад и предлаже одговарајуће мере. Декан факултета се стара о спровођењу мера према наставнику или сараднику у складу са својим овлашћењима из Закона о високом образовању и Статутом Факултета.

Извештаји Комисије се разматрају на ресорним одселима, а затим и на Наставно-научном већу ([прилог 5.8](#) и [прилог 5.9](#)).

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања. Универзитет у Београду-Шумарски факултет је остварио циљеве и испунио стандарде постављене Стандардом 5, јер:

1. Високошколска институција документује да садржај курикулума као и наставне методе за његову примену одговарају постизању циљева одговарајућих студијских програма и исхода учења.
2. Установа анализира на примеру једног студијског програма да је пропорција различитих типова курсева (предавања, семинари, пракса, пројекти и др.) коју изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму, балансирана с обзиром на исходе учења ([прилог 5.4](#)).
3. Установа документује, у оквиру годишњег извештаја о раду тела одговорног за унутрашње осигурање квалитета, или на други начин, да подстиче стицање активних компетенција наставника типичних за високошколске институције, као и стицање стручних компетенција ([прилог 5.8](#) и [прилог 5.9](#)).
4. Високошколска институција документује процедуру која обезбеђује доступност и реализацију плана рада на предметима, као и регуларност распореда наставе. Описују се усвојене процедуре и мере које установа доноси у случају неиспуњавања овог стандарда.

b) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
1. Распоред часова се благовремено израђује и реорганизација сатнице за распоред часова; Увођење термина и динамике за седнице +++	1. Неадекватна припремљеност студената на вежбама +++
2. Докторанти на пријему добијају CD – водич Корак по корак кроз докторске студије на Шумарском факултету и благовремено се врши усвајање листе часописа категорије M51 у којој студенти докторанти треба да објављују радове +++	2. Не постојање распореда за предиспитне консултације на свим предметима +++
3. Курикулуми предмета доступни су на сајту Факултета +++	3. Недостатак ажурности информисања студентске службе од стране наставника ++
4. Одређено је да априлски испитни рок буде без наставе +++	4. Незаинтересованост студената, наставног и ненаставног особља за организоване семинаре ++
5. Благовремено усвајање Плана извођења наставе и Календара испитних рокова; Усвајање Плана извођења теренске наставе пре почетка семестра +++	5. Одређени број наставника се не придржава Упутства за попуњавање новог индекса и Записника и не доставља на време Записнике после одржаних испита ++
6. Одржавање семинара: едукације за едукаторе односно наставно особље +++	6. Застарелост метода и неспремност дела наставника за иновације +
7. Студенти основних студија приликом уписа добијају Правилник о студијама и студирању, завршном раду као и план студијских програма +++	
8. Списак литературе доступан на сајту +++	
9. Придржавање распореда за предавања и вежбе +++	
10. Рационално коришћење времена ++	
11. Коришћење савремених техничких средстава у презентацији и подстицање комуникације између студената и наставника +++	
12. Организовање обуке коришћења Кобсона и апликације за часописе са SCI листе ++	
13. Усвајање униформног Уговора (на српском и енглеском) за обављање праксе у институцијама и увођење униформних образаца за све нивое студија ++	
14. Одржавање семинара о мобилности студената, наставног и ненаставног особља +	
15. Постојање предиспитних консултација +	
16. Стални термини за испит +	
17. Евиденција о одржаним испитима +	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
1. Повећати број сати на теренској настави++	1. Необученост наставника за савремене видове наставе +++
2. Приближити материју примерима из праксе++	2. Начин оцењивања (систем бодовања) ++

Стратегија појачања:	Стратегија уклањања:
1. Направити план рада у предузећима	1. Направити униформне моделе за презентацију предавања
Стратегија превенције:	Стратегија елиминације:
1. Уједначити критеријуме оцењивања и систем бодовања 2. Организовати семинаре за наставнике у смислу едукације о новим облицима наставе	1. Увести кориснички сервис, корисничко име и шифре за све студенте, за приступ предавањима и другим студентским садржајима

ц) Предлози за побољшање и планиране мере:

- за следећу евалуацију наставног процеса редефинисати анкетне упитнике;
- у наставу унети много више разноврсних практичних примера, који омогућавају стицање вештина студентима;
- стимулисати израду домаћих уџбеника;
- омогућити допунску помоћ у савладавању програма мање успешним студентима;
- направити униформне моделе за презентацију предавања;
- обезбедити савремени рачунарски систем контроле присуства студената свим облицима наставе;
- промоција и реализација мобилности наставника, сарадника и студената и унапређење сарадње наставника и студената као саставног дела академске заједнице;
- унапређење наставног процеса са пројектима за развој курикулума и то путем обуке наставника и модернизације опреме за извођење наставе;
- сарадња са неакадемским партнерима која би се реализовала кроз конкретне програме обуке;
- регионална сарадња;
- студенти финансирани из буџета и самофинансирајући студенти имају иста права и обавезе у току студија. За лица која желе да студирају уз рад треба предвидети посебан режим студирања;
- увођење менторских група. Већ од прве године студија студенти би се организовали у менторске групе. Свака група има свог ментора. Задатак ментора је да буде упознат са евентуалним потешкоћама, здравственим стањем или неким посебним карактеристикама и потребама студената како би могао правовремено да реагује или проследи информацију родитељима и колегама са намером олакшавања образовног процеса студента.

д) Показатељи и прилози за стандард 5

[Прилог 5.1: Анкете студената о квалитету наставног процеса \(анкета о евалуацији педагошког рада, анкета која се спроводи по положеном испиту\)](#)

[Прилог 5.2: Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

[Прилог 5.3: Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

[Прилог 5.4: Пример ангажовања наставника и сарадника](#)

[Прилог 5.5: Одлука Научно-наставног већа Шумарског факултета где се види да су усвајани Планови извођења наставе](#)

[Прилог 5.6: Распоред наставе](#)

[Прилог 5.7: Правилнику о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника БУ](#)

[Прилог 5.8: Извештаји Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе према Процедурама и поступцима који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе на Универзитету у Београду – Шумарском факултету](#)

[Прилог 5.9: Извештаји Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе према Процедурама и корективним мерама у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања на Универзитету у Београду – Шумарском факултету](#)

[Прилог 5.10: Информатор Шумарског факултета](#)

[Прилог 5.11: Одлука Наставно-научног већа Шумарског факултета о убрзаном студирању](#)

[Прилог 5.12: Интернет страница Факултета са курикулумима предмета свих студијских програма, за све нивое студија](#)

[Прилог 5.13: Линк са презентацијама изборних предмета](#)

[Прилог 5.14: Дневни редови ННВ где је у сегменту Наставна питања анализа резултата евалуације](#)

[Прилог 5.15: Процедура за спровођење поступка вредновања педагошког рада наставника и сарадника на Шумарском факултету Универзитета у Београду](#)

[Прилог 5.16: Извештај о активностима продекана за наставу](#)

**Процена испуњености Стандарда 6:
«КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И
СТРУЧНОГ РАДА»**

а) Опис тренутне ситуације

Универзитет у Београду - Шумарски факултет (у наставку Факултет) остварује циљеве и испуњава стандарде постављене стандардом 6, с обзиром да:

1. Факултет анализира организацију и ресурсе за остваривање научних истраживања и показује да постојеће структуре за реализацију научноистраживачког рада одговарају нормативима. Шумарски факултет је током 2016. године примио у радни однос: 4 редовна професора, 7 ванредних професора, 10 наставника у звању доцента и 14 сарадника чиме су унапређене компетенције истраживача и реализација, по основу рада на научно-истраживачким пројектима које финансира Министарство просвете и науке (период 2011-2016).

[Прилог 6.11. Списак наставника, сарадника и истраживача на научно-истраживачким пројектима Министарства изабраних у 2012., 2013., 2014., 2015. и 2016. години.](#)

2. Шумарски факултет у Београду систематски надзире, прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада запослених наставника и сарадника, а садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности усклађени су са стратешким циљем саме установе, као и уопште, националним и европским стандардима и циљевима високог образовања. Усвојен је програм научно-истраживачког рада Шумарског факултета за период од 5 година (2016- 2020) којим су предвиђене мере за вредновање објективности услова за научно-истраживачки рад, вредновање научне компетентности наставника и сарадника и оцењивање обима у којем се студенти уводе у научно-истраживачки рад (прилог 6.7). Дугорочна платформа научно-истраживачког рада Шумарског факултета делимично се базира на ЕУ платформи истраживачких пројеката у области шумарства за период од 2015 до 2030. године. Други основ представљала је Стратегија развоја шумарства Републике Србије, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, из 2006. године.

[Прилог 6.1. Награде и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду \(за период 2012. - 2016. година\)](#)

[Прилог 6.3.а Однос броја SCI-индексираних радова и укупног броја наставника и сарадника на Шумарском факултету у Београду](#)

[Табела 6.1. Списак радова у часописима са SCI/ ССЦИ листе по годинама за петогодишњи период](#)

[Прилог 6.2. Списак наставног особља запосленог на факултету.](#)

[Прилог 6.3.б Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#)

[Табела 6.3а. Списак наставника и сарадника запослених и ангажованих у високошколској институцији, учесника у пројектима које финансира Министарство науке \(назив пројекта\), за период 2011-2016](#)

Прилог 6.7. Одлука о усвајању Програма научноистраживачког рада Шумарског факултета Универзитета у Београду (2016-2020), донета на седници Наставно-научног већа Факултета 24.2.2016. године

3. Ова високошколска установа континуирано припрема, реализује и ажурира научноистраживачке и стручне врсте програма. Усвојен је и План научних скупова у организацији Шумарског факултета у 2016 години (прилог 6.7.а). Наставници и сарадници, стално запослени у овој институцији, свој научноистраживачки рад реализују значајним делом и кроз учешће у националним и међународним научним пројектима. Факултет научноистраживачки рад организује у оквиру пројеката које одобрава и финансира Министарство просвете и науке Републике Србије, пројеката које одобрава Комисија за научноистраживачки рад, као и у виду учешћа у међународним пројектима.

Листа научноистраживачких пројеката које финансира Министарство просвете и науке Републике Србије у периоду 2011-2016 у којима учествују наставници и сарадници стално запослени на Факултету (на дан 31.12.2016) дат је у табели 6.3б. Листа пројеката које финансира Министарство за науку или које финансирају међународне организације чији су руководиоци наставници стално запослени на Факултету дата је у табели 6.2. Листа међународних научних пројеката чији су учесници наставници и сарадници стално запослени на Факултету дата је у табели 6.3в.

Прилог 6.7.а Одлука о усвајању Плана научних скупова у организацији Шумарског факултета у 2016 години.

Табела 6.2. Назив и број текућих научноистраживачких/уметничких пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи

Табела 6.3б. Називи пројеката које финансира Министарство науку у периоду 2011-2016

Табела 6.3.в. Списак међународних пројеката у којима су учествовали наставници и сарадници период 2011-2016

4. Шумарски факултет у Београду у свом раду у потпуности остварује интегритет и јединство образовног, научноистраживачког и стручног рада кроз рад Наставно-научног већа и Већа института чији је рад регулисан Статутом Факултета и правилницима који су доступни на сајту Факултета:

<http://www.sfb.bg.ac.rs/fakultet/normativna-akta/>

Факултет прилаже и листу пројеката који обезбеђују изградња капацитета у високом образовању, трансфер технологије релевантним индустријама и пословним заједницама, као и непрофитним организацијама (табела 6.6).

Табела 6.6. Назив и број текућих стручних пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи

5. Ова високошколска установа води евиденцију о наставницима и сарадницима, учесницима у научноистраживачким пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (Листа са појединачним ангажовањем наставника и сарадника у оквиру научноистраживачких пројеката које финансира Министарство за науку дата је у табели 6.3.а.)

6. Шумарски факултет у Београду на задовољавајућем нивоу интегрише истраживачке методе и резултате истраживања у наставне програме академских и докторских студија, што је видљиво на сајту факултета у наводима литературе потребне за праћење и полагање појединих испита. У новом акредитационом циклусу на докторским студијама (акредитација 2013) је уведено 24 нова предмета који су конципирани на основу нових истраживачких метода и резултата истраживања чиме је унапређен програм докторских студија.

7. Факултет пружа подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом. На основу члана 152. Статута Универзитета у Београду-Шумарског факултета, Савет одобрава покриће трошкова објављивања по једног рада у часописима са SCI листе за све запослене у настави на Шумарском факултету са пуним радним временом уколико су први или једини аутор на раду:

[Прилог 6.8. – Одлука Савета Шумарског факултета донета 04.06.2009. године под бројем 01-5106/1](#)

Развој научно-истраживачког подмлатка представља једну од најважнијих активности факултета кроз анализу тренутних активности, али и кроз краткорочне и дугорочне пројекције рада и развоја факултета. Усвојен је програм развоја научно-истраживачког подмлатка универзитета у Београду - Шумарског факултета.

[Прилог 6.7.6 Одлука о усвајању Програма развоја научно-истраживачког подмлатка универзитета у Београду - Шумарског факултета \(2016-2020\), донета на седници Наставно научног већа од 24.2.2016. године.](#)

Факултет документује систем за финансијску подршку младим истраживачима из вишка сопствених прихода високошколске установе:

[Прилог 6.12. Одлука Савета Факултета 01-1202/1 од 12.02.2014. о финансијској подршци мастер студентима из сопствених средстава Факултета.](#)

8. Шумарски факултет у Београду потврђује примером избора др Невенке Галечић у звање доцента да се критеријуми који се односе на научноистраживачки рад доследно примењују и да су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање

[Прилог 6.9. Пример да се критеријуми који се односе на научноистраживачки рад доследно примењују и да су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање – избор др Невенке Галечић у звање доцента.](#)

9. Избор и именовање наставника и ментора на јединственом програму Докторских академских студија на Шумарском факултету Универзитета у Београду обавља се у складу са важећим стандардима.

[Прилог 6.10. Документација за проф. др Милана Кнежавића, који је изабран за ментора кандидату Газдић Милану](#)

[Прилог 6.4.г Листа акредитованих ментора на докторским студијама у школској 2011/12., 2012/3, 2013/14., 2014/15., 2015/2016. и 2016/2017. години.](#)

10. Шумарски факултет у Београду детаљно анализира и упоређује своје критеријуме који дефинишу избор наставника и избор ментора на докторским студијама са условима других високошколских установа из одговарајућег научног поља (Пољопривредни факултет). На Шумарском факултету у Београду критеријуми су утврђени на седници Наставно научног већа од 28.12.2011. године, када је усвојен Правилник о докторским студијама који се базира на 89. члану Статута Универзитета у Београду и 154. члану Статута Универзитета у Београду - Шумарског факултета. До сада је правилник пет пута допуњен, Одлукама Наставно-научног већа о изменама и допунама од 28.03.2012., 26.02.2014., 26.11.2014. год., 21.04.2015 и 22.02.2017 које су јавно доступне и налазе се на сајту Факултета. Правилници су доступни на сајту Факултета

<http://www.sfb.bg.ac.rs/fakultet/normativna-akta/>

11. Факултет се одликује богатом и интензивном међународном сарадњом, што потврђује бројним примерима (учешће у међународним пројектима, боравак студената – доктораната на усавршавању у научним институцијама у иностранству, учешће два професора из иностранства на докторским академским студијама, учешће 9 наставника на основним и мастер студијама на универзитетима у иностранству, учешће у комисијама за одбрану дисертација на универзитетима у иностранства и др.). Детаљније информације о међународној сарадњи доступне су јавно, на сајту Факултета <http://www.sfb.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-projekti/> и благовремено се ажурирају.

Примери доктораната на усавршавању у научним институцијама у иностранству:

Студент докторских студија **Јелена Лазаревић**,

Област: Шумарство.

Институција: Swedish University of Agricultural Sciences. Department of Forest Mycology and Plant Pathology; Division of Forest Pathology.

Опис: Истраживање из микоризе: "Molecular characterization of ectomycorrhizal fungi from Montenegro, based on mycelia pure cultures "; 6 боравака од 1-2 месеца у периоду 2011-2017.

Студент докторских студија **Иван Миленковић**,

Област: Шумарство.

Институција: Forest Protection Department, Forest Research Institute-IBL, Raszyn, Poland.

Опис: Истраживање патогена корена: "Survey of Phytophthora on broadleaved speceis in Serbia and Poland"; 3 боравака од 1-6 месеца у периоду 2011-2015.

Студент докторских студија **Милица Златковић**,

Област: Шумарство.

Институција: University of Pretoria, FABI, Pretoria, South Africa.

Опис: Истраживање патогена корена: "Botryosphaeriaceae associated with the die-back of ornamental trees in the Western Balkans"; 2 боравака од 11 и 2 месеца у периоду 2011-2015.

Студент докторских студија **Слађана Самуилов.**

Област: Пејзажна архитектура и хортикултура.

Институција: Institut für Forstbotanik und Baumphysiologie, Universität Freiburg. Трајање истраживачког боравка: шест месеци (од марта 2014.).

Начин финансирања: стипендиста DBU-a (Deutsche Bundesstiftung Umwelt).

Студент докторских студија **Марина Нонић.**

Област: Шумарство.

Институција: Tuscany Region – Directorate General, Sector for the development of agricultural and food enterprises, Florence, Italy Plant Genetics Institute, National Research Council of Florence, Italy. **Опис:** Tronedeljno stručno usavršavanje (Short Term Scientific Mission) u okviru COST Action FP0905 “Biosafety of forest transgenic trees: improving the scientific basis for safe tree development and implementation of EU policy directives”. Рад у оквиру радне групе WG3: Socio-economic implications of and recommendations for the use of GMTs.

Пример наставника предавача у научним институцијама у иностранству:

Наставник - др **Слободан Милановић**, доцент, Катедра заштите шума

Област: Заштита шума и украсних биљака.

Институција: "Faculty of Forestry and Wood Technology, Mendel University in Brno, Czech Republic".

Опис: Предавач на предмету "Forest Pathology and Protection" мастер програма "European Forestry" од јануара 2013. године.

б) Анализа (SWOT) и квантитативна оцена

ПРЕДНОСТИ - Постоји: Програм научно-истраживачког рада у периоду (2016-2020. год.) ++ - Постоји: Програм за развоја научно-истраживачког подмлатка у периоду (2016-2020) +++ - Постоји план научних скупова за 2016.годину ++ - Факултету је укључен у пројекте Министарства за просвету и науку за период (2011– 2016) +++ - Факултет је у периоду 2012-2016 учествовао у бројним међународним пројектима +++ - Факултет учествује у покривању трошкова за одлазак студената на међународне научне скупове и такмичења +++ - Постојање истраживачких лабораторија ++ - Факултет поседује техничка средства, лабораторијску и другу опрему, неопходну за спровођење научноистраживачког рада +++ - Обезбеђен стални и неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику као и информационим технологијама које се у значајном обиму могу користити у научно-истраживачке и образовне сврхе ++ - Покретање макропројекта +++	СЛАБОСТИ - Недовољно адекватног простора за подизање обима и квалитета извођења научноистраживачког рада + - Скромне финансијске могућности факултета за подршку учешћа студената на научним конгресима, радионицама и разменама у иностранству у циљу даљег подстицања за бављење научно-истраживачким радом + - Недовољна стратешка повезаност у међународним истраживачким пројектима ++ - Недовољна финансијска средства +
МОГУЋНОСТИ - Даља едукација наставника и сарадника Шумарског факултета у општој методологији истраживања и управљања пројектима +++ - Набавка додатне савремене лабораторијске и друге потребне опреме за интензивније укључивање наставног особља и студената у експериментална истраживања ++	ОПАСНОСТИ - Ограниченост простора за адекватну реализацију различитих делатности из домена научноистраживачког рада +
СТРАТЕГИЈА ПОЈАЧАЊА - Унапређење постојећих и развој нових праваца експерименталних истраживања, кроз формирање нових лабораторија у којима би се развиле нове истраживачке методе - Унапређивање активности из области едукације шумарских инжењера професионалаца о истраживачким методолошким приступима у еколошко прихватљивом начину газдовања шумама и деградираним просторима.	СТРАТЕГИЈА УКЛАЊАЊА СЛАБОСТИ - Рационалније коришћење људских ресурса интегрисањем. - Користећи постојећу лабораторијске и друге опреме развијати методе адекватне реализације научно- истраживачког рада.

СТРАТЕГИЈА ПРЕВЕНЦИЈЕ	СТРАТЕГИЈА ЕЛИМИНАЦИЈЕ
- Преструктурисање просторних капацитета у смислу ефикасније искоришћености простора и других корисних површина за потребе научноистраживачког рада. - Интензивније коришћење информационих технологија у научноистраживачке сврхе.	- Издвојити ресурсе и регулисати правне основе за проширење просторних капацитета намењених реализацији различитих делатности из домена научноистраживачког рада.

ц) Предлози за побољшање и планиране мере:

- Мобилизација и интегрисање људских капацитета ради њиховог рационалнијег коришћења.
- Издвојити ресурсе и регулисати правне основе за проширење просторних капацитета и коришћења опреме намењене реализацији различитих делатности из домена научноистраживачког рада.
- Преструктурисати просторне капацитете у смислу ефикасније искоришћености простора и других корисних површина за потребе научноистраживачког рада.
- Побољшати квалитет научноистраживачког рада кроз међународну сарадњу и објављивање научних резултата у врхунским и истакнутим међународним часописима.
- Унапређивати активности из области едукације инжењера шумарства, професионалаца (са свих одсека на Факултету)

д) Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. Списак радова у часописима са SCI/ ССЦИ листе по годинама за петогодишњи период

Табела 6.2. Назив и број текућих научноистраживачких/уметничких пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.3а Списак наставника и сарадника запослених и ангажованих у високошколској институцији, учесника у пројектима које финансира Министарство науке (назив пројекта), за период 2011-2016

Табела 6.3б. Називи пројеката које финансира Министарство науку у периоду 2011-2016

Табела 6.3.в. Списак међународних пројеката у којима су учествовали наставници и сарадници период 2011-2016.

Табела 6.4. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у уставови за трогодишњи период према критеријумима Министарства

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација у установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање – школ.2011/12., 2012/13., 2013/14., 2014/15. и 2015/16.

Табела 6.6. Назив и број текућих стручних пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Прилог 6.1. Награде и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду (за период 2012.-2016. година).

Прилог 6.2. Списак наставног особља запосленог на факултету.

Прилог 6.3.а Однос броја SCI-индексираних радова и укупног броја наставника и сарадника на Шумарском факултету у Београду.

Прилог 6.3.б Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.4.а Листа акредитованих наставника на мастер студијама у школској 2011/12., 2012/13., 2013/14., 2014/2015. и 2015/2016.

Прилог 6.4.б Листа акредитованих ментора на мастер студијама у школској 2011/12., 2012/3, 2013/14., 2014/15. и 2015/2016. години

Прилог 6.4.в Листа акредитованих наставника на докторским студијама у школској 2011/12., 2012/13., 2013/14., 2014/2015. и 2015/2016.

Прилог 6.4.г Листа акредитованих ментора на докторским студијама у школској 2011/12., 2012/3, 2013/14. и 2014/15.години.

Прилог 6.4.д Одлуке Сената БУ о изменама и допунама студијских програма мастер и докторских студија

Прилог 6.4.ђ Листа ангажованих наставника на специјалистичким студијама

Прилог 6.6. Извештај о раду управе факултета

Прилог 6.7. Одлука о усвајању Програма научноистраживачког рада Шумарског факултета Универзитета у Београду (2011-2015), донета на седници Наставно-научног већа Факултета 28.12.2011. године

Прилог 6.7.а Одлука о усвајању Плана научних скупова у организацији Шумарског факултета у 2016 години.

Прилог 6.7.б Одлука о усвајању Програма развоја научно-истраживачког подмлатка универзитета у Београду - Шумарског факултета

Прилог 6.8. – Одлука Савета Шумарског факултета донета 04.06.2009. године под бројем 01-5106/1

Прилог 6.9. Пример да се критеријуми који се односе на научноистраживачки рад доследно примењују и да су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање – избор др Невенке Галечић у звање доцента

Прилог 6.10. Пример да се критеријуми који се односе на научноистраживачки рад доследно примењују и да су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање - именовање проф. др Милана Кнежевића за ментора кандидату Милану Газдићу.

Прилог 6.11. Списак наставника, сарадника и истраживача на научно-истраживачким пројектима Министарства изабраних у 2012., 2013., 2014., 2015. и 2016.години.

Прилог 6.12. Одлука Савета Факултета 01-1202/1 од 12.02.2014. о финансијској подршци мастер студентима из сопствених средстава Факултета.

Процена испуњености Стандарда 7:

«КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА»

а) Опис тренутне ситуације

Број наставника и сарадника ангажованих на Факултету одговара потребама студијских програма које Факултет реализује. Број наставника је довољан да покрије укупан број часова теоријске и практичне наставе на свим студијским програмима, при чему се поштују критеријуми за број студената у групама за предавања и извођење лабораторијских вежби. Број ангажованих наставника и сарадника са пуним радним временом је 125 (90 наставника, 33 сарадника и 2 предавача). Факултет ангажује и 2 наставника до 1/3 радног времена, односно још 15 наставника и 1 предавача по уговору који учествују у остваривању студијских програма дипломских академских студија (табела 7.1). У реализацију програма Мастер ангажовано је 100 наставника, од тога је 72 ментора. У реализацији Докторских академских студија укључено је 94 наставника, који испуњавају услове за менторе (у погледу броја публикованих радова и учешћа на научноистраживачким пројектима). Квалификације свих наставника и сарадника одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења. На Шумарском факултету у Београду организују се и специјалистичке академске студије са студијским програмом Трговина дрветом и производима од дрвета на којима су ангажована 2 наставника нашег факултета и 5 наставника са других факултета (из земље 4 наставника и 1 наставник из иностранства).

Табела 7.1 Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на факултету

Ангажовање	RP	VP	D	A	P	SuN	IP	НС, ВНСар, ВНСав
Пуно радно време	35	18	37	22	2	8	3	
По уговору	8	5	5		1	2		4

Легенда: Редовни професори (РП); Ванредни професори (ВП); Доценти (Д); Асистенти (А); Предавачи (П); Сарадници у настави (СуН); Истраживачи приправници и сарадници (ИП); Виши научни сарадник (ВНСар); Виши научни саветник (ВНСав); Научни саветник (НС)

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Факултет има јасно дефинисане критеријуме и процедуре за избор наставног кадра, редовно се врши праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Професионални развој кадра постиже се и организовањем семинара по типу „едукација едукатора“ и у том циљу повремено се организују семинари којима се развијају компетенције наставника и сарадника за педагошки рад и учешће у научноистраживачким пројектима.

Задовољавајући ниво квалитета наставника и сарадника постиже се и перманентним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и подизањем нивоа педагошких компетентности наставника и сарадника. На сајту Факултета постоји списак наставника и сарадника ангажованих на студијским програмима: Основне академске студије шумарства, Основне академске студије технологије, менаџмента и пројектовање намештаја и производа од дрвета, Основне академске студије пејзажне архитектуре и хортикултуре, Основне академске студије Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, као и подаци о наставницима ангажованим на

Докторским академским студијама. Педагошка активност наставника и сарадника се процењује и на основу анкетних упитника који се спроводе сваке године, који садржи оцену студената .

Правилник о избору наставника и сарадника

Шумарски факултет у Београду утврдио је јасне услове за избор у звања наставника и сарадника у складу са Законом о високом образовању. Приликом избора кандидата у звање наставника или сарадника, Шумарски факултет у Београду посебно вреднује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника, као и повезаност образовног рада наставника и сарадника са радом на истраживачким пројектима и стручним радом.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника на Шумарски факултет у Београду утврђени су на основу Закона о високом образовању и Статута Шумарског факултета, а Наставно-научно веће на седници одржаној **13.11.2013.** године усвојило је пречишћени текст (са одлукама о изменама и допунама) за ***Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивање радног односа наставника и сарадника шумарског факултета*** ([Прилог 7.1](#)). Ближи услови за избор у звања наставника прописани су Законом о високом образовању и Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 183/2015). Избор наставника и сарадника је у надлежности Изборног већа Шумарског факултета у Београду. На сајту Факултета налази се потребна документација за поступак избора наставника и сарадника: Статут Шумарског факултета, Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивању радног односа наставника и сарадника Универзитета у Београду, Закон о високом образовању, Процедуре за избор асистената, Процедуре за избор наставника и Прилози у облику табела које попуњавају Комисије за избор наставника и сарадника).

Број запослених наставника у односу на укупан број студената

На Универзитету у Београду-Шумарском факултету на свим одсецима и свим нивоима студирања има укупно **2236** студената (**Табела 7.2** и [Прилог 7.2](#)). Запослених наставника (у свим звањима) има укупно 90 ([Прилог 6.2](#)).

Табела 7.2 Укупан број студената 2015/2016

Статус студената	Основне студије	Мастер академске студије	Докторске студије
Буџет	807	105	10
Самофинансирање	259	14	29
Поновци	253	93	47
Укупно апсолвенти по Болоњи (2006 и 2008)	426	/	/
Укупно апсолвенти по старом закону (2002)	193		
	1938	212	86
Укупно сви студенти		2236	

Програм развоја кадра и анализа потреба наставног кадра

Шумарски факултет у Београду спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања. Најбољи студенти Шумарског факултета у Београду се укључују у наставу као студенти демонстратори у извођењу практичне наставе, обезбеђује им се рад са менторима (наставницима и сарадницима Факултета) у изради студентских радова. При избору младих сарадника, приоритет имају дипломирани студенти који имају најбоље квалификације: просечну оцену на основним студијама, као и остварене резултате научно-истраживачког рада (радове приказане на научним скуповима и објављене у стручним и научним часописима) уз педагошко искуство (студенти демонстратори). Најбољи студенти Докторских академских студија укључују се у истраживачке пројекте и бирају за сараднике и асистенте Факултета, а неки од њих се упућују и на усавршавање у иностранство, у институције са којима Факултет има сарадњу. У [прилогу 7.3](#) је *Програм развоја научно-истраживачког подмлатка шумарског факултета* за период од 2011. до 2015. године.

Факултет обезбеђује наставницима и сарадницима могућност за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем: информисања о конкурсима за међународне и домаће научноистраживачке пројекте и стипендије, обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на Интернету и другој научној инфраструктури, успостављања сарадње са домаћим и међународним образовним и научноистраживачким институцијама у циљу припреме и реализације заједничких пројеката, одобравања плаћених одсуства ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Дугогодишње искуство у педагошком и научно-истраживачком раду ++ Одговорно спровођење јавних поступака и транспарентни критеријуми за избор наставника и сарадника +++ Усклађеност поступка избора са критеријумом Националног савета за високо образовање +++ Уважавање студентске евалуације педагошког рада наставника и сарадника ++	Недостатак дидактичких курсева за наставнике и сараднике + Неусклађеност вредновања педагошке и научно-истраживачке компетенције кандидата приликом избора у више наставно звање ++ Неки наставници и сарадници факултета нису укључени у научно – истраживачке пројекте. ++ Неуједначен однос броја наставника и сарадника + Тешка финансијска ситуација ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Позитивна селекција приликом запошљавања ++ Унапређење међународне сарадње која омогућава размену педагошког и научног знања ++	Факултет се финансира према броју студената без обзира на специфичност наставе која имплицира ангажовање већег броја наставника и сарадника ++ Специфичност научно-истраживачког рада наставника и сарадника на Факултету не може обезбедити велики број радова на SCI листи, што представља препреку за избор у више звање ++

СТРАТЕГИЈА ПОЈАЧАЊА Повезивање педагошког рада са потребама праксе Наставити са унапређењем дидактичких карактеристика наставног особља кроз додатну обуку у виду семинара	СТРАТЕГИЈА УКЛАЊАЊА СЛАБОСТИ Укључивање још већег броја наставника и сарадника Факултета у међународне и домаће научноистраживачке пројекте Усклађивање броја наставника и студената
СТРАТЕГИЈА ПРЕВЕНЦИЈЕ Пронаћи алтернативне и допунске изворе финансирања. У делу практичне наставе одржати континуитет у укључивању студената Докторских студија као и континуитет у укључивању у истраживачким пројектима који се реализују на факултету	СТРАТЕГИЈА ЕЛИМИНАЦИЈЕ Подржавати континуирану и планску активност самовредновања у циљу идентификовања и решавања постојећих и евентуалних проблема

ц) Предлог мера и активности за унапређење стандарда 7

Стандард 7 је испуњен јер се избори наставника и сарадника Факултета врше у складу са Законом о високом образовању, Статутом Шумарски факултет у Београду и Правилником о условима и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Београду. Увидом у анкете студената може се закључити да су оцене наставника и сарадника на задовољавајућем нивоу. У циљу унапређења квалитета наставника и сарадника потребно је анализирати услове и поступак за избор наставника и сарадника у пракси, већу пажњу поклонити усавршавању педагошких компетенција наставника и сарадника и истрајати на обезбеђивању услова за научно-истраживачки рад и у пројекте укључити што већи број наставника и сарадника Факултета.

д) Показатељи и прилози за стандард 7

[Табела 7.1 Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7. 2 Укупан број студената](#)

[Прилог 7.1 Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивање радног односа наставника и сарадника Шумарског факултета - пречишћен текст](#)

[Прилог 7.2 Извештај о броју уписаних студената по студијским програмима и нивоима студија](#)

[Прилог 7.3 План кадровских активности на Универзитету у Београду Шумарском факултет](#)

Процена испуњености Стандарда 8:

«КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА»

а) Опис тренутне ситуације

Шумарски факултет Универзитета у Београду је у складу са Европским стандардима, упутствима и праксом QMS-a (Quality Management System) и TQE (Total Quality Education), као и нормативним актима за квалитет студената у складу са Стандардом 8 који је усвојио Национални савет за високо образовање обезбедио: селекцију студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивање студената током рада у настави, перманентно праћење и проверавање резултата оцењивања и пролазности студената и предузимање одговарајућих мера у случају пропуста.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

На основу прилога за оцену квалитета студената на акредитованим студијским програмима који се изводе на Факултету може се закључити да:

- све релевантне податке о историјату, акредитацији високошколске установе из 2013. године, дозволи за рад, организационој структури, студијским програмима, техничкој опремљености, издавачкој делатности (и часописима Факултета), научно-истраживачкој делатности, библиотечком фонду, међународној сарадњи, студентским удружењима и осталим активностима, потенцијалним студентима Шумарски факултет обезбеђује кроз публикацију „Информатор – Водич кроз студије Шумарског факултета”, издања за 2013, 2014, 2015. и 2016. годину. Уписани, као и потенцијални, студенти све информације о студијском програму, плану извођења наставе, плану теренске наставе, листи тема завршних радова и ментора, распореду и времену одржавања наставе, начину оцењивања, референтним уџбеницима, подацима о радној биографији наставника и свим осталим релевантним обавештењима могу наћи на званичном сајту Факултета (<http://www.sfb.bg.ac.rs/>);

- се поштује једнакост и равноправност студената по свим основама;

- су процедуре за пријем и оцењивање студената јасно дефинисане, јавно објављене и да се непрестано и доследно примењују на свим студијским програмима;

- методе оцењивања на одговарајући начин процењују исходе учења, као и да су са пропозицијама оцењивања сви упознати на јасан и недвосмислен начин. Такође, постоје механизми за процену и контролу процедура оцењивања;

- инфраструктура за студенте (студентска служба, библиотека, консултације и остале потребне функције) испуњава захтеве који важе за високошколске институције;

- је учешће студената у процени услова и организације студијских програма обезбеђено, као и да се студентске процене квалитета студијских програма користе у циљу повећања квалитета наставе;

- се прати однос наставник или сарадник/студент како би се постигли образовни циљеви и

- су усвојене и спроводе се процедуре и мере које установа доноси у случају сувише ниске пролазности по предметима, програмима, годинама као и у случају уочених неправилности у оцењивању ([Прилог 5.9](#)).

Детаљна анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

8.1. Факултет као високошколска установа обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама

Сви релевантни подаци потенцијалним и уписаним студентима, који су повезани са њиховим студијама (за сва три нивоа студија), Факултет обезбеђује преко:

- Информатора, ново издање из 2016. године, који студенти добијају приликом уписа. У Информатору су у целости одштампани и Правилник о студијама и студирању на Шумарском факултету ([Прилог 8.2.1](#)) и Правилник о поступку израде и одбране завршног рада на основним академским студијама ([Прилог 8.2.2](#));
- Сајта Факултета ([Прилог 8.17](#)) који садржи дефинисане услове за упис студената за ту школску годину, као и одговарајуће правилнике са информацијама о студијама од уписа до израде завршног/мастер рада или докторске дисертације;
- Заједничког Конкурса који објављује Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије;
- Промотивних кампања основних и мастер академских студија којима су присуствовали заинтересовани кандидати о чему су били обавештени преко сајта Факултет, преко сајта prijemni.infostud.com (<http://prijemni.infostud.com/Sumarski-fakultet/Beograd/98>) и постављањем плаката;
- Брошура;
- Презентација у средњим школама на територији Републике Србије;
- Медија (радија, телевизије и штампе);
- Телефона и
- Личним контактирањем особља у просторијама Факултета (отворена врата).

Посебно је важно истаћи да је промоција Факултета путем презентација и на сајту prijemni.infostud.com у претходном периоду, урађена уз стручну помоћ и под вођством новинарке Бојане Лекић. Списак школа које су посећене и у којима је урађена презентација по одсесима дат је у [Прилогу 8.19](#).

У оквиру промоције Шумарског факултета а у сарадњи са Центром за промоцију науке одржана је изложба научно-популарног типа под називом „Шума знања“ у изложбеном простору галерије РК Београд, Кнез Михајлова 5, од 17. – 27.12.2013. године.

Промотивне активности на популаризацији Факултета спроведене почетком 2013. године, довеле су до повећаног интересовања и пораста броја уписаних студената на свим одсесима, а нарочито на одсеку за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета ([Прилог 8.12](#)). Промоција Одсека је обављена у већем броју средњих школа, под слоганом „Буди део успешног тима“ ([Прилог 8.19](#)).

Исте или сличне активности су предузете и од стране осталих Одсека на Шумарском факултету и том приликом је посећен одређени број средњих школа на територији Београда и Србије ([Прилог 8.19](#)).

Такође, у септембру 2015-16, формиран је промотивни тим за презентацију сва четири одсека Шумарског факултета, који је радио током читаве школске 2015-16. године. Активности овог тима и списак школа које је посетио су такође дати у [Прилогу 8.19](#).

8.2. При селекцији студената за упис, Факултет као високошколска установа вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности, у складу са законом

Приликом уписа студената у прву годину основних академских студија спроводи се процедура пријемног испита. Укупан број поена који може кандидат да оствари на пријемном испиту је 100 бодова. Кандидат из средње школе може максимално да оствари 40 бодова. На пријемном испиту кандидат може да оствари максимално 60 бодова и то: а) за студијски програм ШУМАРСТВО из **биологије и математике**; б) за студијски програм ТЕХНОЛОГИЈЕ, МЕНАџМЕНТ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ НАМЕШТАЈА И ПРОИЗВОДА ОД ДРВЕТА из **физике или облика и простора или математике**; в) за студијски програм ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА И ХОРТИКУЛТУРА из **биологије, испита склоности за студије пејзажне архитектуре односно цртања и теста склоности** и г) за студијски програм ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕРИНГ У ЗАШТИТИ ЗЕМЉИШНИХ И ВОДНИХ РЕСУРСА из **биологије и математике**.

Садржај, време и начин полагања пријемног испита, као и начин бодовања кандидата, утврђује се посебном одлуком Факултета. Ова одлука у виду детаљне информације (информатор) доступна је сваком заинтересованом лицу. Процедура уписа у најкраћем је следећа:

– Кандидати предају документацију из средње школе, 4 сведочанства, уверење о дипломирању и извод из матичне књиге рођених. Након предаје докумената формира се листа пријављених кандидата ([Прилог 8.12](#)). Затим се пријављеним кандидатима саопштава (информација на сајту и огласним таблама) место и време полагања пријемног/их испита;

– Након завршеног полагања пријемног испита формира се листа са резултатима полагања пријемног испита ([Прилог 8.12](#)). После периода предвиђених за жалбе, формира се коначна ранг листа кандидата ([Прилог 8.12](#)) и

– Упис кандидата врши се на основу коначне ранг листе, према распореду уписа објављеном на сајту и огласним таблама Факултета ([Прилог 8.12](#)).

На мастер академске студије могу се уписати кандидати са завршеним одговарајућим основним студијама (зависно од модула): који су завршили основне академске студије, остваривши најмање 240 ЕСПБ и која су завршила основне студије у трајању од најмање осам семестара по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању Републике Србије. Мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис су дефинисана *Правилником о условима уписа и мерилима за рангирање кандидата за упис на мастер академске студије* ([Прилог 8.1](#)) које је усвојило Наставно-научно веће Шумарског факултета.

Редослед кандидата за упис на мастер академске студије за лица из земље и иностранства са завршеним основним студијама по прописима који су важили до дана ступања на снагу актуелног Закона о високом образовању Републике Србије утврђује се на основу мерила (у оквиру јединствене ранг листе):

- општа просечна оцена на претходном нивоу студија,
- писма мотивације,
- дужина студирања претходног нивоа студија и
- додатно остварени резултати релевантни за модул.

Редослед кандидата за упис на мастер академске студије за лица из земље и иностранства са завршеним основним студијама по новом Закону о високом образовању Републике Србије (болоњске) утврђује се на основу мерила (у оквиру јединствене ранг листе):

- општа просечна оцена на претходном нивоу студија,
- просечна оцена из групе обавезних предмета за поједине модуле,
- просечна оцена из групе изборних предмета за поједине модуле,
- дужина студирања претходног нивоа студија и
- додатно остварени резултати релевантни за модул који се уписује

Приликом уписа кандидат бира модул на који жели да се упише. Уколико испуњава услове, кандидат може да се пријави на више модула (на посебном обрасцу приликом уписа који предаје заједно са пријавом и осталом потребном документацијом). На нивоу модула (Анексима Правилника 1-17) утврђени су:

- додатна документација која се подноси приликом пријављивања,
- група обавезних предмета за модул,
- група изборних предмета за модул,
- допунски испити и
- начин рачунања просечне оцене.

У прву годину специјалистичких академских студија могу се уписати кандидати који имају завршене основне академске студије и мастер академске студије или интегрисане академске студије, у обиму од најмање 300 ЕСП Бодова; као и лица која имају стечено високо образовање према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању Републике Србије.

У прву годину докторских академских студија може се уписати лице које у областима: Шумарство, Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета, Пејзажна архитектура и хортикултура и Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, има: 1) завршене основне студије и које је стекло звање дипломираног инжењера (VII-1 степен) према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању, са најмањом просечном оценом 8 (осам) и познавањем најмање једног светског језика у мери да се може користити страном литературом; 2) завршене мастер академске студије са најмање 300 ЕСПБ и које је стекло звање мастер инжењер, са просечном оценом од најмање 8 (осам) на основним и мастер академским студијама (при чему се просечна оцена рачуна кумулативно) и познавањем најмање једног светског језика у мери да се може користити страном литературом; 3) завршене специјалистичке академске студије са најмање 360 ЕСПБ и које је стекло звање специјалиста инжењер, са просечном оценом од најмање 8 (осам) на основним и специјалистичким академским студијама (при чему се просечна оцена рачуна кумулативно) и познавањем најмање једног светског језика у мери да се може користити страном литературом; 4) академски степен магистра наука, ако не пријави докторску дисертацију, у складу с одредбом члана 128. Закона о високом образовању и 5) лицима која су завршила друге универзитетске основне и мастер академске студије, или имају академски степен магистра наука из биотехничких, техничко-технолошких и других наука може се омогућити упис на докторске студије уз услов да током првог семестра студија положи испите из програма основних и/или мастер академских студија Факултета, које одреди Наставно-научно веће, на предлог уписне Комисије.

Мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис су дефинисана Правилником о условима уписа и мерилима за рангирање кандидата за упис на докторске академске студије ([Прилог 8.12](#)) које је усвојило Наставно-научно веће Шумарског факултета.

Редослед кандидата за упис на прву годину докторских студија утврђују Комисије области или изборних група на основу: 1) опште просечне оцене остварене на претходно завршеним студијама, 2) додатно остварених резултата релевантних за област и изборну групу која се уписује и 3) писма мотивације у коме кандидат јасно наводи разлоге због чега жели да упише докторске студије на предметној области и изборној групи (до 4500 карактера са размацама). Комисија може позвати кандидате и на интервју.

Број буџетских места за сваку школску годину одређује Влада Републике Србије. Стога се за сваку школску годину број буџетских студената на области одређује пропорционално броју кандидата који се уписују на област.

Продекан за наставу, на основу коначних ранг листа области, спроводи целокупан поступак рангирања кандидата за статус буџетских студената, саставља и објављује коначну ранг листу буџетских студената.

8.3. Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикеп и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама

На Шумарском факултету Универзитета у Београду су у потпуности загарантована сва права студентима без обзира на расу, боју коже, пол, сексуалну оријентацију, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикеп и имовинског стања. Наведена права гарантују се и Статутом Факултета ([Прилог 10.1](#)), као и могућност студирања за студенте са посебним потребама која су у претходним годинама остварена:

На основу члана 4. став 2 Закона о заштити права и слобода националних мањина којим се предвиђа обавеза државних органа да предузме мере у циљу унапређења положаја лица која припадају ромској националној мањини и чланом 4. Оквирне конвенције за заштиту националних мањина Савета Европе размотрена је могућност афирмативне акције приликом уписа кандидата ромске националности. Према Акционом плану за унапређење образовања Рома, Стратегије за смањење сиромаштва и регионалног програма „Декада укључивања Рома 2005-2015. године“, Факултет је поступао по препоруци и упутствима Министарства просвете, науке и технолошког развоја упућеним Ректорима Универзитета чији је оснивач Република Србија, као и по општим условима за упис студената, које дефинише Универзитет у Београду, у оквиру мера афирмативне акције укључивања осетљивих група студената (релевантни дописи, [Прилог 8.7](#) и [Прилог 8.6](#)). У циљу утврђивања стандарда понашања студената у складу са принципима академске заједнице, односно у циљу дефинисања истих обавеза за све студенте, на нивоу Универзитета донет је [Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности студената](#).

8.4. Факултет као високошколска установа развија и унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе

На седници Наставно-научног већа на Шумарском факултету се, у септембру месецу, усваја План извођења наставе за школску годину ([Прилог 5.2](#)). Почетком септембра месеца дефинише се распоред наставе за све предмете, године и нивое студија ([Прилог 8.15](#). и [Прилог 8.16](#)). Ово су званични документи који обавезују и наставно особље и студенте и стога се одмах постављају на сајт и огласну таблу Факултета. Такође, на сајту Факултета су објављени силабуси свих наставних предмета који садрже информације о вредновању предиспитних обавеза што јасно указује на обавезу студената да присуствују и активно учествују у настави.

Према Члану 5. Правилника о студијама и студирању ([Прилог 8.2.1](#)) Факултет је дужан да благовремено упознаје студенте са правима и обавезама у току школске године везаним за организацију наставе и испита, стога се студенти упознају са правима и обавезама на почетку школске године. Чланом 7. истог правилника се јасно истиче да је студент дужан да уредно похађа предавања, вежбе и друге облике наставе, што се потврђује потписом предметног наставника без ког студент не може да овери семестар (Члан 17).

8.5. Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура

Током студија на Шумарском факултету Универзитета у Београду сходно Закону о високом образовању (Члан 89.), Статуту Шумарског факултета (Члан 73.) и Правилнику о студијама и студирању (Члан 47.) студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Општим актом високошколске установе (Правилник о студијама и студирању) ближе су уређени начини полагања испита и оцењивање на испиту:

„Успех студента на испиту изражава се оценом 5 (пет) до 10 (десет). Најнижа прелазна оцена је 6 (шест).

Оцена на испиту се формира збиром броја поена остварених у свим облицима наставних обавеза.

Позитивна оцена се, по правилу, стиче уколико су све наставне обавезе оцењене позитивно.

Број поена за поједине облике учешћа у предиспитним обавезама, на предлог предметног наставника, утврђује одговарајуће Веће катедре.

Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом предметни наставник утврђује сразмеру поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту.

Предиспитним обавезама студент може стећи најмање 30, а највише 70 поена.

Након испуњавања свих предиспитних и испитних обавеза предметни наставник оцењује студента према скали утврђеној Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (Гласник Универзитета у Београду, број: 136/07) и то:

до 50 поена – оцена 5 (није положио)
од 51 до 60 поена – оцена 6 (довољан)
од 61 до 70 поена – оцена 7 (добар)
од 71 до 80 поена – оцена 8 (врло добар)
од 81 до 90 поена – оцена 9 (одличан)
од 91 до 100 поена – оцена 10 (одличан-изузетан).”

Оцену даје наставник, односно испитна комисија.

Оцена се уписује у индекс, записник о полагању испита и матичну књигу студената.

Оцена 5 – није положио, се не уписује у индекс и матичну књигу студената. Наставник оцењује студента и уписује завршну оцену, непосредно по обављеном испиту, у присуству студента који је испит полагао и студената који су испиту присуствовали. Пре уписивања, наставник је дужан да студенту саопшти оцену.

При утврђивању коначне оцене на испиту узима се у обзир и резултат студента постигнут испуњавањем предиспитних обавеза.“

Сви наставници Факултета поштују и примењују наведене одредбе о полагању и оцењивању испита, који се, осим на web страни Факултета налазе и у Одељењу за наставу и студентска питања.

Према извештајима Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе из школске 2012-13. године по одсесима, извршена је анализа прикупљених образаца А. Установљено је следеће:

- На **Одеску за Шумарство** констатовано је да просечан број поена остварен у предиспитним обавезама за све предмете износи 37,7; а просечан број поена остварених на завршном испиту је 36,7. Просечан број укупно остварених поена износи **74,4**, односно просечна оцена је 8 (осам). На **Одсеку за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** просечан број поена остварен у предиспитним наставним обавезама износи 49,4, а на завршном испиту 25,9. Просечан број укупно остварених поена износи **75,3**, односно просечна оцена је 8 (осам). Просечан број остварених поена на предиспитним активностима на **Одсеку за Пејзажну архитектуру и хортикултуру** износи 41,1, а на завршном испиту 33,7. Просечно укупно остварен број поена на предиспитним и испитним обавезама износи **78,7**, односно просечна оцена је 8 (осам). На **Одсеку за Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса** просечан број поена за предиспитне обавезе износи 48,9, а за завршни испит 51,1. Просечно укупно остварен број поена на предиспитним и испитним обавезама на студијском програму **Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса** износи **76,7**, односно просечна оцена је 8 (осам).
- Учешће броја поена у предиспитним обавезама који се добијају на активности које подразумевају примену знања (израда семинарских радова, елабората, пројеката и сл.) се може оценити као задовољавајуће. Просечан број поена на активностима, које директно указују на оцену примене знања за предмете студијског програма **Шумарство**, износи **13,2**. Просечан број могућих поена на активностима овог типа на Одсеку за **Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** износи **26,4**. На Одсеку за **Пејзажну архитектуру и хортикултуру** просечан број могућих поена на активностима које указују на оцену примене знања је **35,7**. Код **Еколошког инжењеринга** просечно остварен број поена код оцено способности студената да примене знање је **31**.
- Просечан проценат остварених поена у предиспитним обавезама на **Одсеку за Шумарство** износи **82,0%** и спада у категорију одличан (80,1-90%).
- На **Одсеку за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** просечан проценат остварених поена у предиспитним обавезама износи **78,3%** и спада у сам врх категорије врло добар (60,1-80%).
- Просечан проценат остварен на предиспитним обавезама и по годинама студија на студијском програму **Пејзажна архитектура и хортикултура** у целини је прилично уједначен (74,2 на другој години до 78,3 на трећој години, односно **76,0** за цео студијски програм) и спада у сам врх категорије врло добар (60,1-80,0).
- На **Одсеку за Еколошки инжењеринг** просечан проценат поена остварених на предиспитним обавезама је 75 и спада у категорију врло добар. Минимална просечна вредност овог параметра је на првој години (68,1), а максимална је на другој години (87,6).

За школску 2013-14. годину је констатовано да постоји одређени број наставника (предмета) за које образац А није достављен. Зато је препоручено Председавајућима Већа одсека да се са дотичним наставницима обави разговор. На основу извештаја се може сумирати следеће:

- код већине предмета број поена на предиспитним обавезама износи 30-70 што одговара прописаним стандардима и акредитационим документима;
- на Одсеку за **Шумарство** просечан број поена на предиспитним обавезама, од максималног могућег, износи 48,8. Укупан просечан број поена на предиспитним обавезама је износио 37,7, док је просечан број поена на завршном испиту био 35,15. Просечан број укупно остварених поена је 72,7, док је просечна оцена износила 7,63;
- студијски програм за **Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** је имао просечни максимални број поена на предиспитним обавезама 62,6. Укупан просечан број поена на предиспитним обавезама је износио 47,8, док је просечан број поена на завршном испиту био 27,6. Просечан број укупно остварених поена је 75,4;
- просечан број поена на предиспитним обавезама на Одсеку за **Пејзажну архитектуру и хортикултуру** на основу извештаја је износио 46,0. У исто време просечан број остварених поена на завршном испиту је био 35,09, тако да је просечан број остварених поена 81,09, а просечна оцена 9;
- на Одсеку за **Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса** просечан број поена на предиспитним обавезама, од максималног могућег, је износио 51,65, док су просечни поени са предиспитних обавеза и завршног испита били 51,6 и 48,35, респективно.

Приликом обраде достављених образаца А, установљен је велики број грешака насталих приликом њиховог попуњавања, те се даје препорука за њихово пажљивије коришћење.

Приликом анализе броја остварених поена студената на **активностима везаним за примену знања** дошло се до следећих закључака:

- просечан број могућих поена које студент на основу ових активности може стећи на Одсеку за **Шумарство** је износио 26,45 поена, што представља 54,0% од укупног броја поена на предиспитним обавезама, са просечно остварених 25,46 поена;
- просечан број могућих поена које студент на основу ових активности може стећи на Одсеку за **Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** је износио 23,9 поена, што представља 54,0% од укупног броја поена на предиспитним обавезама. Просечан број остварених поена је био 20,1, односно 84% од могућег броја;
- просечан број могућих поена које студент на основу ових активности може стећи на Одсеку за **Пејзажну архитектуру и хортикултуру** износи 32,11. Број остварених поена на овом виду активности се кретао између 23,95 и 36,36;
- просечан број могућих поена које студент на основу ових активности може стећи на Одсеку за **Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса** износи 26,6.

Просечан проценат поена остварених на предиспитним обавезама по одсецима изгледао је овако:

- **Шумарство** – 76,22;
- **Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** – 76,1;
- **Пејзажна архитектура и хортикултура** – 78,56;
- **Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса** – 76,82.

Просечан проценат поена остварених на завршном испиту по одсецима:

- **Шумарство** – 67,9;
- **Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** – 72,4;
- **Пејзажна архитектура и хортикултура** – 74,99;
- **Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса** – 70,4.

Извештај Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе за школску 2014-15. годину на основу попуњених и обрађених образаца А констатује да одређени број наставника није достављена потребна документација (највећи број на Одсецима за Шумарство и Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса). Број поена који се остварује на предиспитним и испитним наставним обавезама:

- просечан број могућих поена на предиспитним и испитним обавезама за све предмете:

Шумарство: предиспитне обавезе 46,76, са просечно остварених 37,23 поена и још 35,15 на завршном испиту. Укупан број остварених поена у просеку је износио **72,38**, тј. просечна оцена 8.

Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета: предиспитне обавезе 60,9 и завршни испит 39,1. Просечно остварени поени: на предиспитним обавезама 45,4 и на завршном испиту 27,9. Просечан број укупно остварених поена је износио **73,3**, односно просечна оцена је 8 (осам).

Пејзажна архитектура и хортикултура: предиспитне обавезе 58,1 и завршни испит 41,8. Просечно остварени поени: на предиспитним обавезама 44,7 и на завршном испиту 33,68. Просечан број укупно остварених поена је износио **78,45** са просечном оценом 8 (осам).

Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса: просечан број могућих поена на предиспитним обавезама 51,65, док завршни испит просечно могуће носи 48,35. Остварен број поена за предиспитне обавезе износи 44,1 а на завршном испиту 33,45. Просечан број укупно остварених поена је **77,4** са просечном оценом 8 (осам).

Приликом анализе прикупљених образаца је установљен одређени број грешака и нелогичности. Такође су установљена одступања од односа поена на предиспитним обавезама и завршном испиту код одређеног броја предмета. Сходно овом усвојене су одговарајуће препоруке у циљу отклањања поменутих неправилности.

Што се тиче дела предиспитних обавеза које се односе на примену знања студената Комисија је дошла до следећих закључака:

Шумарство: Укупан просечан могући број поена 21,33. Ово представља 45,6% просечно могућих поена на предиспитним обавезама. Просечан остварени број поена на овом виду оцењивања је износио 27,34.

Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета:

Укупан просечан могући број поена 24,5. Ово представља 40% просечно могућих поена на предиспитним обавезама. Просечан остварени број поена на овом виду оцењивања је износио 19,6, што представља 80% од просечно могућег броја поена за овај тип активности.

Пејзажна архитектура и хортикултура: Укупан просечан могући број поена 32,4. Ово представља 41% просечно могућих поена на предиспитним обавезама.

Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса: Просечан остварени број поена на овом виду оцењивања је износио 31,2.

Просечан процената поена остварених на предиспитним обавезама у извештају Комисије за праћење и унапређење квалитета по одсесима је изгледао овако:

Шумарство – 77,7;

Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета – 75,1;

Пејзажна архитектура и хортикултура – 78,56;

Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса – 80,13.

Просечан проценат поена остварених на завршном испиту за 2014.-15. годину по одсесима:

Шумарство – 70,24%;

Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета – 69,2%;

Пејзажна архитектура и хортикултура – 74,62%;

Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса – 72,38%.

Извештај Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе за школску 2015-16. годину на основу попуњених и обрађених образаца А констатује да није достављена неопходна документација за известан број предмета (највише на Одсесима за Шумарство и Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса).

У Извештају, Комисија доноси број поена који се остварује на предиспитним и испитним наставним обавезама:

- просечан број могућих поена на предиспитним и испитним обавезама за све предмете:

Шумарство: предиспитне обавезе 47,3, и на испиту 53,7; просечно је остварено 36,1 поен и 38,0 поена на завршном испиту. Укупан број остварених поена у просеку је износио **74,8**, односно просечна оцена је 8 (осам).

Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета: предиспитне обавезе 63,5 и завршни испит 36,5. Просечно остварени поени: на предиспитним обавезама 46,0 и на завршном испиту 26,0. Просечан број укупно остварених поена је износио **72,0**, односно просечна оцена је 8 (осам).

Пејзажна архитектура и хортикултура: предиспитне обавезе 58,1 и завршни испит 41,8. Просечно остварени поени: на предиспитним обавезама 44,7 и на завршном испиту 33,68. Просечан број укупно остварених поена је износио **76,71** поен, што је просечна оцена 8 (осам).

Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса: просечан број могућих поена на предиспитним обавезама 52,42, док завршни испит просечно могуће носи 47,58. Остварен број поена за предиспитне обавезе износи 39,19, а на завршном испиту 34,4. Просечан број укупно остварених поена је **71,7**, са просечном оценом 8 (осам).

Имајући у виду просечно остварен број поена на предметима студијских програма у школској 2015/16. години, Комисија је констатовала да су захтеви на предметима студијских програма све уједначенији, али сматра да и даље има места корективним мерама за предмете чији просечно остварен збир поена значајно одступа од средње вредности.

Што се тиче дела предиспитних обавеза које се односе на примену знања студената Комисија је дошла до следећих закључака:

Шумарство: Укупан просечан могући број поена 26,5. Ово представља 73,4% просечно могућих поена на предиспитним обавезама. Просечан остварени број поена на овом виду оцењивања није забележен.

Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета: Укупан просечан могући број поена 33,4. Ово представља 53% просечно могућих поена на предиспитним обавезама. Просечан остварени број поена на овом виду оцењивања је износио 24,7, што представља 74% од просечно могућег броја поена за овај тип активности.

Пејзажна архитектура и хортикултура: Укупан просечан број поена је 38,08. Ово представља 49,64% просечно могућих поена на предиспитним обавезама.

Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса: Просечан остварени број поена на овом виду оцењивања је износио 26,5.

Просечан проценат поена остварених на предиспитним обавезама у Извештају Комисије за праћење и унапређење квалитета по одсецима је:

Шумарство – 77,3%;

Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета – 73%;

Пејзажна архитектура и хортикултура – 76,76%;

Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса – 53,65%.

Просечан проценат поена остварених на завршном испиту за 2015-16. годину, за сваки од одсека је:

Шумарство – 71,8%;

Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета – 69,6%;

Пејзажна архитектура и хортикултура – 74,43%;

Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса – 43,01%.

Поводом ових резултата, Комисија је препоручила да се сви наставници и сарадници упознају са местом свог предмета у односу на анализирани параметар, и да размотре могућности побољшања резултата.

Усвојено дана: усвојено одлукама Наставно-научног већа од 28.01.2013., 29.04.2015. 30.03.2016. и 26.04.2017. са коресподентним бројевима: 01-712/1, 01-32681/1, 01-2/42 и 01-2/40.

Комисија је анализирала и остале параметре Анкете о вредновању педагошког рада наставника и сарадника (Обрасци 1а, 1б, 2а и 2б, [Прилог 8.4](#)). Општи утисак, из студентских Анкета за оцену педагошког рада наставника и сарадника, за јесење семестре школских 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016. године је врло добар у свим посматраним годинама, као и одличан: сарадници 2015-16. Оцене су у категорији одличан за питање Да ли се настава редовно одржава: предавања/вежбе. Утврђено је да су укупне просечне оцене на нивоу факултета на питања: Разумљивост и начин излагања материје (наставници и сарадници), Усаглашеност плана предавања и обима материје (наставници), Предавања помажу да лакше савлада материју, Обим и квалитет препоручене литературе (наставници), Наставник даје корисне информације за будући рад студената, Наставник одговара на питања и води рачуна о коментарима, Вежбе помажу да лакше савлада материју, Сарадник даје корисне информације за будући рад студената и Сарадник одговара на питања и води рачуна о коментарима у категорији врло добар, односно одличан.

У извештају за 2012-13. се уочава следеће:

- Највиша оцена је дата на **Одсеку за Пејзажну архитектуру и хортикултуру** за питање бр.2: **Вежбе се изводе према званичном распореду?** -износи **4,67** и такође је забележена слична оцена за питање бр.1: Предавања се изводе према званичном распореду? - 4,62. Најнижа оцена евидентирана је код питања бр. 7. **Информисање студената?**- на Одсеку за Шумарство и она износи - **2,87**.

Анализом резултата анкете из школске 2013-14. године се може закључити да:

- Све оцене се налазе у категорији врло добар до одличан. Највиша оцена је на **Одсеку за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета**, питање бр.2- Вежбе се изводе према званичном распореду – 4,87. Најнижа оцена је евидентирана на питању бр. 5 . – наставници и сарадници подстичу на активност – на **Одсеку за Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса**, и она износи 4,2.

У школској 2014-15. години студентска анкета је показала да:

- Све оцене се налазе у категорији врло добар до одличан. Највиша оцена је на **Одсеку за Пејзажну архитектуру и хортикултуру**, питање бр.2- Вежбе се изводе према званичном распореду – 4,95. Најнижа оцена је евидентирана на питању бр. 5 . – наставници и сарадници подстичу на активност – на **Одсеку за Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса**, и она износи 4,05. Највећи број највиших оцена је дато наставницима и сарадницима на **Одсеку за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** (6 од укупно 11 питања).

У школској 2015-16. години студентска анкета показује следеће:

- Све оцене се налазе у категоријама врло добар до изузетан. Највиша оцена је на **Одсеку за Шумарство**, као и на **Одсеку за Пејзажну архитектуру и хортикултуру**, питање - Да ли се настава редовно одржавала: вежбе – 4,98. Најнижа оцена је евидентирана на питању. – подстицање на активност (сарадници) – на **Одсеку за Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса**, и она износи 3,48. Највећу укупну просечну оцenu код студената: I године има **Одсек за Пејзажну архитектуру и хортикултуру** (наставници и сарадници); II године има **Одсек за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** (наставници и сарадници); III године има **Одсек за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** (наставници) и **Одсек за Пејзажну архитектуру и хортикултуру** (сарадници); IV године **Одсек за Шумарство** (наставници) и **Одсек за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета** (сарадници). ([Прилог 8.18](#))

Усвојено дана: усвојено одлукама Наставно-научног већа од 28.01.2013, 29.04.2015, 30.03.2016, са коресподентним бројевима: 01-712/1, 01-32681/1, 01-2/42.

Анализа података у годинама 2013-14, 2014-15 и 2015-16, односно студентских одговора на питања: Да ли се настава редовно одржава (предавања и консултације); Разумљивост и начин излагања материје (наставници и сарадници), Усаглашеност плана предавања и обима материје (наставници), Подстицање студената на активност, критичко размишљање и креативност (наставници и сарадници), Предавања помажу да лакше савлада материју (наставници), Вежбе помажу да лакше савлада материју (сарадници), Обим и квалитет препоручене литературе (наставници), Наставник даје корисне информације за будући рад студената, Наставник одговара на питања и води рачуна о коментарима, Професионалност и етичност у комуникацији са студентима (наставници и сарадници); Сарадник даје корисне информације за будући рад студената, Сарадник одговара на питања и води рачуна о коментарима; Објективност и непристрасност у оцени знања студената (наставници и сарадници), показују да је на нивоу Факултета, просечна оцена за све три године врло добра (наставници), односно одлична (сарадници). Највише просечне оцене су додељене за редовност извођења наставе и вежби, а најмања за разумљивост предавања и подстицање на активност, критичко размишљање и креативност. Просечна оцена по годинама је у благом порасту, и када су у питању наставници, и сарадници. ([Прилог 5.9](#)).

8.6. Факултет као високошколска установа систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање

Анализа, оцена и унапређење метода и критеријума оцењивања на Шумарском факултету Универзитета у Београду, по предметима, у сегментима: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање, спроводи се на основу:

1. Извештаја наставника о методама оцењивања, критеријумима оцењивања и односу поена остварених у предиспитним обавезама и на завршном испиту, за сваки предмет студијског програма, који наставници достављају Комисији за праћење и унапређење квалитета, на Обрасцу А, на почетку семестра за претходни семестар;
2. Путем Анкета за оцену педагошког рада наставника и сарадника ([Прилог 8.3](#))
3. Путем Анкета дипломираних студената ([Прилог 8.11](#)) и
4. Кутије за студентске предлоге, сугестије и примедбе која је постављена у холу Факултета. На крају семестра Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе преузима дописе из кутије, саставља регистар и доставља их ресорном председнику Већа одсека на разматрање.

На основу наведених параметара, као основних елемената провере и преиспитивања, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе систематично:

- врши упоређивање извештаја из претходног/их семестара за сваки предмет посебно и
- анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно:
 - да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету,
 - да ли се прати и оцењује рад студента током наставе,
 - какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и
 - да ли се оцењује способност студената да примене знање.

Извештај се доставља на разматрање ресорном Већу одсека, а затим се анализа обавља на Наставно-научном већу.

Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе је анализирала резултате Анкете студената у погледу неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања (питања: професионалности и етичности наставника у комуникацији са студентима, објективности и непристрасности у оцени знања студената и подстицање на активност) који указују на то да ли је однос наставника према студентима професионалан и коректан и да ли по мишљењу студената има одступања од договорених метода и критеријума оцењивања, као и да ли наставници и сарадници подстичу студенте на активност. Извештај о резултатима анкете, на постављена питања, чланови Комисије су доставили за сваки студијски програм ресорним Већима одсека. На априлским седницама Већа одсека су разматрала Извештаје и доставила закључке продекану за наставу (координатору Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе).

8.7. Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма

Приликом усвајања наставног плана и програма, за сваки предмет се дефинише број ЕСПБ који даје увид у време и ангажовање (оптерећење) студента које је неопходно за постизање исхода учења. Према Статуту и Правилима студирања Универзитета у Београду, 60 ЕСПБ бодова које студент може да освоји у једној школској години, одговарају просечном укупном ангажовању студента у току четрдесеточасовне радне недеље, током школске године. Вредност једног ЕСПБ бода у радном времену, сходно томе, износи око 30 сати. Према одређеном оптерећењу студената, садржају и обиму програма на Шумарском факултету Универзитета у Београду примењују се следеће методе оцењивања: Писани радови, есеји (Испитивање путем есеја, „Отворена књига“ и Задатак за рад код куће); Објективно тестирање (Више понуђених одговора и Понуђени исходи); Процена успешности (Практикум, Семинар, презентација; Постер презентација, Испитивање, Критични догађаји, Пројекат, Дневник, Студије случаја и Портфолио) и Брза провера (Појмовне мапе, Венови дијаграми, Блиц тест, Кратки одговори, Писмо пријатељу и Тест са недостајућим речима).

Такође, методе оцењивања и израђена испитна питања морају да буду усклађени са дефинисаним исходима учења на датом предмету кроз који се вреднује и оцењује степен усвојеног знања што је дефинисано Планом рада предмета. Остали критеријуми за израду питања су: усклађеност са обимом пређеног градива; јасна формулација; дефинисање питања у складу са скалом која је усаглашена са критеријумима оцењивања; конципирање питања тако да време предвиђено за израду испита, колоквијума или теста студенту буде довољно за израду.

8.8. Факултет обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту)

О професионалном односу наставник или сарадник/студент и имиџу самог Факултета брину сви наставници и сарадници, а посебно Управа Факултета. У циљу провере објективности, етичности и коректног односа према студентима на Шумарском факултету се реализују анонимне Анкете ([Прилог 8.3.](#) и [Прилог 8.4.](#)) које се спроводе на свим облицима наставе и након дипломирања. Све наведене анкете имају за циљ да обезбеде коректно и професионално понашање наставника током наставе и оцењивања студената.

Анализу спроведених анкета обавља Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе која је утврдила следећу скалу за опис оцена из анкета:

4,91-5,0 - изузетан

4,51-4,90 - одличан

3,51-4,50 - врло добар

2,51-3,50 - добар

2,01-2,50 - довољан

2,0 (и ниже) - не задовољава

и Искезе који указују на то шта наставник или сарадник мора да покаже како би постигао више оцено на постављена питања о професионалности и етичности у комуникацији са студентима и објективности и непристрасности у оцени знања студената.

Критеријуми за оцењивање професионалности и етичности у комуникацији са студентима					
изузетан	одличан	врло добар	добар	довољан	не задовољава
Наставници и сарадници су у комуникацији са студентима изузетно професионални и коректно се односе према студентима	Наставници и сарадници су у комуникацији са студентима професионални и коректно се односе према студентима	Наставници и сарадници су у комуникацији са студентима углавном професионални и коректно се односе према студентима	Наставници и сарадници у комуникацији са студентима имају пропусте приликом поштовања кода професионалности и етичности	Наставници и сарадници у комуникацији са студентима имају велике пропусте приликом поштовања кода професионалности и етичности	Наставници и сарадници у комуникацији са студентима не поштују код професионалности и етичности

Критеријуми за оцењивање објективности и непристрасности у оцени знања студената					
изузетан	одличан	врло добар	добар	довољан	не задовољава
Наставници и сарадници изузетно објективно и непристрасно оцењују знање студената	Наставници и сарадници објективно и непристрасно оцењују знање студената	Наставници и сарадници углавном објективно и непристрасно оцењују знање студената	Наставници и сарадници одступају од објективног и непристрасног оцењивања знања студената	Наставници и сарадници значајно одступају од објективног и непристрасног оцењивања знања студената	Наставници и сарадници нису објективни и непристрасни у оцени знања студената

На основу свих процедура и поступака, као и дописа председника Већа одсека, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе потврђује, изузев у врло ретким појединачним случајевима, поштовање усвојених процедура оцењивања на Шумарском факултету Универзитета у Београду.

Ипак, у циљу поправљања квалитета наставног процеса, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе препоручује:

- организовање додатне едукације наставног особља,
- обавезивање и контролу уписивања оцено 5 (пет) у Записнике са испита,
- промоцију студијских програма у школама у којима је традиционално велики број одличних ученика у циљу повећања квалитета студената који уписују студијске програме и
- стандардизовање оцењивања студената тј. постављање минималних стандарда који одређују: облике рада студената који се оцењују, начин оцењивања различитих облика рада студената, релативни однос оцена различитих облика рада студената у укупној оцени на предмету, листу тема за семинарске радове, обим и структуру семинарских радова, као и број семинарских радова по студенту и по предмету.

Већа одсека су се сагласила са мишљењем Комисије да је ово прва анализа на основу које се не могу препоручити адекватне корективне мере (корекције у оптерећењу, исходу учења, наставним методама и др.). Неопходно је пратити

неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високе или ниске оцене, неравномеран распоред оцена) и ниске пролазности на предметима у дужем периоду. Такође, када се анализира параметар просечна остварена оцена, врло је важно навести број студената који су положили испит.

8.9. Факултет систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду

На почетку семестра за испитне рокове из претходног семестра Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе анализира пролазност студената на свим предметима акредитованих студијских програма и по годинама студија ([Прилог 8.18](#)). Евидентирају се број пријављених кандидата, број изашлих на испит, број студената који су положили испит, просечна пролазност на предметима 1. године (%), просечна пролазност на предметима 2. године (%), просечна пролазност на предметима 3. године (%), просечна пролазност на предметима 4. године (%), предмети на којима је ниска пролазност 0-20 (%), просечна пролазност на студијском програму (%), просечна оцена на предметима 1. године, просечна оцена на предметима 2. године, просечна оцена на предметима 3. године, просечна оцена на предметима 4. године, просечна оцена на студијском програму (%), предмети на којима је ниска просечна оцена 6-7 и предмети на којима је висока просечна оцена 9-10.

Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе спроводи поступак праћења и оцене квалитета наставног процеса у складу са законским оквирима и акредитационим нормативима области високошколског образовања. Извештај са детаљном анализом и предлогом корективних мера Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе доставља Већима одсека, а затим се свеобухватна анализа износи на седници Наставно-научног већа. Рад Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе регулисан је посебним правилником ([Прилог 3.8](#)).

У случају одступања у оцењивању, неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) и ниске пролазности, у дужем периоду, председник већа одсека уз сарадњу продекана за наставу и одговарајуће катедре, предузима мере за утврђивање разлога насталих разлика и примењују се корективне мере (корекције у оптерећењу, исходу учења, наставним методама и др.).

8.10. Факултет као високошколска установа систематично прати и проверава пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању

Поред описане анализе у претходном захтеву на крају школске године прати се кумулативна анализа успешности свих испитних рокова, за све предмете и акредитоване студијске програме. О пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузимању корективних мера у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе подноси Извештај Наставно-научном већу Факултета. Продекан за наставу упозорава уколико на појединим предметима дође до сувише мале или велике пролазности и предлаже мере за превазилажење евидентираних проблема.

Извештаји могу бити редовни или ванредни у зависности од предмета и обима анализе односно циља анализе. Подаци који се приказују су: Оцене студената по предметима; Оцене студената по годинама; Оцене студената по студијским програмима; Оцене студената по групама предмета; Степен пролазности; Просечно време трајања студирања и сл. ([Прилог 8.18](#)).

8.11. Факултет као високошколска установа омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом

Сходно Закону о високом образовању, на Шумарском факултету студенти учествују у одлучивању које се реализује у следећим облицима:

- Активна сарадња студента продекана и председника Студентског парламента са Управом Факултета;
- Учешће студентских представника на свим седницама Наставно-научног већа и активно учешће и дискусија када су на дневном реду: Питања из наставе ([Прилог 5.7.](#));
- Рад представника студената у Савету Факултета ([Прилог 10.4](#)) и
- Рад Студентског парламента је регулисан Пословником о раду Парламента, а обавештења о овом виду студентског организовања могуће је пронаћи и на факултетском сајту: <http://www.sfb.bg.ac.rs/studenti/parlament/>

На Шумарском факултету је основан Студентски парламент у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета. Студентски парламент је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету. Студенти, на овај начин, имају своје представнике у свим органима Факултета који доносе битне одлуке за живот и начин студирања студената на Факултету. Органи Факултета у којима учествују представници Студентског парламента су: Савет Факултета, Наставно-научно веће, Већа одсека, различите комисије итд. Студентски парламент бирају студенти са свих студијских програма који се реализују на Факултету, први пут уписани у школску годину у којој се врши избор. Представници за Студентски парламент се бирају непосредно, тајним гласањем. Избори су одржани први пут 10. 04. 2007. године. Студентски парламент чини 21 члан, који су бирани међу студентима са свих студијских програма и година. Члан Студентског парламента је и студент продекан који има највећу улогу у комуникацији између студената и Управе Факултета. У оквиру својих активности студентски парламент сарађује са другим факултетима, вишим школама, студентским домовима, као и са свим самосталним студентским организацијама. Студентски парламент остварује сарадњу са стручним и научним организацијама у циљу што успешнијег остваривања постављених циљева и задатака: ефикаснији и квалитетнији образовни и научни систем, побољшање студирања, побољшање стандарда студената, бољу међуфакултетску сарадњу и др.

Шумарски факултет, такође, омогућава студентима да буду активни учесници у образовно-научном и научно-истраживачком раду на Факултету, у складу са законом. Студенти Факултета своја права и интересе остварују преко рада Студентског парламента и њихових представника у органима Факултета.

У сарадњи Шумарског факултета са Центром за развој каријере Универзитета у Београду обезбеђена је подршка студентима и дипломцима у развоју знања и вештина које ће им бити од значаја при запошљавању или наставку образовања, а повећан је процента студената и дипломаца који су стекли релевантно радно искуство током студирања или убрзо након дипломирања.

На Факултету постоји више студентских организација чији је циљ да студентима обезбеде оквире за укључење у наставни процес, спортске активности, стручну праксу – домаћу и међународну и слично, од којих су активне следеће: Академски клуб младих истраживача, Планинарско друштво Оморика, Ловачка секција, Спортска секција, Новинарска секција, Бреза, Фото Кино клуб, Савез студената, Студентска унија и др.

Студенти Шумарског факултета су учествовали у активностима Покрета горана Србије, акцијама пошумљавања, уређења простора и реализацији 35 еколошких кампова.

Значајно је и учешће студената на сајмовима и стручним манифестацијама на којима су добили бројна признања и награде од чега се посебно издвајају:

НАГРАДА 35. САЛОНА АРХИТЕКТУРЕ у Категорији ЕКСПЕРИМЕНТ, Музеј примењене уметности, Београд

МИКСЕР НАГРАДА ЗА НАЈБОЉИ ДИЗАЈН, Миксер фестивал, Београд

ГОДИШЊА НАГРАДА ЗА НАЈБОЉИ ДИЗАЈН, Привредна комора Београда

ПОСЕБНА НАГРАДА ЗА КОНСТАНТАН РАД НА ИНОВАТИВНОМ ДИЗАЈНУ, Београдски сајам намештаја

ГЛАВНА НАГРАДА НА III МЕЂУНАРОДНОМ ВРТНОМ ФЕСТИВАЛУ У АЉАРИСУ (III Allariz International Garden Festival) у Шпанији на тему „Галиција земља воде” (Galicia, the Country of Water). Стојичић, Ђ. & Станојевић, М. (2012): „Врт на ивици света” (Garden at the Edge of the World)

Најбољи дипломски рад за 2011/12, Привредна комора града Београда, студент Мирјана Јовановић, ментор др Јелена Томићевић-Дубљанин

Најбољи дипломски рад за 2010/11, Привредна комора града Београда, студент Нада Јацић, ментор др Јелена Томићевић-Дубљанин.

Европски млади инжењер урбаног шумарства за 2012. годину, дипл. инж. Ивана Гудурић, ментор др Јелена Томићевић-Дубљанин.

Награде и признања студената и наставника и сарадника Универзитета у Београду – Шумарског факултета, налазе се у [Прилогу 6.1.](#)

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

SWOT АНАЛИЗА О ПРЕДНОСТИ О СЛАБОСТИ О МОГУЋНОСТИ О ОПАСНОСТИ	ПРЕДНОСТИ ☐ Обезбеђивање релевантних информација и података који су повезани са студијским групама, потенцијалним и уписаним студентима / +++ ☐ Вредновање резултата постигнутих у претходном школовању и резултата постигнутих на пријемном испиту / +++ ☐ Упознавање студената са обавезом праћења наставе, на време/ +++ ☐ Објективно оцењивање студената помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура/ +++ ☐ Систематично праћење и проверавање оцено студената по предметима и предузимање одговарајућих корективних мера / +++ ☐ Квалитетан и ефикасан рад Студентског парламента, као посебног вида (институције) студентског организовања / ++ ☐ Учешће студената у раду органа управљања и стручних органа факултета, загарантовано Статутом факултета / +++	СЛАБОСТИ ☐ Не постоји стални контакт са студентима по завршетку студија / + ☐ Не постоји засебан акт којим је дефинисана и загарантована једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање), као и могућност студирања за студенте са посебним потребама (тренутно, ова права студената регулисана су Законом и општим актима факултета)/ +
МОГУЋНОСТИ ☐ Интензивније активности на пољу планирања и развоја каријере студената / ++ ☐ Повећање процентуалног учешћа студената у раду стручних органа и органа управљања факултета / ++ ☐ Унапређење међусобног односа наставног особља и студената кроз програме едукације о вештини комуникације, у циљу побољшања квалитета целокупног наставног процеса и квалитетнијег учешћа студената у одлучивању / +	Стратегија проширења ☐ Именовати менторе из редова наставника или сарадника факултета за студенте прве године на свим студијским програмима основних студија, ☐ Упутити аргументован захтев Министарству за просвету и науку о потреби процентуално већег учешћа студената у раду стручних тела факултета ☐ Спроводити едукације наставног особља и студената о вештини комуникације	Стратегија побољшања ☐ Успоставити вид сталне комуникације са бившим студентима и усвајати њихова рационална мишљења и ставове у циљу квалитетнијег рада факултета на пољу планирања и развоја каријере студената. ☐ У склопу постојећих мера за побољшање међусобног односа студената и наставног особља, кроз едукативне кампање развијати принципе уважавања различитости студената по свим основама

ОПАСНОСТИ ☐ Смањење квалитета извођења наставе и непотпуна објективност и принципијелност наставног особља у оцењивању студената услед лошије међусобне комуникације / + ☐ Недовољна заинтересованост и/или необјективност студената везана за учешће у поступцима унапређења квалитета целокупног наставног процеса / ++ ☐ Могућност дискриминације (неуважавања) природних разлика међу студентима од стране наставног особља и обрнуто / +	Стратегија употребе ☐ На основу анализе квалитета извођења наставе и свих аспеката начина оцењивања студената, односно анализе ефеката учешћа студената у раду стручних тела и органа управљања факултета, спроводити перманентну едукацију и наставног особља и студената код којих су идентификовани значајнији проблеми у међусобној комуникацији и начину рада.	Стратегија минимализације ☐ Отворити форум на веб страници факултета где би дипломци или бивши студенти могли да износе ставове, мишљења и предлоге везане за побољшање квалитета студената. ☐ Донети и усвојити посебан акт факултета који регулише једнакост и равноправност студената по свим основама, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.
---	---	---

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета (SO strategija)

- Успоставити активнију сарадњу са студентима који су завршили студије, и формирати Алумни удружење.
- Донети посебан акт факултета који регулише једнакост и равноправност студената по свим основама, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.
- Дефинисати План сарадње са Центром за развој каријере Универзитета у Београду у складу са очекивањима и потребама Факултета;
- Укључивање у ТЕМПУС пројекте: Careers, ISIS, CONGRAD (коришћење подршке европских фондова намењених високом образовању);
- Успостављање репозиторијума о успесима студената Шумарског факултета, у библиотеци Факултета, у циљу трајног чувања података о успесима студената;
- Приликом уписа акценат ставити на квалитет, а не на квантитет. Ова мера проистиче из повећаног броја заинтересованих студената за упис на Шумарски факултет, што дозвољава оштрију селекцију приликом уписа;
- Подржавати и финансирати уписну политику;
- Укључивање Студентског парламента у афирмацији квалитетних студената и промовисању студијских програма будућим студентима;
- Дефинисати слоган Факултета;
- Подржавање и финансирање идеја и пројеката студената који нису стриктно везани за наставни програм;
- Развити Програм стажирања студената 3 године у институцијама, које у својој надлежности имају послове који су у вези са темом завршног рада, са циљем да се студентима омогући истраживачки и рад у пракси;
- Стандардизовати оцењивање студената тј. поставити минималне стандарде који одређују: Облике рада студената који се оцењују, Начин оцењивања различитих облика рада студената и Релативни однос оцена различитих облика рада студената у укупној оцени на предмету;
- Стандардизовати семинарске и завршне радове студената тј. прописати листу тема

за семинарске и завршне радове, обим и структуру семинарских и завршних радова и број семинарских радова по студенту и по предмету;

- Стално подстицати креативност и иновативност студената;
- Унапредити интерно и екстерно комуницирање путем одржавања семинара вештине комуникације;

д) Показатељи и прилози за стандард 8

[Прилог 8.1 Правилник о процедури пријема студената \(Правилник о условима уписа и мерилима за рангирање кандидата за упис на мастер академске студије\)](#)

[Прилог 8.2.1 Правилник о оцењивању \(Правилник о студијама и студирању, члан 44. стр.7.\)](#)

[Прилог 8.2.2 Правилник о поступку израде и одбране завршног рада на основним академским студијама](#)

[Прилог 8.3 Анкете студената о процени услова и организације студијских програма](#)

[Прилог 8.4 Анкете студената о процени објективности оцењивања](#)

[Прилог 8.5 Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

[Прилог 8.6 Препоруке и упутства Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије за примену афирмативних мера при упису студената на Универзитета у Београду](#)

[Прилог 8.7 Препоруке и упутства Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије за примену афирмативних мера при упису студената на Универзитета у Београду](#)

[Прилог 8.8 Извештаји наставника о методама оцењивања, критеријумима оцењивања и односу поена остварених у предиспитним обавезама и на завршном испиту \(Образац А\)](#)

[Прилог 8.9 Извештај службе за наставу о оценама и пролазности студената \(Образац Б\)](#)

[Прилог 8.10 Статистички извештај анкете студената о процени наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби на нивоу факултета \(Образац 7\)](#)

[Прилог 8.11 Статистички извештај анкете дипломираних студената о процени квалитета наставног процеса, рада управљања и рада стручних служби на нивоу факултета \(Образац 4\)](#)

[Прилог 8.12 Коначне ранг листе кандидата за упис на основне академске студије на свим студијским програмима Шумарског факултета Универзитета у Београду](#)

[Прилог 8.13. Коначне ранг листе кандидата за упис на мастер студије на свим студијским програмима Шумарског факултета Универзитета у Београду](#)

[Прилог 8.14 Коначне ранг листе кандидата за упис на докторске студије на свим студијским програмима Шумарског факултета Универзитета у Београду](#)

[Прилог 8.15 Распоред наставе у I и II семестру основних академских студија школске 2015/16. године](#)

[Прилог 8.16 Распоред наставе за мастер и докторске студије у школској 2015/16години](#)

[Прилог 8.17 Интернет страница Факултета са условима уписа студената](#)

[Прилог 8.18 Извештаји Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе](#)

[Прилог 8.19 Промотивне активности](#)

Процена испуњености Стандарда 9:

**«КВАЛИТЕТ УЧБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И
ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА»**

а) Опис тренутне ситуације

Квалитет учбеника на Шумарском факултету Универзитета у Београду се обезбеђује спровођењем [Правилника о учбеницима](#), [Правилника о издавачкој делатности](#) и [Правилника о раду библиотеке Факултета](#). Високошколска установа има одговарајућу библиотеку снабдевену потребним учбеницима за извођење наставе и информационе ресурсе и сервисе које користи у циљу испуњења основних задатака. Библиотека је снабдевена литературом која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу и научноистраживачком и уметничком раду. **Библиотека располаже са најмање 1000 библиотечких јединица из области из које изводи наставни процес.**

Шумарски факултет Универзитета у Београду обезбеђује покривеност свих предмета одговарајућом учбеничком литературом, училима и помоћним наставним средствима. Учила и помоћна наставна средства морају бити расположиви на време и у броју довољном да се обезбеди нормално одвијање наставног процеса. Високошколска установа располаже информационом опремом, која је неопходна за студирање и научноистраживачки и уметнички рад. Високошколска установа обезбеђује најмање једну рачунарску учионицу са најмање 20 рачунара и са приступом интернету. Високошколска установа обезбеђује неопходну обуку наставника, сарадника и студената у циљу ефективног коришћења библиотеке и осталих информационих ресурса.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

- У саставу Факултета ради Библиотека; библиотечки фондови су састављени од стручне литературе, учбеника, скрипти, спортских правила, страних и домаћих часописа, и других материјала који су у функцији наставе која се изводи на Факултету. У односу на анализу тренутне ситуације приказане у Извештају о самовредновању из 2012. фонд библиотеке Шумарског факултета је увећан за 47 литерарних јединица учбеничког типа ([Табела 9.3](#)).

- Настава из већине предмета је покривена одговарајућим учбеницима и наставном литературом, који су унапред познати и објављени. Из појединих предмета праћење курса се омогућује коришћењем ауторизованих и рецензираних скрипти као формално прихваћеним литературним средством.

- У оквиру правне регулативе Шумарског факултета усвојен је и [Правилник о учбеницима](#), којим се утврђује следеће: концепција учбеника, планови учбеника, врсте учбеника и друге наставне литературе, стандарди квалитета учбеника (структура, стил, обим, графички изглед), праћење, оцењивање и издавање учбеника.

- Библиотека је информатички потпуно опремљена. У самој библиотеци се налазе 4 рачунарске јединице за библиотекарe, који преко њих путем COBISS.SR.OPAC софтвера врше ажурирање библиотечног фонда чинећи га доступним свим регистрованим корисницима KoBSON-а са својих 736000 литературних јединица. Такође, у оквиру саме библиотеке на располагању су још 5 рачунара за кориснике (студенте и наставнике).

- Библиотека располаже са фондом од 49 680 уџбеника и 24 658 часописа, који је комплетно дат у електронском испису преко COBISS-a.

- Библиотечки фондови се перманентно попуњавају и иновирају на основу предлога, дезидерата наставника и сарадника, студената, као и процене самог библиотекара шта треба набавити. Библиотечки фондови садрже скоро све неопходне уџбенике и материјале који су наставним плановима и програмима предвиђени као обавезна литература, а поред тога располажу и са бројним стручним публикацијама које се користе за израду семинарских, дипломских радова наших студената основних студија. Библиотека располаже и литературом неопходном за дипломке академске студије докторске студија. Наши студенти користе и услуге Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” у Београду као и Народне библиотеке Србије.

- У наредном периоду Факултет ће, поред перманентног попуњавања и иновирања садржаја библиотечких фондова, предузети мере и на унапређивању укупног рада и организације библиотеке у складу са библиотечким стандардима и другим правним нормама које регулишу ову област.

- Факултет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за рад у настави: информациони интернет центар Факултета је снабдевен са 16 рачунара који су прикључени на Интернет. Број запослених, још увек не одговара прописаном стандарду у односу на број студената. У библиотеци је запослен један библиотекар и његова стручна квалификација и образовни статус усклађени су са националним и европским стандардима за пружање оваквих врста услуга. У библиотеци ради и књижничар. У односу на прописани стандард за рад у библиотеци треба запослити још једног библиотекара са високом школском спремом, те ће, у том смислу бити предузете одговарајуће мере.

- Библиотека поседује стручно обрађене каталогe: ауторски/азбучни, стручни, предметни, каталог дипломских радова, магистарских и докторских дисертација. Од 2004. г. Библиотека је прешла на електронски каталог у систему COBISS, одн. приступила је ВБС-у, и све новоприспеле публикације се обрађују електронским путем. Библиотекар је обучен, односно има одговарајуће лиценце за обраду монографских публикација, библиографије истраживача и посећује курсеве који се одржавају у Народној библиотеци Србије и Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић” и своја знања преноси наставницима и студентима Факултета.

- Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се прати, оцењује и унапређује. Такође, студенти се систематски упознају са начином рада на библиотечким базама у библиотечкој читаоници и информатичкој учионици путем предавања библиотекара. Студенти су укључени у рад читаонице, организују дежурства, обучени су од стране библиотекара о електронском претраживању, тако да и они упознају остале читаоце са основним претраживањима у COBISS -у и сл.

- Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице смештене су одговарајућем делу зграде како би студентима, наставницима, сарадницима и свим осталим корисницима пружили адекватне услове за рад. Коришћење библиотеке и читаонице обезбеђен је свим корисницима. Радно време библиотеке је од 8.⁰⁰ до 20.⁰⁰ часова, те је у том времену омогућен приступ њеном комплетном књижном фонду.

- Рад Библиотеке у високошколским установама дефинише:

ПРАВИЛНИК О СТАНДАРДИМА И ПОСТУПКУ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

("Сл. гласник РС", бр. 106/2006)

Детаљна анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

9.1. Високошколска установа обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време

Шумарски факултет Универзитета у Београду у циљу благовременог и свеобухватног обезбеђења уџбеничке и друге литературе, а на основу члана 154. Статута Факултета, а у складу са Законом о издавању публикација ("Сл. гласник РС", бр. 37/91, 53/93, 67/93, 48/94, 135/2004 и 101/2005), на седници Научно-наставног већа одржаној 26.06.2008. године донело је [Правилник о издавачкој делатности Шумарског факултета](#), у даљем тексту Правилник. Члан 2. Правилника дефинише основне циљеве издавачке делатности као:

- обезбеђивање што квалитетније и јефтиније уџбеничке литературе за потребе извођења свих видова наставе на Факултету,
- омогућавање наставницима и сарадницима Факултета да издају дела уџбеничког карактера,
- подизање угледа Факултета презентацијом најновијих резултата научноистраживачке и стручне делатности наставника и сарадника а у виду монографских и серијских публикација,
- остваривање значајнијих прихода издавањем високотиражних издања за кориснике изван Факултета (инжењерски приручници и сл.),
- маркетиншке активности у вези популаризације студија на Факултету, уписа, организације наставе и научноистраживачке и стручне делатности, издавањем пригодних публикација,
- рационално пословање издавачке делатности уз строгу примену свих прописа из ове области,
- расподела прихода у складу са реализованом продајом и обезбеђеним учешћем у трошковима издавања.

Овим Правилником је такође дефинисано издавање помоћних уџбеника, скрипти, монографија и серијских публикација. Правилником је предвиђен обим (тираж) штампаних публикација, а у зависности од процењених потреба на период од 3 године. Правилник ближе одређује услове комисионе продаје других издавача за потребе савладавања градива на курсевима Шумарског факултета, а у случају да се сам Факултет није појавио као издавач или не постоји други начин да се дође до потребне литературе. Правилником је дефинисана обавезна процедура приликом издавања уџбеничке и друге литературе као и динамика одвијања поступка ради правовремености обезбеђења исте за потребе студената.

Саставни део наставног програма сваког предмета је литература, у првом реду одговарајући основни, односно помоћни уџбеник. Факултет је сходно Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских

програма („Сл. гласник РС”, бр. 106/2006) - Стандарду 10: Библиотека, уџбеници и информациона подршка, Правилнику о издавачкој делатности Универзитета у Београду Шумарског факултета ([Прилог 9.3](#)), Правилнику о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета ([Прилог 4.10](#)) и Стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета Факултета ([Прилог 2.1](#)) дефинисао стандарде квалитета за уџбенике. Наставни предмети који чине студијске програме за:

- а) Студије првог степена:
 - Основне академске студије;
- б) Студије другог степена:
 - Мастер академске студије и
 - Специјалистичке академске студије;
- в) Студије трећег степена:
 - Докторске академске студије,

су покривени уџбеничком литературом, која је дата у ширем и ужем обиму у Књигама предмета ([Табела 9.2](#)).

9.2. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати

Увидом у [Табелу 9.2](#), датај у прилогу стандарда 9, стиче се слика о недовољној покривености свих предмета одговарајућим уџбеницима. Ситуација је пренешена из протеклог периода и направљени су одређени помаци у овом правцу, али још увек постоји проблем. Преласком на нове критеријуме за избор наставника у звање усвојене одлуком Сената Универзитета, а према Закону о високом образовању („Службени лист РС”, број 76/05) и на основу члана 41. став 21. Статута Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду”, број 131/06), очекује се поступна стабилизација овог ученог проблема. Како показује и [Табела 9.2](#) у периоду 2012-16. објављено је нових 57 уџбеника и монографија чији су аутори наставници и сарадници Шумарског факултета у Београду.

У циљу провере поштовања Правилника, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе је анализирила резултате Анкете студената у погледу обима и квалитета препоручене литературе (Извештај Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе према Процедурама и корективним мерама у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања на Универзитету у Београду – Шумарском факултету – [Прилог 8.5](#)). На основу студентских Анкета за оцену педагошког рада наставника и сарадника, Комисија је утврдила да је оцена студената на сва три нивоа студија, на свим акредитованим студијским програмима, врло добра до одлична, односно да наставници препоручују адекватну литературу (табела исказа који указују на то шта наставник мора да покаже како би постигао вишу оцену).

Критеријуми за оцењивање обима и квалитета препоручене литературе					
изузетан	одличан	врло добар	добар	довољан	не задовољава
Наставници препоручују адекватну и квалитетну литературу	Наставници препоручују адекватну литературу	Наставници углавном препоручују адекватну литературу	Наставници имају пропусте приликом препоручивања адекватне литературе	Наставници имају велике пропусте приликом препоручивања адекватне литературе	Наставници не препоручују адекватну и квалитетну литературу

9.3. Високошколска установа доноси општи акт о уџбеницима. У складу са тим општим актом, установа систематично прати оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (питања, примери, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ); уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим.

- Шумарски факултет ја на седници Наставно-научног већа од 26.03.2008. године усвојио [Правилник о уџбеницима](#).
- Правилником су дефинисани типови уџбеника и наставне литературе на Шумарском факултету. Уџбеник се заснива на научно-стручним, дидактичко-методичким, педагошким, језичким, графичко-техничким и другим захтевима. Студијским програмом утврђује се општа концепција, научно-наставне основе и други захтеви које уџбеник треба да испуни.
- Дефинисан је план уџбеника Факултета, који садржи: врсту и број потребних уџбеника за остваривање студијског програма, општу концепцију уџбеника и посебну концепцију уџбеника.
- Наставна литература јесте основно и обавезно наставно средство које студенти користе у савладавању студијског програма и она обухвата: 1. Предметни уџбеник; 2. Помоћни уџбеник; 3. Помоћни уџбеници (практикум, збирка, ауторизована скрипта). Могуће је користити и друге научне и стручне публикације, с тим што оне нису обавезни материјали за учење, као: 1. монографије; 2. Зборници радова; 3. Брошуре; 4. Остали материјал.
- За праћење литературе на мастер и докторским студијама могуће је користити литературу на страном језику, као и чланке објављене у научним часописима.
- Квалитет уџбеника ја дефинисан Стандардима квалитета уџбеника и обухвата следећа мерила: структуру уџбеника, стил уџбеника, обим уџбеника, графички изглед уџбеника.
- Обим предметног уџбеника је сразмерено усклађен са бројем ЕСПБ бодова и другом наставном која се користи за дати предмет.
- Факултет прати и контролише квалитет уџбеника у погледу садржаја, структуре, стила и обима. Факултет такође врши периодично анкетирање студената у циљу утврђивања квалитета наставног материјала. Резултате ове анкете редовно прати и анализира Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета. Идентификују се они уџбеници са негативном оценом, што за крајњи резултат може имати повлачење уџбеника из употребе. У последњем случају Наставно-научно веће је дужно да обезбеди прибављање новог уџбеника.
- Нема материјала за документовање обављања редовне периодичне евалуације квалитета уџбеника.

9.4. Високошколска установа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад.

Библиотека Шумарског факултета је највећа стручна Библиотека за област шумарских наука у земљи. Званични подаци о раду Библиотеке од почетка наставе 1920. године на Шумарском одсеку Пољопривредног факултета не постоје пошто је читав фонд изгорео у бомбардовању Београда 1944. године. Тако да се може рећи да је Библиотека основана 1949. године, а 1954. се усељава у зграду коју је добио Шумарски факултет на коришћење у просторије које нису наменски грађене за Библиотеку. У истом простору Библиотека се налази и данас, само је дограђен магацин. Деведесетих година нагло је опао прилив публикација, због економске кризе и међународне изолације. Обнављањем старих веза надамо се да ће се и фондови поново пунити.

На основу Закона о библиотечној делатности („Службени гласник РС“, бр. 34/94) и члана 154. Статута Шумарског факултета Универзитета у Београду, Наставно-научно веће је на седници дана 29.11.2007. донело [Правилника о раду библиотеке](#). У складу са Правилником, библиотека представља Организациону јединицу Факултета, уписану у регистар библиотека. Библиотека се састоји од књижног и некњижног фонда који је од значаја за наставни рад Факултета. Библиотека обавља набавку, пријем, инвентарисање, каталогизацију, класификовање, чување и заштиту, давање на коришћење библиотечног материјала, пружање информација, као и све остале библиотечке послове. Библиотека је интегрални део библиотечно-информативног центра и чуваудбенике, литературу, периодичне публикације, секундарне публикације и други библиотечки материјал из области биотехничких наука.

Библиотечки фонд се попуњава и обнавља: куповином, поклоном, разменом извештањима. Фонд се формира на основу утврђене набавне политике и планова набавке, којима заснивају на наставним научно-истраживачким плановима и програмима Факултета. Публикације се стручно обрађују на јединствен начин, у складу са одредбама Закона о библиотечној делатности. Ревизија библиотечног материјала обавља се у складу са прописима које доноси Управник Народне библиотеке (Упутство о ревизији и отпису библиотечке грађе („Службени гласник РС” бр. 25 од 10.07.1995. године).

9.5 Високошколска установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечног фонда

Ради унапређивања и координације делатности Библиотеке, Наставно-научно веће Факултета, на предлог декана, именује чланове Комисије за библиотеку (у даљем тексту: Комисија). Комисија има задатак да:

- а.** Предлаже надлежном органу за усвајање годишњи план рада и годишњи извештај о раду, усваја текуће планове и програме и друга документа Библиотеке;
- б.** Подстиче и предлаже техничко-технолошка унапређења рада;
- в.** Води набавну политику библиотеке у складу са потребама наставно-научног рада на Шумарском факултету;
- г.** Стара се о набавци библиотечног материјала неопходног за нове образовне и истраживачке пројекте у сарадњи са библитекарком и одговарајућим предметним наставником.
- д.** Предлаже кадровску политику и стручно усавршавање библиотечких радника;
- ђ.** Предлаже организацију и обављање већих библиотечких послова (ревизија, отпис, пресељење...);
- е.** Заступа Библиотеку пред органима Факултета;
- ж.** Разматра представке и предлоге и доноси закључке у вези са радом библиотеке;
- з.** Именује, по потреби, радну групу за обављање одређених послова (расходовање, избор и процена поклоњеног библиотечног материјала,...);
- и.** Прописује услове коришћења библиотечног материјала.

Нема материјала којим се може документовати систематско праћење, оцена и унапређење структуре и обима библиотечног фонда.

9.6. Високошколска установа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему

- Библиотека је опремљена са укупно девет рачунара, од чега се 4 користе за потребе библиотекара, док су преосталих 5 намењени корисницима (студентима).
- Факултет такође поседује интернет центар, који у свом саставу садржи 16 рачунара који су на располагању студентима свакога дана од 7.⁰⁰ до 20.⁰⁰ часова. (списак рачунарске опреме дат је у прилогу)
- Приступ интернету са рачунара Библиотеке Шумарског факултета и интернет центра је омогућен преко Академске мреже Србије (AMPEC).
- Студенти свих нивоа студија могу да користе електронско претраживање база књига и часописа у електронској форми, јер им је омогућен приступ Народној библиотеци Србије преко KoBSON-a.
- На факултету постоје још две рачунарске лабораторије са укупно 31 инсталираним рачунаром. Намена ових лабораторија је савладавање курсева из посебних студијских програма који у себи садрже неизоставно коришћење рачунарске технике и ИТ технологије.
- Сви инсталирани рачунари садрже: MSWindowsXPSP3 оперативне системе, MSOFFICE 2003, AdobeReaderХи антивирус програм.
- На рачунарима у компјутерским лабораторијама, ради специфичности њихове намене, инсталирани су још и додатни програми: AutoCad 2009, RasterDesigner 2009, MSProject 2003 и ESRIArcGis 9.3.
- О стању исправности опреме и програмске подршке брину се запослени у Центру за информационе технологије Шумарског факултета Универзитета у Београду.

9.7. Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга

На основу Методологије за израду подзаконских прописа („Сл. Гласник РС”, бр. 75/2010), члана 24. Закона о раду („Службени гласник РС” број 24/05 и 64/05) и Статута Универзитета у Београду – Шумарског факултета, по указаној потреби, правна служба Факултета припремила је, а декан Факултета донео пречишћени текст Правилника о организацији и систематизацији послова Факултета број 01-6162/1 од 02.07.2008., са одлукама о изменама и допунама Правилника: бр. 01-6162/1 од 22.09.2008., 01-2424/1 од 23.03.2009., 01-8579/1 од 30.09.2009., 01-117/1 од 13.01.2010., 01-2230/1 од 30.03.2010., 01-2165/1 од 17.03.2011, 01-7216/1 од 12.09.2011. и 01-1215/1 од 23.02.2012. године Правилник организацији и систематизацији послова Шумарског факултета. На основу овог правилника у Библиотеци постоје 4 радна места: 2 библиотекара-информатора и 2 библиотекара.

- Потребне квалификације за радна места библиотекара-информатора су:

- завршен Шумарски факултет;
- познавање претраживања на интернету и база података;
- да познаје рад на рачунару (MS OFFICE);
- знање страног језика (предност енглески језик);
- положен стручни испит у библиотечкој делатности;
- за свој рад одговара Управнику библиотеке.

- Потребне квалификације за радна места библиотекара су:

- завршен Филолошки факултет – катедра за библиотекарство и информатику
- познавање претраживања на интернету и база података;
- да познаје рад на рачунару (MS OFFICE);
- знање страног језика (предност енглески језик);
- положен стручни испит у библиотечкој делатности;
- за свој рад одговара Управнику библиотеке.

Не постоји документ који прати усклађеност нивоа и врсте стручне спреме запослених са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга.

9.8. Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује

Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује на основу Анкете студената о процени квалитета услова рада ([Прилог 8.3](#); питање број 11).

9.9. Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру

Не постоји писани материјал који студенти могу користити, а који се односи на упознавање са начином рада у библиотеци или рачунарском центру. Запослени у библиотеци врше практично инструкисање студената, једном седмично у унапред предвиђеном термину. Запослени у библиотеци у виду предавања упознају заинтересоване студенте о техникама претраживања електронских каталога књига и/или часописа.

9.10. Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад. Коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је најмање 12 часова дневно

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставницима, сарадницима и свим осталим корисницима пружили адекватне услове за рад. Читаоница библиотеке Шумарског факултета се налази у приземљу зграде, лако је доступна како студентима, тако и запосленима. Простор читаонице поседује веома добру осветљеност природним осветљењем, а случају смањене видљивости на располагању је неонска расвета. Читаоница поседује 40 места за студенте, док се у делу читаонице намењеном за професоре налази 10 места за рад.

Редовним Анкетама студената о процени услова и организације студентских програма стиче се континуирани увид у утиску студената о капацитету студентске читаонице библиотеке. ([Прилог 8.3](#); Вредновање услова рада, питање бр. 10). Коришћење библиотеке и читаонице обезбеђен је свим корисницима. Радно време библиотеке је од 8⁰⁰ до 20⁰⁰ часова, те је у том времену омогућен приступ њеном комплетном књижном фонду. ([Прилог 8.3](#); Вредновање услова рада, питање бр. 12).

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

SWOTАНАЛИЗА ○ ПРЕДНОСТИ ○ СЛАБОСТИ ○ МОГУЋНОСТИ ○ ОПАСНОСТИ	ПРЕДНОСТИ - Факултет има усвојен општи акт о уџбеницима/+++ - Факултет обезбеђује студентима библиотеку опремљену бројем библиотечких јединица и опремом за рад/ +++ - Обезбеђеност неопходним информатичким ресурсима за савлађивање градива: одговарајући број рачунара, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему/ +++ - Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста њихове стручне спреме/ +++ - Адекватност просторија намењене за рад библиотеке, студентске читаонице и радно време библиотеке/ +++	СЛАБОСТИ - Праћење, оцењивање квалитета уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја, структуре, стила и обима; повлачење или побољшање оних који не задовољавају стандард/ + - Усклађеност са националним и европским стандардима структуре запослених у библиотеци, услед непостојања релевантних аката/ + - Факултет систематично не прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда/ +
МОГУЋНОСТИ - Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима/ ++ - Факултет обезбеђује уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време/ ++ - Структура и обим библиотечког фонда/ ++ - Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру/ ++ - Кроз интензивнију могућу употребу информатичких технологија компензовати недостатак уџбеника и научних часописа/ +++	Стратегија проширења - Постојањем општег акта о уџбеницима створени су предуслови да наставници факултета, поготово они млађи, писањем одговарајућих уџбеника поправе покривеност предмета литературом - Повећање броја литературних јединица од стране наставника факултета повећава се обим, али и актуелност библиотечког фонда - Искористити потенцијале запослених у библиотеци (стручне и библиотечке) за потребе информисања и едукације студента свих нивоа студија за коришћење библиотечких ресурса	Стратегија побољшања - Неопходно установити радно тело и донети потребна акта којима се врши периодична провера квалитета уџбеника по свим стандардима прописаним општим актом о уџбеницима - Доношење акта о усклађености структуре и стручности запослених у библиотеци са националним и европским нормама - Дефинисати динамику издавања уџбеника чији су аутори наставници Факултета ради што боље покривености предмета - Неопходност већег материјалног издвајања за осавремењавање библиотечког фонда

ОПАСНОСТИ	Стратегија употребе	Стратегија минимализације
- Даље смањење и застаривање библиотечког фонда услед смањења средстава за ту намену као последица економских услова у којима се налази факултет/ ++ - Застаривање појединих литературних јединица услед непостојања нових наслова због ослањања на наслове доступне преко електронских претраживача/ +	- Ослањање на електронске базе часописа и књига у првој фази значи приближавање корисника са најактуелнијим резултатима из одговарајућих научних области - Застаривање наслова уз постојање општег акта о уџбеницима доводи до појаве нових уџбеника који ће држати корак са најсавременијим достигнућима из одговарајућих области	- Преоријентација на већинско поседовање и коришћење електронских облика литературе, те с тим у вези обезбеђење претплате на најутицајније научне часописе који нису покривени KoBSON – ом

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета (СО стратегија)

- Искористити постојеће акте и информатичке ресурсе за унапређење издавачке делатности по питању покривености предмета одговарајућим литерарним јединицама.
- Искористити потенцијале запослених у библиотеци (стручне и библиотечке) за потребе информисања и едукације студената свих нивоа студија за коришћење библиотечких ресурса.
- Подстицати студенте на коришћење електронских облика уџбеника и часописа, те тако компензовати недостатак уџбеника.
- Анкетирати студенте о предностима и недостацима коришћења литературе у електронском облику.
- Набавити оне библиографске јединице које се у протеклом периоду највише користе у електронском облику.
- Извршити анализу библиотечких норматива на националном и међународном нивоу и усагласити правилник о раду библиотеке са њима.

д) Показатељи и прилози за стандард 9

[Табела 9.1 Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2 Назив уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској институцији](#)

[Табела 9.3 Издања Шумарског факултета у периоду 2014-16. године](#)

[Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима.](#)

[Прилог 9.2 Попис информатичких ресурса.](#)

[Прилог 9.3 Правилник о издавачкој делатности](#)

[Прилог 9.4 Рецензентски лист](#)

[Прилог 9.5 Преписка о сарадњи Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” и Библиотеке Шумарског факултета о сарадњи у едукацији особља и студената за коришћење водећих светских часописа и база података у електронској форми на академској мрежи](#)

Процена испуњености Стандарда 10:
«КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ
И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ»

а) Опис тренутне ситуације

Анализирајући испуњеност услова квалитета према стандарду 10 анализирани су формално-правни акти Факултета, њихов садржај, усклађеност са законима који регулишу пословање и поступање Факултета у области управљања, као и организација и пружање ненаставне подршке процесима који се обављају у оквиру основне делатности Факултета. Статутом Шумарског факултета ([Прилог 10.1.](#) и [10.1a](#)) прецизно је дефинисан орган управљања и орган пословођења факултетом, дефинисана је њихова надлежност, као и одговорност. Статутом Факултета дефинисана је структура Факултета ([Прилог 10.2.](#)), његове организационе јединице, њихове надлежности, одговорности, делокруг рада, координација и контрола.

Шумарски факултет у Београду систематски прати и оцењује организацију и управљање установом преко анкета, критеријума за оцењивање и годишњих извештаја о раду, из којих се јасно може мерити обим и квалитет планираних и обављених задатака на основу којих се прави и доноси план рада за наредни период са мерама које треба предузети и активностима које треба реализовати.

Шумарски факултет Универзитета у Београду испуњава услове овога стандарда с обзиром да: (1) има усвојена сва потребна формално правна акта којима је регулисано питање управљања његовим пословањем, као што су: Статут Факултета, Правилник о организацији и систематизацији послова Шумарског факултета, Правилник о стицању и расподели прихода, Правилник о рачуноводственом пословању, Правилник о јавним набавкама мале вредности, Правилник о канцеларијском и архивском пословању и друго; (2) постојећа документација и правилници су ажурни, односно усклађени са тренутно важећим законима и врши се њихово стално усклађивање са актуелним изменама; (3) осим документације, установљено је да је и пракса управљања и организације усклађена са захтевима стандарда, јер су конституисани сви органи управљања који су предвиђени постојећом документацијом и њихов делокруг рада је усклађен са правима и надлежностима који су одређени документацијом; (4) организациона и кадровска структура запослених у ненастavnим службама Факултета одговара стандардима, по броју и нивоима квалификације, чак се може рећи да је боља од захтева стандарда; на број особља у ненастavnим службама је нарочито утицао број студената који се налазе на свим нивоима студија; (5) ненаставно особље, у истој мери као и наставно, има организовани приступ образовним програмима и садржајима који су неопходни за њихово усавршавање; поред похађања семинара, курсева који се организују изван Факултета, у оквиру најуже специјализације радних места запослених, Факултет је и за њих организовао периодичну обуку из области комуникације и понашања, страних језика, примене рачунара и Интернета, противпожарне и хигијенске заштите и друго, и (6) рад Савета Факултета је јаван, раду свих осталих тела обавезно присуствују и студенти, као делегирани представници Студентског парламента, а повремено и у већем броју; студент продекан присуствује састанцима Колегијума када се ради о питањима која су важна наставу и студенте.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

10.1. Органи управљања и органи пословођења, надлежности и одговорности

Органи Факултета су: орган управљања, орган пословођења, стручни органи и Студентски парламент. Највиши орган управљања Факултетом је Савет Факултета. Органи пословођења Факултетом су: декан и продекани. Надлежности и одговорности органа управљања и посло-вођења на Факултету су регулисане Статутом Шумарског Факултета ([Прилог 10.1.](#) и [10.1a](#)), Чланови од 129. до 162. Одлуком Савета Факултета 01-10477/1 од 19.11.2015. године ([Прилог 10.4.](#)) верификовани су мандати чланова Савета Факултета из реда представника Факултета на период од три године.

ЧЛАНОВИ САВЕТА ШУМАРСКОГ ФАКУЛТЕТА ПРЕДСТАВНИЦИ ФАКУЛТЕТА			
Р.б.	Звање, титула, име и презиме	Функција	Представник
1.	Др Градимир Данон, редовни професор	Председник	Одсек за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета
2.	Др Драгица Вилотић, редовни професор	Заменик	Одсек за Шумарство
3.	Др Милан Кнежевић, редовни професор	Члан	Одсек за Шумарство
4.	Др Драган Гачић, ванредни професор	Члан	Одсек за Шумарство
5.	Др Слободан Милановић, доцент	Члан	Одсек за Шумарство
6.	др Ивана Гавриловић Грмуша, доцент	Члан	Одсек за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета
7.	Др Небојша Тодоровић, доцент	Члан	Одсек за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета
8.	Др Невена Васиљевић, доцент	Члан	Одсек за Пејзажну архитектуру и хортикултуру
9.	Др Мирјана Оцокољић, ванредни професор	Члан	Одсек за Пејзажну архитектуру и хортикултуру
10.	Др Јелена Томићевић-Дубљевић, ванредни професор	Члан	Одсек за Пејзажну архитектуру и хортикултуру
11.	Др Љубомир Летић, редовни професор	Члан	Одсек за Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса
12.	Др Миодраг Златић, редовни професор	Члан	Одсек за Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса
13.	др Мирјана Тодосијевић, доцент	Члан	Одсек за Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса

Одлуком Савета Факултета 01-10477/1 од 19.11.2015. године ([Прилог 10.4.](#)) верификовани су мандати чланова Савета Факултета запослени у Стручним службама и Наставним базама, на период од три године.

ЧЛАНОВИ САВЕТА ШУМАРСКОГ ФАКУЛТЕТА ПРЕДСТАВНИЦИ ЗАПОСЛЕНИ У СТРУЧНИМ СЛУЖБАМА И НАСТАВНИМ БАЗАМА			
Р.б.	Име и презиме	Функција	Представник
1.	Бранислав Миладиновић	Члан	Стручна служба
2.	дипл. инж. Славко Јовановић	Члан	Наставна база

Одлукама Савета Факултета 01-1/73 од 26.10.2016. године верификовани су мандати чланова Савета Факултета из реда представника студената на период од годину дана ([Прилог 10.4.](#)).

ЧЛАНОВИ САВЕТА ШУМАРСКОГ ФАКУЛТЕТА ПРЕДСТАВНИЦИ СТУДЕНАТА			
Р.б.	Име и презиме	Функција	Представник
1.	Никола Васиљевић	Члан	Одсек за Шумарство
2.	Никола Поповић	Члан	Одсек за Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета
3.	Марија Милутиновић	Члан	Одсек за Пејзажну архитектуру и хортикултуру
4.	Ана Болић	Члан	Одсек за Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса

Одлуком Савета Факултета године ([Прилог 10.5.](#), [10.6.](#) и [10.7.](#)) изабран је орган пословођења Факултета на период од три године закључно са 30.09.2018. године, у саставу:

ПОСЛОВОДНИ ОРГАН ФАКУЛТЕТА (КОЛЕГИЈУМ)			
Р.б.	Звање, титула, име и презиме	Функција	Одлука Савета Факултета
1.	Др Ратко Ристић, редовни професор	Декан	01-4833/1 од 17.6.2015. године
2.	Др Здравко Поповић, редовни професор	Продекан за финансије	01-4834/1 од 17.6.2015. године
3.	др Весна Голубовић Ђургуз, ванредни професор	Продекан за наставу	01-4834/1 од 17.6.2015. године
4.	Др Мирјана Шијачић Николић редовни професор	Продекан за науку	01-4834/1 од 17.6.2015. године
5.	Лазар Милошевић	Студент продекан – бира се за школску 2016/17. годину	01-1/58 од 19.10.2016. год.

10.2. Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада

Организациона структура Факултета ([Прилог 10.2.](#)) је дефинисана Статутом Шумарског Факултета ([Прилог 10.1.](#) и [10.1a](#)) и Правилником о организацији и систематизацији послова Шумарског факултета ([Прилог 10.8.](#)). Делатност Факултета организује се и обавља у оквиру (Статут Факултета, члан 8.): Наставних организационих јединица, Научно-истраживачких организационих јединица и Стручних служби.

Делокруг рада Наставне организационе јединице дефинисан је у Статуту Факултета, чланови од 12. до 19. Делокруг рада Научно-истраживачке организационе јединице дефинисан је у Статуту Факултета, члановима од 20. до 33. Делокруг рада Стручне службе Факултета дефинисан је у Статуту факултета, члановима 34. и 35.

Координацију и контролу рада организационих јединица Факултета спроводе органи управљања и стручни органи Факултета у складу са својим надлежностима које су дефинисане Статутом Факултета (начин координације и контроле рада организационих јединица органа управљања је дефинисан Статутом Факултета и Правилником о организацији и систематизацији послова Шумарског факултета; стручни органи Факултета врше координацију и контролу рада организационих јединица према својим овлашћењима која су дефинисана у Статуту Факултета: катедре, чланови од 13. до 19.; Веће одсека, члан од 158 до 160; Изборно веће, члан 157; Наставно-научно веће, чланови од 153. до 156.; Студентски парламент, члан 162.). Радом Организационе јединице Стручне службе руководе секретар Факултета и шефови одговарајућих служби.

10.3. Праћење и оцењивање организације и управљања Факултетом

Праћење и оцењивање организације и управљања Факултетом је стална активност органа управљања која се на факултету спроводи путем: Анкете запослених о квалитету рада органа управљања и пословођења, Извештаја пословодства о раду Факултета и Анкете студената о квалитету рада органа управљања и пословођења.

Анкете запослених о квалитету рада органа управљања и пословођења ([Прилог 10.9.](#) и [10.10.](#)) – резултати Упитника о вредновању наставног процеса, студијског програма и услова рада од стране наставног особља се анализирају на седницама Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, а затим кроз Извештај комисије на седницама Наставно-научног већа. Извештај је сачињен на основу спроведене анкете наставног особља ([Прилог 10.10.](#)). Током 2014. године међу запосленима Шумарског факултета спроведен је упитник о процени услова рада. Анкетирана су 40 професора и 25 сарадника (што износи 51% односно 64% од укупног броја професора и сарадника на студијском програму). Број анкетираних наставника и сарадника по студијским програмима износи: шумарство 27 (66%); технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета 18 (43%); пејзажна архитектура и хортикултура 9 (42,86 %); еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса 11 (64,71%). Професори су просечном оценом 3,74 вредновали рад Управе Факултета, док је приликом претходног самовредновања оцена била већа - 4,04; професори су вредновали врло добром просечним оценама рад писарнице (4,48) међутим приликом претходног самовредновања оцена је била виша (4,74); рад студентске службе (4,23) док је приликом претходног самовредновања оцена била виша (4,64); рад и опремљеност библиотеке (3,98), а у претходном самовредновању оцена је била већа за 0,25 (4,23); просечном оценом 3,33 рад техничке службе, док је приликом претходног самовредновања оцена била 3,52; и рад рачуноводства (3,44), а претходна оцена је била 3,97. Сарадници су добром просечном

оценом 4,09 вредновали рад Управе Факултета, док је приликом претходног самовредновања оцена била мања - 3,81; сарадници су вредновали врло добром просечним оценама рад писарнице (4,77) међутим приликом претходног самовредновања оцена је била нешто нижа (4,57); рад студентске службе - 4,53 док је приликом претходног самовредновања оцена била нижа (4,43); рад и опремљеност библиотеке (4,11), а у претходном самовредновању оцена је била (4,10); просечном оценом 3,83 рад техничке службе, док је приликом претходног самовредновања оцена била 3,52; и рад рачуноводства - 3,92, а претходна оцена је била је виша - 4,06. У односу на претходно самовредновање укупна просечна оцена се смањила за 0,14; била је 3,59, а сада износи 3,45.

Извештај пословодства о раду Факултета – анализирају се на седницама Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, а затим на седницама Савета Факултета ([Прилог 10.11.](#), [5.16.](#), [6.6.](#) и [12.1.](#)).

Анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби ([Прилог 10.3.](#)) – Анкета студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби није спроведена од 2011. године. Резултате ове анкете би требало анализирати на седницама Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, а затим кроз Извештај комисије на седницама Наставно-научног већа и Студентског парламента. Током 2011. године на Шумарском факултету последњи пут је спроведена ова анкета и том приликом су студенти вредновали рад Продекана за наставу, рад и радно време Студентске службе и радно време Скриптарнице Факултета. Да би се олакшало спровођење ове анкете планира повезивање софтверског програма ФИС, тада би студенти приликом on-line пријављивања испита морали да попуне и анкету.

На основу спроведених анализа, органи управљања доносе мере за унапређење рада организационих јединица и појединаца на које се примећени недостаци или могућа унапређења односе. Мере се доносе у виду одлука органа управљања (Савет Факултета) и органа пословања (декан Факултета). Најзначајније мере за унапређење организације се односе на измене и допуне Статута Факултета које су у току и измене и допуне Правилника о организацији и систематизацији послова Шумарског факултета ([Прилог 10.8.](#)). Остале мере се предузимају у виду налога за рад, појединачних решења и обавезујућих инструкција.

10.4. Праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља

Праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља је стална активност која се на Факултету спроводи путем: Извештаја пословодства о раду Факултета, Анкете студената о квалитету наставног процеса, организацији наставе, испита и другог и Анализе предлога и сугестија студената и запослених.

Извештај пословодства о раду Факултета ([Прилог 5.16.](#), [6.6.](#) и [12.1.](#)) – разматра се на седницама Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, а затим на седницама Савета Факултета.

Анкете студената о квалитету наставног процеса, организацији наставе, испита и другог ([Прилог 10.12.](#) и [10.13.](#)) – резултати Упитника о вредновању наставе, студијских програма и услова рада од стране дипломираних студената Факултета се анализирају на седницама Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, а затим кроз Извештај комисије на седницама Наставно-научног већа и Студентског парламента.

Током 2015. године на Шумарском факултету спроведен је Упитник о вредновању наставе, студијских програма и услова рада од стране дипломираних студената Факултета. Анкетирано је 77 дипломираних студената (81,91%). Са одсека за шумарство упитник је попунило 19 студента (73,08%), технологије, менаџмент и

пројектовање намештаја и производа од дрвета - 5 студената (62,00%), пејзажне архитектуре и хортикултуре - 34 студената (97,14%) и еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса - 16 студената (72,73 %)). Дипломирани студенти су вредновали високом просечном оценом 4,21 рад Управе факултета (декана и продекана); врло добром просечном оценом 4,18 дипломирани студенти су вредновали рад Студентске службе.

Анализе предлога и сугестија студената и запослених – предлози и сугестије студената се прикупљају путем „Кутије за предлоге и сугестије“ ([Прилог 10.14.](#)) и предлога и сугестија студената и запослених који се достављају органима управљања и пословођења преко Писарнице Факултета.

На основу спроведених анализа, органи управљања доносе мере за унапређење рада управљачког и ненаставног особља на које се примећени недостаци или могућа унапређења односе. Ове мере посебно су усмерене на унапређење комуникације и мотивације рада са студентима.

10.5. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног односа

Савет Факултета, на предлог декана и Наставно-научног већа Факултета, утврђује политику запошљавања на Факултету. Декан утврђује потребе за ангажовањем ненаставног особља, полазећи од тога да се рад и пословање Факултета одвија у континуитету, ефикасно и рационално (Статут Факултета ([Прилог 10.1.](#) и [10.1a](#)), члан 130.). Услови заснивања радног односа ненаставног особља су дефинисани Правилником о организацији и систематизацији послова Шумарског факултета ([Прилог 10.8.](#)). Поступак заснивања радног односа ненаставног особља је регулисан Законом о радним односима и може се спровести под условом да је радно место предвиђено општим актом о систематизацији и ако су обезбеђена средства за његово финансирање. Одлуку о напредовању ненаставног особља доноси Декан Факултета по правилу на основу предлога непосредног руководиоца, секретара Факултета или ресорног продекана. Јавност поступка запошљавања ненаставног особља на Факултету је обезбеђена кроз процедуру јавног оглашавања позива за заинтересоване кандидате и оглашавање резултата спроведених конкурса, као и кроз решења која су саставни део архиве кадровске службе.

10.6. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења

Наставници, ненаставно особље и студенти Факултета, њихови родитељи и шира јавност имају могућност да у континуитету прате и оцењују рад и деловање управљачког и ненаставног особља. Ове активности спроводе се кроз:

- Учешће представника Министарства просвете и Владе у раду Савета Факултета;
- Учешћа представника Студентског парламента у раду Савета Факултета и Наставно-научног већа;
- Одлуке органа управљања које су доступне јавности налазе се у библиотеци Факултета и на огласној табли Факултета;
- Извештаја пословодства о раду Факултета ([Прилог 10.11.](#), [5.16.](#), [6.6.](#) и [12.1.](#)) који се периодично разматрају на седницама Наставно-научног већа и Савета Факултета; и
- Анкета које спроводе Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и Студентски парламент ([Прилози 10.12.](#) и [10.13.](#)).

10.7. Усклађеност броја и квалитета ненаставног особља са стандардима за акредитацију

Број и квалитет ненаставног особља ([Табела 10.1.](#)) је у складу са Уредбом о нормативима и стандардима услова рада Универзитета и Факултета (III Нормативи и стандарди броја ненаставних радника на Универзитету и Факултету) и Стандардима за акредитацију високошколске установе.

10.8. Перманентно образовање и усавршавање управљачког и ненаставног особља

Образовање и усавршавање управљачког особља се остварује кроз учешће њихових представника на стручним скуповима, семинарима и тренинзима из области управљања високо-школским установама, у земљи и иностранству (семинари у организацији Београдског Универзитета у вези са применом Болоњске декларације, иностране конференције и семинари итд.).

Ненаставно особље Факултета има прилике за професионално усавршавање и образовање на интерним семинарима и тренинзима као и кроз похађање специјализованих екстерних семинара из одговарајућих области рада (ECDL, KOBISS, библиотечка обука, семинари из области финансија и рачуноводства, јавних набавки, противпожарне заштите...).

Током 2015. и 2016. године организована је обука запослених у ваннаставној организационој јединици за енглески језик која је још увек у току. За време обуке запослени полажу тестове ради провере стечених знања и вештина ([Прилог 10.15.](#)).

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа) стандарда 10

SWOT АНАЛИЗА	ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
О ПРЕДНОСТИ	- Статутом Шумарског факултета је дефинисан орган управљања и орган пословођења факултетом, дефинисане су надлежности органа управљања и надлежности органа пословођења факултетом као и њихова одговорност +++ - Организационе јединице на факултету, њихова структура и делокруг рада дефинисани су Статутом Шумарског факултета +++ - Факултет прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља, а за праћење рада ненаставног особља уведен је упитник о процени услова рада +	- Незаинтересованост студената за рад управљачког и ваннаставног особља +++ - Кратко радно време Студентске службе ++ - Кратко радно време скриптарнице ++ - Факултет није усавршавао ненаставно особље последњих 5 година +++
О СЛАБОСТИ		
О МОГУЋНОСТИ		
О ОПАСНОСТИ		

	• Праћење и оцењивање рада запослених у ваннаставној организационој јединици врши се и подношењем извештаја на крају сваког месеца од непосредног руководиоца којим се вреднује рад запосленог +	
МОГУЋНОСТИ: • Неопходност увођења квалитетније и ефикасније службе која би подржала усклађивање наставе са европским стандардима и принципима Болоњске декларације + • Обезбедити чешће и перманентно образовање и усавршавање управљачког и ненаставног особља +++ • Преузимање организационих модела за управљачко и ваннаставно особље из упоредног законодавства водећи рачуна о специфичностима нашег образовног система +	Стратегија појачања: • Управљачко и ненаставно особља слати на стручне семинаре и едукације • Набавити софтверски програм који би олакшао спровођење студентских анкета	Стратегија уклањања слабости: • Едуковати студенте да је у њиховом интересу да активно прате и оцењују рад управљачког и ненаставног особља • Дати универзитетима ширу аутономију у погледу дефинисања овлашћења и надлежности управљачког и ненаставног особља
ОПАСНОСТИ: • Стручно „застаревање“ ненаставног особља ++ • „Информатичко застаревање“ ненаставног особља +++	Стратегија превенције: • Спроводити континуирану едукацију запослених из области законских прописа који се односи на њихов рад, као и стручну едукацију неопходну за рад према радном месту на које су распоређени • Спроводити континуирану едукацију запослених из области коришћења рачунара и коришћења нових рачунарских програма неопходних за рад • Спроводити едукацију запослених из области страних језика	Стратегија елиминације: • Заменили ненаставно особље који се недовољно ангажује у обављању радних дужности • Заменили управљачко и ненаставно особља које не жели да се перманентно едукује

ц) Предлози за побољшање и планиране мере:

- Дефинисање стратегије унапређења у области управљања.
- Потребно је стално усавршавање и разрађивање мера за праћење организације и управљања Факултетом.
- Увођење мера и критеријума за унапређење, праћење и оцењивање квалитета управљања Факултетом.
- Унапређење компетенција у области менаџмента.
- Обезбедити чешће и перманентно образовање и усавршавање управљачког и ненаставног особља.
- Увођење сталне комуникације са пословодством (радно место, термин).
- Потраживање наменских средстава од надлежних органа (министарства) за унапређење квалитета пословања.
- Унапређење синхронизације рада, праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља.
- Набавити нове софтверске програме који би олакшао спровођење вредновања квалитета рада органа управљања и рада стручних служби
- Дефинисање стандарда, надлежности и процедура путем аката.
- Унапређење транспарентности пословања.

д) Показатељи и прилози за стандард 10

- [Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених на Шумарском факултету у оквиру организационих јединица](#)
- [Прилог 10.1. Статут Шумарског факултета](#)
- [Прилог 10.1а Одлука о изменама и допунама Статута Шумарског факултета](#)
- [Прилог 10.2. Шематска организациона структура Шумарског факултета](#)
- [Прилог 10.3. Анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)
- [Прилог 10.4. Одлука о конституисању Савета Шумарског факултета](#)
- [Прилог 10.5. Одлука о избору декана Шумарског факултета](#)
- [Прилог 10.6. Одлука о избору продекана Шумарског факултета](#)
- [Прилог 10.7. Одлука о избору студента продекана Шумарског факултета](#)
- [Прилог 10.8. Правилник о организацији и систематизацији послова Шумарског факултета](#)
- [Прилог 10.9. Упитник о вредновању наставног процеса, студијског програма и услова рада од стране наставног особља](#)
- [Прилог 10.10. Статистички извештај Упитника о вредновању наставног процеса, студијског програма и услова рада од стране наставног особља](#)
- [Прилог 10.11. Дневни редови седница Савета Факултета](#)
- [Прилог 10.12. Упитник о вредновању наставе, студијских програма и услова рада од стране дипломираних студената](#)
- [Прилог 10.13. Статистички извештај Упитника о вредновању наставе, студијских програма и услова рада од стране дипломираних студената](#)
- [Прилог 10.14. Записник радног тела за отварање Кутије за предлоге и сугестије](#)
- [Прилог 10.15. Потврда о похађању курсу из енглеског језика](#)

**Процена испуњености Стандарда 11:
«КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ»**

а) Опис тренутне ситуације

Шумарски факултет Универзитета у Београду има адекватан обим и структуру простора и опреме што је документовано приложеном документацијом ([Табеле 11.1.](#) и [11.2.](#)). Факултет располаже свом неопходном документацијом којом се доказује власништво, намена, уређење простора и површине просторија у којима се одвијају наставне и ненаставне активности ([Прилог 11.2.](#) Власнички лист и [Табела 11.1.](#) са подацима о намени и квадратури просторија).

Комплекс Факултета, на адреси Кнеза Вишеслава 1 - 11030 Београд, обухвата главну зграду Факултета површине 11579,52 m², Помоћну зграду-монтажни објекат 400,98 m², Стакленик 164,00 m² и Инсектаријум 115,50 m², Арборетум са окућницом Факултета површине 9,69 ha.

За спровођење наставног процеса поред адекватног и савременог просторног капацитета Факултет користи простор арборетума, инсектаријума и стакленика који се налазе на окућници зграде Факултета. Шумарски факултет за потребе остваривања програма и плана наставе (школска пракса; теренска настава и производна пракса; практичан рад са студентима; научна истраживања из домена делатности Факултета; угледно и огледно газдовање шумама на начелима савремене шумарске науке и формирање центра за обуку у области шумарства, прераде дрвета, пејзажне архитектуре и хортикултуре, еколошког инжењеринга и заштите животне средине) на основним, мастер, специјалистичким и докторским академским студијама, за потребе Факултета и других чланица Универзитета располаже са Наставном базом „Гоч“ (шуме површине 3700 ha, шумски расадник површина 2000 m² са зградом за вежбе из расадничке производње 66,00 m², пилана површине 1.230,00 m², стаклена сала за предавања и вежбе површине 57,20 m², комплекс објеката за пружање услуга исхране и смештаја студената и ученика површине 1544,22 m²) и Наставном базом „Мајданпечка домена“ (шуме површине 2200 ha, пилана површине 479,96 m² са сушаром 77,28 m², парионицом 42,00 m² и механичком радионицом и ковачницом 228,48 m², расадничка зграда 52,80 m², објекти за пружање услуга исхране и смештаја студената и ученика површина 652,96 m²). У оквиру наставних база, Факултет организује и обезбеђује поред наставе, научно-истраживачког и другог рада, пружање услуга у исхрани и смештају студената и ученика за време извођења наставе. На овај начин је квалитет практичне и теренске наставе повећан.

Током 2013. и 2014. године поред редовног одржавања зграде Факултета и сервисирања опреме, извођени су: радови на лабораторијама 132 и 133, које су реновиране, окречене и сређена је столарија и радне површине; у канцеларијама у сутерену крила А, у канцеларијама крила Б, библиотеци, рачуноводству, писарници, благајни и студентским питањима у приземљу, као и у канцеларијама крила Б на I спрату замењена је дотрајала столарија прозора (28 прозора).

Шумарски факултет Универзитета у Београду испуњава услове овога стандарда с обзиром да: (1) поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и слично за квалитетно обављање своје делатности; (2) има адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим

врстама и степенима студија; (3) континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената; (4) свим запосленим наставницима, сарадницима и студентима установа обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, у научно истраживачке сврхе, преко академске мреже КОБСОН, у кабинетима, рачунарским салама и од куће и (5) у свом саставу поседује најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

11.1. Просторни капацитети: учионице, кабинети, библиотека, читаоница и други објекти за обављање основне делатности

Наставна, научно-истраживачка и стручна делатност на Шумарском факултету се обавља у згради Факултета у оквиру: Амфитеатра, Свечане сале, Сале за седнице, 12 Учионица, 9 Вежбаоница, 3 Компјутерске лабораторије, 31 Лабораторија, Библиотеке (29,58 m²) са магацином (118,59 m²), Читаонице (76,96 m²) и 102 Кабинета наставника ([Табела 11.1.](#)).

Студентима је омогућено да користе Интернет салу, услуге скриптарнице и ресторан студентске исхране. Студентски парламент (26,24 m²) користи посебне просторије за свој рад. У згради Факултета се налазе и збирке (колекције) стена и минерала, музеј заштите шума; ловачких трофеја, хербаријуми дендрофлоре и хербаријум зељастих биљака који су смештени на прикладан начин за чување експоната. Поред главног прилаза постоји паркинг простор са капацитетом од 80 паркинг места.

Анализом укупног простора Шумарског факултета на свим акредитованим студијским програмима, и броја уписаних студената у школској 2015/2016. години утврђена је површина од 7,64 m² простора по студенту. Како је према стандардима минималан простор по студенту 4 m² може се закључити да је стандард задовољен ([Прилог 11.1.](#)).

11.2. Техничка, лабораторијска и друга специфична опрема за потребе извођења наставног процеса

Техничка опремљеност Факултета савременим училима и рачунарском опремом, као и интранет мрежом је задовољавајућа. Врсте, године набавке, вредност, број и техничке карактеристике опреме која се користи наведени су у инвентарским књигама Факултета ([Табела 11.2.](#)). Приликом претходног самовредновања вредност опреме је била 198.716.867,60, док је тренутна вредност опреме знатно већа - 227.678.764,30. Ова разлика показује да је Факултет у значајној мери побољшао квалитет и количину опреме у односу на претходни период.

Факултет поседује Лабораторију за контролу квалитета намештаја, Лабораторију за хемијску прераду дрвета, Лабораторију за иверице и влакнатице и дрвно-пластичне масе, Лабораторију за ботанику и анатомију дрвета, Лабораторију за истраживање прираста и биомониторинг, Лабораторију за ловство, Лабораторију за планирање и развој информационих система у шумарству, Лабораторију за машине и алте (Су/22), Лабораторију за бујичне токове и ерозију, Лабораторију за геотехнику, Лабораторију за машине и алате (Су/18), Лабораторију за површинску обраду дрвета, слојевите плоче и примарну прераду дрвета, Собу за ваге при лабораторији хемијске прераде

дрвета и хемије, Лабораторију за својства дрвета, Лабораторију за хидротермичку обраду дрвета, Лабораторију за машинство, Лабораторију за пиланску прераду дрвета, Лабораторију за геодезију, Лабораторију за испитивање хемијских својстава земљишта, Лабораторију за испитивање физичких својстава земљишта, Лабораторију за припрему узорака земљишта, Лабораторију с мерним вагама, Лабораторију за ентомологију, Лабораторију за фитопатологију, Лабораторију за семенарство, Лабораторију за микропропагацију, Лабораторију за испитивање адхезива и премаза, Лабораторију за културу ткива, Лабораторију за заштиту дрвета, Лабораторију за мониторинг квалитета земљишта и Лабораторију за испитивање семена и садница, које поседује одговарајућу мерну и другу опрему, која се користи и у наставном процесу.

У комуникацијским просторима смештени су аутомати за топле и хладне напитке. Факултет има и опрему за електронско ометање недозвољених уређаја на испитима.

11.3. Усклађивање просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса и бројем студената

Усклађивање просторних капацитета и опремљености Факултета наставном опремом врши се континуирано, у складу са потребама и финансијским могућностима. Рачуарска опрема је обновљена према степену застаревања и функционалности. На факултету постоје две рачунске сале од којих једна има 20 рачунара старости 6 година, а друга је опремљена са 12 рачунара старости 7 година. Студентима су на располагању и 16 рачунара у холу факултета (отворена компјутерска лабораторија) и 3 у библиотеци факултета. Ове рачунаре студенти могу да користе у сваком тренутку независно од распореда наставе. Старост ових рачунара је 6 година. Просек старости рачунара на Факултету је 7 година.

У 20 учионица налазе се пројекциона платна и пројектори различитих произвођача и модела, и у библиотеци се налазе још два покретна пројектора који се такође користе у настави. Амфитеатар, поред пројектора и пројекционог платна поседује и разгласну технику – озвучење.

На факултету постоје две Wi-Fi мреже доступне професорима и студентима. Прва је EDUROAM и њом је покривен Амфитеатар и хол факултета. Друга мрежа је HOTSPOT Шумарског факултета, њом је покривена Студентска менза, читаоница и 4 учионице. Мрежна опрема је није мењана. Састоји се од swiceva Cisco L2 swich 296 - 14 комада, Cisco firewall ASA5520 – 1 комад и Cisco L3 swich 3560 – 1 комад. У Рачунском центру се налазе HP Server – комада 3, Founder server – комада 3 и 4 десктоп рачунара. У међувремену су се покварила сва три мултифункциона уређаја па у Рачунарском центру више нема апарата за скенирање. Сва опрема и сервери у рачунарском центру су идентични оној из претходног самовредновања тј. ништа ново није набављано, само је опрема одржавана у исправном стању. На серверима је урађена виртуализација тако да они и даље задовољавају потребе Факултета ([Прилог 11.3.](#)). У периоду после 2012. године Факултет није добио ни једну донацију.

11.4. Приступ запослених и студената различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама

На Шумарском факултету Универзитета у Београду, у циљу професионалног усавршавања за запослене и у образовне сврхе за студенте, омогућен је приступ различитим информацијама у електронском облику и информационим технологијама.

Сви запослени којима је неопходна рачунарска опрема и приступ Интернету за обављање своје делатности имају на располагању адекватан хардвер и софтвер ([Табела 11.2.](#)). Сва рачунарска опрема по учионицама, салама, лабораторијама, вежбаоницама, кабинетима и службама је умрежена у локалну рачунарску мрежу Шумарског факултета, која има стални приступ Интернету. Факултет располаже и бежичним приступ Интернету који је доступан свим запосленима као и студентима Факултета.

За потребе студената, осим рачунара у рачунском центру и рачунарским учионицама Факултета, студентима су на располагању рачунари инсталирани у ходнику Факултета (I спрат крила Ц), који такође имају стални приступ Интернету.

Факултет поседује Web сајт (<http://www.sfb.bg.ac.rs>) на коме су све информације везане за рад Факултета и комуникацију са студентима ажурирају на дневној бази, а сви запослени имају отворене e-mail налоге. Путем факултетског интранета свим запосленим и студентима је обезбеђен приступ сервису КоБСОН Народне библиотеке Србије.

11.5. Просторија опремљена савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала)

Студенти Факултета имају на располагању 3 Компјутерске лабораторије и библиотеку са персоналним рачунарима на којима им је омогућен рад током радног времена Факултета. Осим тога, Факултет располаже службом у оквиру рачунског центра са свом неопходном опремом за штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала, за потребе запослених. Сви запослени у кабинетима и канцеларијама имају потребну рачунарску и пратећу опрему, неопходну за свој рад, док се за коришћење специфичних услуга могу обратити служби рачунског центра Факултета.

У скриптарници Факултета је омогућено умножавање наставних и осталих материјала за запослене на факултету. Међутим студенти још увек немају на располагању овај сервис. Потребно је контролисати умножавање материјала од стране студената како би се поштовала ауторска, интелектуална и друга права. Током 2014. године анализирано је задовољство запослених о наставној подршци, опремљености, одржавању и хигијени. Извештај је сачињен на основу спроведеног Упитника о вредновању наставног процеса, студијског програма и услова рада наставног особља ([Прилог 10.10.](#)). Међу запосленима Шумарског факултета спроведен је упитник о процени услова рада. Анкетирана су 40 професора и 25 сарадника (што износи 51% односно 64% од укупног броја професора и сарадника на студијском програму). Број анкетираних наставника и сарадника по студијским програмима износи: шумарство 27 (66%); технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета 18 (43%); пејзажна архитектура и хортикултура 9 (42,86 %); еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса 11 (64,71%).

Професори су високим просечним оценама 4,04 вредновали обезбеђеност факултета са техником за информационе технологије (интернет и друго), док је оцена у претходном периоду била већа за 0,21 (4,23); обезбеђеност наставним средствима и училима 3,37, док је оцена у претходном периоду била 3,41; обезбеђеност простора (учионице, вежбаонице...) 3,75, док је оцена у претходном периоду била мања за 0,75 (3,00); просечном оценом 2,50 професори су вредновали обезбеђеност са опремом за научна истраживања (израду докторских дисертација и пројеката), док је оцена у претходном периоду била већа за 0,34 (2,84); обезбеђеност одговарајућим лабораторијама

2,99, док је оцена у претходном периоду била 2,93 и научном и стручном опремом 2,91, док је оцена у претходном периоду била 3,00; спољни изглед зграде и унутрашњи амбијент Факултета 3,02, док је оцена у претходном периоду била 3,26; хигијену и одржавање Факултета 3,29, док је оцена у претходном периоду била 3,41; као и арборетум и окућницу Факултета 3,61, док је оцена у претходном периоду била 3,60.

Сарадници су просечном оценом 3,80 вредновали обезбеђеност факултета са техником за информационе технологије (интернет и друго), док је оцена у претходном периоду била већа за 0,21 (4,01); обезбеђеност наставним средствима и училима 2,83, док је оцена у претходном периоду била већа за 0,53 (3,36); обезбеђеност простора (учионице, вежбаонице...) 3,09, док је оцена у претходном периоду била мања за 0,52 (3,61); просечном оценом 2,01 професори су вредновали обезбеђеност са опремом за научна истраживања (израду докторских дисертација и пројеката), док је оцена у претходном периоду била већа за 0,52 (2,53); обезбеђеност одговарајућим лабораторијама 2,42, док је оцена у претходном периоду била већа за 0,67 (3,09) и научном и стручном опремом 2,28, док је оцена у претходном периоду била 2,53; спољни изглед зграде и унутрашњи амбијент Факултета 2,75, док је оцена у претходном периоду била 3,04; хигијену и одржавање Факултета 3,89, док је оцена у претходном периоду била нижа - 3,53; као и арборетум и окућницу Факултета 3,81, док је оцена у претходном периоду била 3,73. У односу на претходно вредновање укупна просечна оцена се смањила за 0,14; била је 3,59, а сада износи 3,45.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа) стандарда 11

SWOT АНАЛИЗА	ПРЕДНОСТИ:	СЛАБОСТИ:
О ПРЕДНОСТИ	• Факултет реализује реконструкцију простора из сопствених средстава и из донација, а у циљу прилагођавања новим студијским програмима и стандардима наставе +++	• Недовољно простора у појединим наставничким и сарадничким канцеларијама за извођење консултација са студентима у терминима непосредно пре или после одржавања редовних наставних активности +
О СЛАБОСТИ		
О МОГУЋНОСТИ	• Потпуна усклађеност капацитета простора и опреме са потребама наставног процеса и укупним бројем студената (више од 4 m² корисног простора по студенту) +++	• Рачунарска опрема је застарела +++
О ОПАСНОСТИ	• Одговарајућа и савремена техничка, лабораторијска и друга опрема и адекватно опремљене рачунарске лабораторије са довољним бројем места за неометано и квалитетно обављање наставних (образовних) активности и научно-истраживачког рада +++	• Постоји напор да се оствари континуитет у реконструкцији просторних капацитета, у унапређењу комфора и оптимизацији коришћења +
	• Могућност коришћења услуга рачунаског центра за наставно особље +++	• Недостатак клима уређаја у мањем броју наставничких канцеларија +
	• Преко академске мреже КОБСОН, за студенте и наставно особље обезбеђен	

	стални и неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, у научно-истраживачке и образовне сврхе +++ • Савремена опрема за електронско ометање недозвољених уређаја на испитима +++ • Континуирано праћење и усклађивање капацитета простора и опреме са потребама целокупне делатности факултета +++	
МОГУЋНОСТИ: • Набавка додатне лабораторијске и друге потребне опреме за интензивније укључивање наставног особља и студената у експериментална истраживања +++ • Побољшање техничке опремљености у домену информационих ресурса са циљем шире примене метода електронског учења и учења на даљину +++ • Додатна набавка рачунарске опреме ++ • Повећање капацитета опреме у наставно-научним базама факултета у сврху још квалитетнијег стручног усавршавања наставног особља и студената +++ • Додатна набавка опреме за заштиту животне средине у складу са потребама + • Поправка фасаде и уређење прилаза згради ++ • Реконструкција расадника +++ • Могућности за реорганизацију у оквиру постојећих капацитета ++	Стратегија појачања: • Реконструкција и проширење расадника и стакленика ради побољшања студентске праксе • Даље развијати систем информационих технологија: набавити специфичне компјутерске програме и пратећу опрему (рачунарску и електронску) за административне послове, наставу - електронско учење и научна истраживања	Стратегија уклањања слабости: • Користећи постојеће информационе ресурсе развијати методе електронске консултативне наставе са студентима • Набавити клима уређаје за канцеларије наставног особља где недостају
ОПАСНОСТИ: • Ограниченост канцеларијског простора за адекватну реализацију пријема у радни однос нових кадрова из реда наставног +	Стратегија превенције: • Преструктурисање просторних капацитета у смислу ефикасније искоришћености канцеларијског простора и друге корисне површине за потребе новопримљеног наставног особља • Реконструкција електричних инсталација у згради Деканата у сврху проширења капацитета постојећег система	Стратегија елиминације: • Пуна имплементација система електронског учења и учења на даљину у свим сегментима наставе

ц) Обављено побољшање и планиране мере:

- Наставак континуираног улагања у квалитет простора и опреме.
- Ради континуираног праћења и усклађивања капацитета простора и опреме за потребе наставног процеса према броју студената и потребе научно-истраживачког рада упутити допис катедрама да се изјасне о просторним капацитетима, опреми и неопходним средствима за рад за наредну школску годину.
- Развијати и унапређивати систем информационих технологија: набавити специфичне компјутерске програме и пратећу опрему (рачунарску и електронску) за административне послове, наставу - електронско учење и научна истраживања.
- Обезбеђен је свим студентима јединствени web mail Факултета sfb.rs услед постојања слободне линије факултетског провајдера, ради лакше, брже и једноставније комуникације са професорима Шумарског факултета.
- Омогућено је студентима копирање, штампање и скенирање у новој просторији фотокопирнице.
- Дефинисање мера економичности у области квалитета простора и опреме.
- Ефикасно искористити информационе ресурсе за пуну имплементацију метода електронског учења и учења на даљину у свим сегментима извођења наставе.
- Преструктурисати постојеће просторне капацитете у смислу ефикасније искоришћености канцеларијског простора и друге корисне површине за активирање кабинета у наставне сврхе.
- Поправка фасаде и уређење прилаза згради.
- Реконструкција расадника.
- Набавити клима уређаје за канцеларије наставног особља где недостају.

д) Показатељи и прилози за стандард 11

- [Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објекта \(амфитеатри, учионице, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе\)](#)
- [Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)
- [Прилог 11.1. Однос укупног простора и броја студената на свим акредитованим студијским програмима](#)
- [Прилог 11.2. Власнички лист](#)
- [Прилог 11.3. Опремљеност рачунарског центра](#)

Процена испуњености Стандарда 12: «ФИНАНСИРАЊЕ»

а) Опис тренутне ситуације

Шумарски факултет се финансира у складу са законима и нормативима који регулишу материјално-финансијско пословање свих правних субјеката у области образовања. Факултет има обезбеђена средства неопходна за реализовање наставно-научног процеса приходима из буџета и реализовања стручних и научно-истраживачких пројеката.

У укупном обиму извори прихода Факултета су:

- средства која обезбеђује оснивач или приходи из буџета (око 59%),
- сопствени приходи (око 39%),
- други извори прихода у складу са законом (око 2%).

Приходе из буџета Републике Србије чине средства која оснивач уплаћује Факултету на основу годишњег програма рада и одобрених норматива, а према броју први пут уписаних студената који се школују на терет буџета, и њима се покривају трошкови за:

- бруто зараде (делимично),
- порезе и доприносе на зараде,
- део материјалних трошкова (грејање, ел. енергија, канцеларијски материјал, текуће одржавање...).

Сопствене приходе Факултет остварује на тржишту пружањем услуга из делатности Факултета предвиђених Статутом Шумарског факултета. Сопствени приходи Факултета се остварују преко:

- школарина и испита;
- научно-истраживачких пројеката;
- продаје уџбеника, скрипти, осталих публикација и образаца;
- пружања услуга трећим лицима;
- поклона, донација и спонзорстава;
- прихода ЦННО.

Остали приходи (трансфери) су надокнаде за боловања које се добијају од стране Фонда за социјалну и здравствену заштиту.

Средства са којима Факултет располаже троше се плански и рационално у складу са законом и одлукама Савета и пословодних органа Факултета. Орган управљања одговара надлежном министарству за наменско и економично трошење средстава додељених из буџета. Расходи се крећу у оквирима остварених прихода. Укупна добит је на крају 2015. год. износила око 1%. То потврђује да Факултет остварује стабилне и позитивне финансијске резултате.

Сопственим приходима Факултет је у протекле три године покривао просечно 40% укупних расхода по свим основама. Услед тако великог удела у покривању трошкова из сопствених прихода, финансијски ресурси Факултета нису сасвим довољни да обезбеде финансирање квалитетног извођења наставе на свим студијским програмима. И поред тога, на Универзитету у Београду-Шумарском факултету сваке године се издвајају значајна средства која су намењена за финансирање научних истраживања као и за стручно усавршавање студената и наставног особља. Овим средствима се покрива део трошкова за набавку нове истраживачке опреме, објављивања радова у водећим научним часописима, учешћа и организацију научних и стручних конференција, као и друге професионалне активности. Само за финансирање учешћа студената на такмичењима, студентским конференцијама, покривање дела трошкова стручних пракси и теренских настава, на Универзитету у Београду-Шумарском факултету је у току 2015. године издвојено око 7.000.000,00 динара.

Финансијско пословање Факултета се спроводи на основу Годишњег плана финансијског пословања који доноси Савет, који и прати његово спровођење и усваја извештаје о пословању за одређени период. Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава *Финансијским извештајем за претходну годину (Прилог 12.1)*, као *Финансијским планом за наредну годину (Прилог 12.2.1 и Прилог 12.2.2)*.

Поступак пословања Службе за финансијско материјалне послове уређен је, између осталог, и *Правилником о организацији буџетског рачуноводства (Прилог 12.3)*, *Колективним уговором Факултета и Правилником о јавним набавкама (Прилог 12.4)*, као и законима и уредбама Владе републике Србије и Министарства за финансије.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Шумарски факултет Универзитета у Београду је остварио циљеве и испунио захтеве постављене стандардом 12, јер:

- 1) има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката и професионалних активности;
- 2) сваке године усваја финансијски план за наредну годину којим се врши распоред и опредељује намена финансијских средстава;
- 3) сваке године доноси и усваја финансијски извештај о пословању;
- 4) су извештаји о финансирању (финансијски извештај и финансијски план) доступни јавности.

**б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)
Стандарда 12**

SWOT АНАЛИЗА О ПРЕДНОСТИ О СЛАБОСТИ О МОГУЋНОСТИ О ОПАСНОСТИ	ПРЕДНОСТИ: - Факултет самостално доноси Годишњи финансијски план и самостално одлучује о финансијском пословању. +++ - Обезбеђена дугорочна сигурност финансијских средстава неопходних за реализовање наставно-научног процеса приходима из буџета Републике Србије. +++ - Факултет може, у складу са законским овлашћењима, остваривати сопствене приходе, чиме се обезбеђују додатна средства за реализовање наставно-научног процеса. +++	СЛАБОСТИ: - Финансијска средства из буџета Републике Србије, нису довољна за реализовање наставно-научног процеса. -- - Неадекватан третман у оквиру буџетског финансирања. - - Недовољно ангажовање у остваривању сарадње на добијању пројеката. ---
МОГУЋНОСТИ: - Факултет пружањем комерцијалних и консултантских услуга трећим лицима може да обезбеди више сопствених средстава +++ - Проширење обима истраживања ван система Министарства науке +++	Стратегија појачања: - Појачати активности које би допринеле бољој обавештености јавног мњења о могућностима пословне сарадње са Универзитетом у Београду - Шумарским факултетом	Стратегија уклањања слабости: - Обезбедити додатна средства из буџета Републике Србије - интензивирањем активности ка препознавању специфичности дисциплина и методологије наставе на нивоу Националног савета и Министарстава. - Побољшати сарадњу са факултетима у региону у циљу добијања и учествовања на међународним пројектима
ОПАСНОСТИ: - Смањење буџетских средстава --- - Пад интересовања студената.--	Стратегија превенције: - Обезбедити повећано интересовање студената за студирање на Универзитету у Београду - Шумарском факултету, кроз добро осмишљене кампање и презентације на сајмовима образовања и рекламирањем путем интернета.	Стратегија елиминације: - Променили застареле наставне планове и програме и учинити их атрактивнијим за упис будућих студената

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Интензивирање активности ка препознавању специфичности дисциплина и методологије наставе на нивоу Националног савета и Министарстава.
- Развој транспарентног система планирања у области финансија, уз детаљно дефинисање надлежности органа пословођења, управљања и стручних органа.
- Унапређење јавности и транспарентности извора финансирања и начина употребе финансијских средстава.
- Проширење обима истраживања ван система Министарства науке.

д) Показатељи и прилози за стандард 12

[Прилог 12.1 - Финансијски извештај Шумарског факултета Универзитета у Београду за 2015.годину.](#)

[Прилог 12.2.1 - Предлог финансијског плана за основна средства Шумарског факултета Универзитета у Београду за 2016. годину.](#)

[Прилог 12.2.2 - П.,редлог финансијског плана за текуће издатке Шумарског факултета Универзитета у Београду за 2016. годину.](#)

[Прилог 12.3 - Правилником о организацији буџетског рачуноводства.](#)

[Прилог 12.4 - Правилником о јавним набавкама.](#)

**Процена испуњености Стандарда 13:
«УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ
И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА»**

а) Опис тренутне ситуације

Статутом Шумарског факултета Универзитета у Београду обезбеђена је значајна улога студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад Студентског парламента и представнике студената Факултета као и кроз анкетање и оцењивање студената о квалитету.

Представници студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета Факултета. Студентски парламент Факултета даје мишљење о политици, стандардима, процедурама и документима којима се обезбеђује квалитет Факултета. Студентски парламент учествује у самовредновању и добија на увид резултате самовредновања и оцењивања квалитета, разматра их и даје своје мишљење.

Обавезан елемент самовредновања су Анкете којима се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Студентски парламент организује и спроводи анкете и резултате чини доступним јавности и укључује их у укупну оцену самовредновања и оцено квалитета. Студентски парламент, у сарадњи са наставницима, редовно спроводи анкете у којима студенти дају своје оцено о наставницима, сарадницима, настави, предметима и раду осталих служби Факултета. Из резултата ових анкета изводе се одговарајући закључци који се предочавају органима управе и стручним органима Факултета.

Формирана је Комисија за спровођење анкета по одсецима коју чине: два представника наставног особља, два студента и два претставника ненаставног особља. Све активности везане за анкетање спроводи Комисија.

У процесу самовредновања спроводи се следеће анкете које попуњавају студенти: Упитник о вредновању наставе, студијских програма и услова рада од стране дипломаца ([прилог 13.1](#)); Статистички извештај о вредновању наставе, студијских програма и услова рада од стране дипломираних студената - укупно Факултет и по смеровима ([прилог 13.2](#)); Упитник о вредновању испита ([прилог 13.3](#)); Анализа упитника о вредновању испита ([прилог 13.4](#)); Анкета Студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби ([прилог 13.5](#)); Записник о обради Анкета Студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби ([прилог 13.6](#)); Статистички извештај Анкета Студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби ([прилог 13.7](#)); Записник о спровођењу поступка студентског вредновања ([прилог 13.8](#));

Након анкетања резултати су доступни свим професорима и Наставно-научном Већу. На седници Наставно-научног Већа износила су се мишљења професора и студената. Поједини професори изразили су незадовољство начином на који је анкета спроведена, као и неозбиљношћу појединих анкетираних.

Такође, студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања реализације развоја и вредновања студијских програма, као и у развој метода оцењивања.

Учеће студената у управљању Факултета се одвија посредством представника Студентског парламента. Студенти који су организовани у овој организацији дају своје мишљења и предлоге у вези са свим питањима која су од интереса за квалитет и успешност студирања, организацију и квалитет наставе и услове живота и рада на Факултету. Поред тога, они у сарадњи са органима Факултета организују разне спортске, научне, истраживачке, културно-забавне, хуманитарне и друге акције. Такође, на Факултету постоје и друге студентске

организације као што су Студентска асоцијација Шумарског факултета, Академски клуб младих истраживача – IFSA, Планинарско друштво ОМОРИКА, Фото-кино клуб - Шумарац, Ловачко удружење „Мирко Лавадиновић“, Подмладак удружења пејзажних архитеката – ПУПА, са којима Студентски Парламент успешно сарађује у свим акцијама које су од интереса за студенте и Факултет. На Шумарском факултету се издаје и часопис „БРЕЗА“ који уређују студенти сва четири програма основних академских студија.

Студентски Парламент је формиран од представника сва четири студијска програма. Студентски парламент је основан на основу члана 56. Закона о високом образовању (Сл.гласник РС број 76/05) и Статута Шумарског факултета, и ради у складу са Правилником о раду Студентског парламента ([прилог 13.9](#)). Студентски парламент има канцеларију на Факултету која ради сваког радног дана и у коју студенти долазе са примедбама, сугестијама и предлозима.

б) Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на предходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Генерално можемо бити задовољни ангажовањем, улогом и учешћем студената у процесу самовредновања на Факултету. И поред неозбиљности појединих анкетираних студената, можемо констатовати да је највећи број студената дао веома корисне и позивне коментаре. Корисни коментари (као нпр. више практичне наставе) дају нам смернице даљег унапређивања рада.

Увођењем ФИС-програма, од марта 2016.године, значајно ће се поправити укљученост студената у процес самовредновања. У неведеном програму школске 2015/16. године рађен је упис студената и започело се са електронским пријављивањем испита. У наредној школској години очекује се повећање укључености студената у процес самовредновања јер ће се велики број анкета обављати путем ФИС-програма.

в) Анализа слабости и повиљних елемената (SWOT анализа) стандард 13

ПРЕДНОСТИ:

- Сва потребна документа и мере за обезбеђење квалитета Факултета донети су благовремено и у складу са Законом +++
- Студенти учествују и имају право гласа у свим органима и телима факултета и у телима која учествују у процесу самовредновања и процени квалитета +++
- Сви студенти учествују у попуњавању анкета ++
- Студенти су укључени у процес самовредновања студијског програма, литературе, педагошког рада наставника, наставног особља, библиотеке +++
- Студенти су активно учествовали у процесу трансформације наставе на Факултету ++
- Остварена је делимична дигитализација процеса анкетирања ++

СЛАБОСТИ:

- Недовољна информисаност студената о значају процеса обезбеђења квалитета +
- Недовољна заинтересованост студената за активније ангажовање у процесу евалуације ++
- Недовољна мотивисаност студената за учешће у процесу унапређења квалитета +
- Необјективност студената у процесу евалуације ++
- Велики број анкета и питања који утичу на то да се студенти не удубљују у оцењивање ++

МОГУЋНОСТИ: - Веће ангажовање Факултета на афирмисању значаја учествовања студената у самовредновању ++ - Веће ангажовање Факултета на проналажењу метода за спровођење недостајућих анкета ++ - Упознавање студената са резултатима извршених анкета ++ - Упознавање наставног особља са резултатима студентских анкета ++ - Коришћење повратних информација од студената које могу да допринесу иновирању и унапређењу квалитета наставе, студијских програма и институције ++ - Развијање сарадње са дипломираним студентима како би се добиле информације у циљу побољшања квалитета студијских програма +++ - Организовање семинара како би се студентима објаснио значај процеса евалуације и унапређења квалитета +	ОПАСНОСТИ: - Недовољно схватање значаја улоге студената у самовредновању ++ - Недовољна заинтересованост студената да учествују у ваннаставним активностима + - Неповерење студената у анонимност анкета ++
2) Предлог за побољшање и планиране мере - Развој културе учешћа у систему провере квалитета (боља информисаност студената у процесу образовања). - Веће ангажовање Факултета на афирмисању значаја учествовања студената у самовредновању. - Организовати заједничке састанке у оквиру Већа са студентима, где ће се презентовати конкретан учинак студентских анкета. - Веће учешће студената у процесу унапређења наставе. - У периоду календарске 2016. године нису рађене све анкете предвиђене Стандардом па је за наредни период самовредновања потребно урадити следеће: ~ Спровести попуњавање Упитника о вредновању испита од стране студената и спровести Анализу упитника о вредновању испита. Попуњавање Упитника о вредновању испита и Анализа истих, рађена је само једном на Одсеку за Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, предмет: Механизација у противерозионим радовима шк. 2010/11; ~ Спровести анкету Студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби из које ће произаћи и Записник о обради Анкета Студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби као и статистички извештај Анкета Студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби. Анкета студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби као и израда Записника и Статистички извештај истих, рађени само једном (10.3.2011.године)-дати у прилозима 13.6; 13.7 и 13.8;	

д) Прилози за стандард 13

- 13.1. [Упитник о вредновању наставе, студијских програма и услова рада од стране дипломаца;](#)
- 13.2. [Статистички извештај о вредновању наставе, студијских програма и услова рада од стране дипломираних студената – укупно за Факултет и по смеровима;](#)
- 13.3. [Упитник о вредновању испита;](#)
- 13.4. [Анализа упитника о вредновању испита;](#)
- 13.5. [Анкета Студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби;](#)
- 13.6. [Записник о обради Анкета Студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби;](#)
- 13.7. [Статистички извештај Анкета Студената о процени квалитета наставног процеса, рада органа управљања и рада стручних служби;](#)
- 13.8. [Записник о спровођењу поступка студентског вредновања;](#)
- 13.9. [Правилник о раду Студентског парламента;](#)

Процена испуњености Стандарда 14:
**«СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА
КВАЛИТЕТА»**

а) Опис тренутне ситуације

Шумарски факултет континуирано и систематски прикупља све релевантне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Комисије за обезбеђење квалитета и самовредновање спроводе утврђене стандарде и поступке обезбеђења и оцењивања квалитета. У процесу обезбеђења квалитета, као и процесу самовредновања учествују наставници и сарадници, студенти и ненаставно особље путем делатности организационих јединица Факултета. За праћење сваког стандарда чији је квалитет потребно испунити одређени су извршиоци, који су најбоље упознати са процесима које је потребно реализовати и усавршавати. Руководство Факултета је обезбедило услове и инфраструктуру за несметано, редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања (простор, рачунарску опрему, законе, правилнике и сва потребна документа, канцеларијску опрему и услове за спровођење анализа, анкета, комуникација са институцијама за спољашњу проверу квалитета и слично).

Комисија за обезбеђење квалитета, на предлог већа студијских програма, а уз подршку руководства Факултета обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у вези са карактеристикама студијских програма, научноистраживачког рада.

Факултет обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета - спровођење утврђене политике и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима Факултет по процедури, укључује и резултате анкетирања студената. У до сада спроведеним анкетама студената у претходне две године показало се да наставници и сарадници у евалуацији педагошких квалитета имају све боље показатеље.

Поступак самовредновања Факултет спроводи најмање једном у три године. Са резултатима самовредновања Комисија упознаје наставнике и сараднике лично и преко катедри и стручних органа, студенте преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност.

Факултет спроводи самовредновање и унутрашњу контролу квалитета успешности на основу статистичких података који се прикупљају по студијским програмима. Циљ је систематска провера напредовања студената од уписа до дипломирања. Праћење се врши по испитним роковима и школској години, по предметима и годинама студија. Подаци се анализирају на Факултету. Праћење и анализа се врши по предметима на основу излазности студената на испит, пролазности и просечне оцене.

б) Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на предходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Факултет систематски прати и врши периодичне провере квалитета успешности студената од уписа до дипломирања. Факултет је и до сада пратио исказана мишљења институција и организација у којима су наши завршени студенти радили у земљи и у иностранству. Међутим, сматрамо да постоје услови и за даљу афирмацију студената који су завршили наш Факултет. И поред свега наведеног постоји простор за још веће ангажовање Факултета у спровођењу поступка

Спољашње анкете кадрова који су завршили овај Факултет. У том смислу ће обезбедити комуникацију са Националном службом за запошљавање, као и са другим релевантним организацијама.

Поступци унапређења и сталног побољшавања у свим сегментима рада на Факултету обезбеђују континуирану и успешну делатност ове наставно-научне институције и њену способност да испуни захтеве заинтересованих страна - друштвене заједнице у најширем смислу, односно захтеве надлежних министарстава, што подразумева задовољство студената, послодаваца, као и запослених.

в) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа) стандард 14

ПРЕДНОСТИ:

- Сва потребна документа и мере за обезбеђење квалитета донета су благовремено и у складу са Законом +++
- Запослени и студенти учествују у процесу провере квалитета +++
- Комисија за праћење квалитета редовно обавља контролу спровођења наставног процеса +++
- Факултет систематски прати и врши периодичне провере квалитета успешности студената од уписа до дипломирања ++
- Факултет обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета ++
- Остварена је делимична дигитализација процеса анкетирања и прикупљања мишљења о квалитету рада ++
- Информације о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета су присутне на сајту високошколске установе ++

СЛАБОСТИ:

- Не постоји развијена свест о неопходности и значају евалуације (циљеви, сврха) ++
- Недовољно схватање значаја самовредновања од стране појединих наставника +
- Недовољно интересовање за учешће студената у самовредновању ++
- Непостојање довољно ефикасног механизма у погледу реаговања на проблеме неквалитета ++
- Недовољна комуникација са појединим послодавцима или дипломираним студентима, у погледу процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената +
- Недовољно средстава за сарадњу и размену искустава о процесу провере квалитета са страним високошколским установама ++
- Потреба за даљом електронизацијом и дигитализацијом процеса обезбеђења квалитета +
- Недовољна заинтересованост и објективност у испуњавању студентских анкета ++

МОГУЋНОСТИ:

- Веће ангажовање Факултета на развијању функционалне сарадње са професионалним и струковним удружењима ++
- Усаглашавање са страним високошколским институцијама и међународним асоцијацијама +
- Упознавање наставника, студената и јавности са резултатима самовредновања ++

ОПАСНОСТИ:

- Изостанак рада Комисије за праћење квалитета +
- Мишљење студената да електронске анкете нису заиста анонимне, што може утицати на објективност анкетирања +
- Недовољна мотивисаност запослених за спровођење провере квалитета и корективних мера ++

з) Предлог за побољшање и планиране мере

- Успостављање боље функционалне сарадње Факултета и професионалних и стручних удружења.
- Редовна повратна информација о компетенцијама дипломираних студената.
- Усаглашавање са страним високошколским институцијама и међународним асоцијацијама.
- Упознавање наставника, студената и јавности са резултатима самовредновања.

д) Прилози за стандард 14

- 14.1. [Информације присутне на интернет презентацији Шумарског факултета о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета;](#)
- 14.2. [Одлука о образовању Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе;](#)
- 14.3. [Одлука о усвајању Извештаја Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе о поштовању усвојених процедура оцењивања на Факултету у шк. 2015/16. години;](#)
- 14.4. [Одлука о усвајању Извештаја Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе о поштовању плана распореда наставе на Факултету у шк. 2015/16. години;](#)